Nº 293. Aº 1861.

ZONDAG EN MAANDAG 8 EN 9 DECEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, Nº. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een **BIJVOEGSEL.**

UITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 6 *december*. — Gisteren is alhier aan het …erie van kolonien (India-House) per telegraaf …ontvangen van het overlijden van gravin Canning, …lin van den Gouverneur-Generaal van Indië. … was de oudste dochter van wijlen lord Stuart … Rothesay en lady Elisabeth Margaret, derde …ter van Philip, derde graaf Hardwicke. Geboren … 1817, huwde zij 5 september 1835 Charles J. Canning … overleed 18 november te Calcutta.

— Den 3 dezer overleed hier in den ouderdom van … jaren sir Peter Laurie, de oudste alderman der … van Londen, die zich evenzeer door de groote …kheid van zijn karakter als door de ruwheid …er manieren plagt te onderscheiden.

— The Times bevatte gisteren een artikel, dat zich … kalmte en waardigheid van toon bijzonder gunstig … de hartstogtelijke beschouwingen, die elders worden …omen, onderscheidt. Engeland heeft evenzeer ge…igd als andere volken. In oogenblikken van …wondenheid zijn ook door ons handelingen ge…d, die in hooge mate afkeuring verdienen. Wil … echter die handelingen als precedenten laten gel…, dan vergeet men eene belangrijke zaak: het …enregt is wel is waar grootendeels op precedenten …ond, maar op precedenten, die door alle stem…ende Natiën zijn goedgekeurd. Alleen uit *zulke* …ingen van vroegere eeuwen mogen de algemeene …, waarnaar nu gehandeld moet worden, worden af…id. Huig de Groot zeide reeds: de wetten der …ur worden als noodzakelijke gevolgen afgeleid … de beginselen, die men daar waarneemt, maar … regt der volkeren rust op de consensus gentium, …gemeene goedkeuring der Natiën. Of zouden …t gewelddadige handelingen, gepleegd tegen Natiën, … zwak waren om zich te verzetten, als precedent …en gelden? Zou Amerika welligt later een vol…regterlijk beginsel willen afleiden uit de omstan…id, dat het vroeger de regten van het weer… Turkije straffeloos heeft gekrenkt, en nu nog …ngs wederregterlijk zijne gevangenen heeft veroverd … het kleine Nieuw-Grenada? Het volkenregt … zich naar de behoeften van den tijd, en Amerika … zich moeten onderwerpen, niet aan het regt, dat …en vroeger hebben gemaakt, maar aan hetgeen …woordig algemeen als regt wordt erkend.

— The Shipping and Mercantile Gazette wijdt een …ikel aan het onderzoek der vraag, in hoeverre een …log met Amerika ongelegenheid zou kunnen te …g brengen, voor zoo veel betreft den voorraad eerste …nsbehoeften in het Vereenigd Koningrijk. Het … bekend welk eene belangrijke hoeveelheid granen …oonlijk van Amerika in Engeland worden inge…rd. De toekomst wordt echter door dat blad zeer …stig ingezien. Frankrijk heeft zoo belangrijke …voeren van elders gekregen, dat men daar te …de in de behoefte zal kunnen voorzien tot aan … oogst van het aanstaande jaar; men zal dus ver…delijk altijd bij magte zijn, graan aan te koopen … de volkeren waarmede men in vrede blijft leven. …den Amerikanen het bewijs kunnen leveren, dat … volstrekt geen gevaar voor hongersnood of onbe…bare prijzen loopen, wanneer de uitvoer uit New-…k geheel mogt ophouden. In de eerste plaats was … graanoogst in Groot-Brittanje en Ierland dit jaar …ekend gunstig; ten andere bedraagt op dit oogen…k de voorraad, van elders aangevoerd nog 1,800,000 …ters, en ten derde zijn er thans nog 2 millioen …ters uit diverse streken herwaarts zeilende. Nog …ijst dit echter op zich zelf niet, dat wij onze …one aanvoeren kunnen ontberen zonder groote …eijelijkheden of hoog opgevoerde prijzen. Maar … boven aangevoerde reden, dat wij dit jaar een … bijzonder goeden oogst hadden, verkeeren wij … van zelf in een geheel anderen toestand dan in …60. Op het vasteland, Frankrijk bijna alleen uit…onderd, is men voorts over 't algemeen zeer te…eden over den opbrengst en de hoedanigheid der …men, zoodat van den Donau en de Zwarte Zee in…derheid veel aanvoer te wachten is. Reeds moeten … orders tot aankoop van nog 500,000 quarters zijn …zonden, en aan schepen, om die hoeveelheden nu … later naar Engeland over te brengen, zal wel geen …oefte bestaan, vooral omdat de koopvaardij op …rika ook geheel zou ophouden. De Vereenigde …ten van Noord-Amerika zouden echter zelven wel … tot de treurige ervaring kunnen komen, dat zij … ook eene hoogst belangrijke winstderving onder…, als hun de Engelsche kapitalen niet meer zoo … toevloeijen als in de laatste jaren, en veelligt … de voortzetting van den oorlog in het Zuiden …iten op het gebrek aan fondsen.

Hoewel dus ongetwijfeld de prijzen wel iets hooger …len zijn, behoeft er in Engeland geen vrees voor …ek te bestaan. Daarenboven — aldus besluit The …pping and Mercantile Gazette — komt het ons, ook al …kt er geen oorlog met Amerika uit, zeer verstan… voor, om onze handelsbetrekkingen met het …teland van Europa meer uit te breiden, al ware … enkel om den ruilhandel onzer goederen en pro…ten te vermeerderen.

— The Canadian News, zegt met zekerheid te …nen mededeelen, dat de veiligheid der koloniën … Amerika de eerste gedachte is geweest van het …binet, zoodra de zaak van de Trent ruchtbaar …d, zoodat reeds nu de maatregelen zijn genomen, om een gevaar, dat Engeland aan die zijde mogt bedreigen, af te wenden.

— Uit Portsmouth wordt dd. 5 dezer gemeld, dat de Sutlej, van 51 stukken, in het stoomdok is gebragt, om onmiddellijk te worden opgetuigd.

Aan de ingangen tot de marine-werven is eene kennisgeving aangeplakt, dat alle zeelieden, die met verlof zijn, en daarvan reeds eene maand gebruik hebben gemaakt, zich aan boord hunner schepen moeten vervoegen.

— Naar Chatham zijn bevelen gezonden der Admiraliteit, om al de schepen, die worden uitgerust buiten de gewone bewapening, naar gelang hunner grootte, nog van twee of meer Armstrong-kanonnen te voorzien.

Alle op non-activiteit staande officieren en manschappen der genie zullen geneeskundig worden onderzocht, of zij geschikt zijn voor de dienst buitenslands, ten einde eenige honderden naar Canada kunnen worden ingescheept.

— In het kamp van Aldershot hebben eene batterij artillerie, twee bataillons kavalerie, een regement infanterie en een detachement lansiers bevel ontvangen, zich onmiddellijk ter inscheping naar Canada gereed te maken.

— Voor zooveel hier bekend is kan de geheele oorlogsvloot der Noord-Amerikaansche Unie zich nog op verre na niet met het alleen in de Mersey liggend Engelsch reserve-eskader meten. De eerstgenoemde toch bestaat, volgens The Times, uit 10 zeilschepen van linie, het nieuwste van welke ten jare 1837 gebouwd is; 10 zeilfregatten, grootendeels insgelijks van ouden datum; 20 sloepen, van welke slechts 1 later dan 1844 gebouwd is; 3 brikken en 3 transportschepen; verder uit 6 sterke, in 1854 en 1855 gebouwde stoomfregatten, en 26 stoomsloepen van de eerste tot de derde klasse, welke van 1 tot 25 stukken voeren. Zoo stond de lijst in junij dezes jaars, en sedert dat tijdstip is wel een honderdtal koopvaardijschepen in oorlogsvaartuigen herschapen, maar doorgaans zeer gebrekkig, naardien de meesten slechts met 1 of hoogstens met 2 stukken bewapend zijn. Van de bovengenoemde 20 linieschepen en fregatten zou, volgens The Times, geen enkel voor de werkelijke dienst buitengaats in staat zijn, en sommigen daarvan niet meer dan één stuk geschut aan boord hebben. **Het getal der kapiteins en luitenants was bij het uitbreken van den burgeroorlog van** 450 tot op 200 versmolten, dewijl meer dan de helft, en daaronder de door zijne wetenschappelijke navorschingen beroemd geworden kapitein Maury, zich bij de Zuidelijken hadden aangesloten.

— Gisteren is de Nashville ter reparatie in het drooge dok gebragt. De gewapende Noordelijke mail-stoomboot zal woensdag ook te Southampton komen, en beide schepen zullen dus binnen het bereik van elkanders geschut in eene neutrale haven liggen.

— H. M. de Koningin heeft graaf Canning benoemd tot directeur van het park te Greenwich. De directie der Koninklijke parken in de omstreken van Londen is bijna de eenige sinecure waarover de Kroon nog te beschikken heeft. Zij geven bovendien slechts een matig inkomen. De betrekking te Greenwich kwam open door het overlijden van graaf Aberdeen, toevallig juist de man die aan Canning de eerste publieke betrekking bezorgde die hij heeft bekleed.

Men denkt er over graaf Canning voor zijne gewigtige diensten nog bovendien een pensioen te verleenen, zoodra hij in Engeland terug zal zijn. Hierin is door de wet niet voorzien, daar een Gouverneur-Generaal van Indië £ 25,000 inkomen jaarlijks en vrijen overtogt geniet. Dikwijls echter is in deze leemte door bijzondere beschikking voorzien. Zóó keerde b. v. de voormalige Oost-Indische Compagnie aan Lord Dalhousie jaarlijks £ 5000 uit.

— In het Ethnologisch genootschap is ll. woensdag door den bisschop van Labuan eene redevoering uitgesproken, over Serawak (Borneo) en zijne bewoners de Dyaks. Volgens de meening van den bisschop was de toekomst van Serawak veel belovend, zoo sir James Brooke en de zendelingen slechts behoorlijk werden ondersteund. De inlanders beschouwen de Engelschen als vrienden, en het zou jammer zijn (!?) wanneer men toeliet, dat zij in de magt der Hollanders vielen, die de Maleijers als tusschenpersonen tot allerlei afpersingen gebruiken. Bovendien meende de bisschop, dat het onverantwoordelijk zou zijn wanneer men, hetgeen Engeland daar eenmaal bezit, te loor liet gaan, omdat elke vijand zich zeer gemakkelijk in deze streken kan nestelen, en het dan hoogst bezwaarlijk zijn zoude hem te verdrijven.

— De Regering van Italië heeft verlof gegeven op de voornaamste telegraaf-bureaux in het Koningrijk Italië een Engelsch telegrafist te plaatsen. Men hoopt hierdoor een einde te zien komen aan de ongeregeldheden in de dienst, die er van tijd tot tijd voorkomen.

FRANKRIJK.

PARIJS 6 December.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Voor heden is de aandacht weder bij uitsluiting gevestigd op den finantiëlen nood, en wel bepaaldelijk op dien waarin zich een aantal handelshuizen bevinden, zoo als ik u gisteren reeds met een woord meldde. Men noemde ter beurze reeds namen, maar ik wensch mij daarvan te onthouden, vooral omdat ik hoop dat velen zich nog zullen kunnen herstellen.

In den Parijschen handel heerscht inderdaad een paniek, en sommigen verzekeren dat zelfs tijdens de crisis van 1857 de moeijelijkheden niet zóó groot waren en zich niet zóó tot alle takken van handel uitstrekten, als thans. En die nood van particulieren is slechts de terugkaatsing van de moeijelijkheden, waarin de Staat zich gewikkeld ziet. Er is geldgebrek; ontzettende hoeveelheden kontanten zijn uitgevoerd om in de behoefte aan levensmiddelen te voorzien. Het wordt hier zeer moeijelijk zaken te doen; de bankiers weigeren herhaaldelijk, schatkistbiljetten aan te nemen, en zij krimpen liever hunne zaken in, en het discontokantoor, de Fransche bank, is lastiger dan ooit in het negotiëren van handelspapier.

Het mag niet ontkend worden dat de oude partijen — en ik hecht aan die woorden niet zoo absurde beteekenis als Le Constitutionnel — namelijk de partij der Bourbons, der Orleansen en ook de kleine fractie democratische republikeinen, zich beijveren om in het troebele water te visschen en aan te toonen dat de geheele verantwoordelijkheid van dien nijpenden toestand ligt aan de Regering.

In de voorstad St. Antoine hebben een groot aantal werkbazen in de laatste dagen over den post gesteendrukte brieven ontvangen, waar bovenaan stond „Om aan uwe werklieden mede te deelen." Deze behelsden voorts levendige klagten over den hoogen prijs van het brood en van de overige eerste levensbehoeften, over de beperking der staatkundige vrijheid enz. In zulk soort van brieven wordt de duurte van het brood altijd in verband gebragt tot de vrijheid; dat zijn groote woorden die in de ooren van het volk goedklinken, en men zou het niet meer *Panem et Circentes!* willen doen uitroepen als ten tijde der Romeinen om ze tegen Cesar in opstand te brengen, maar woorden die, als ze bijeen genoemd worden, eene verschrikkelijke beteekenis hebben, namelijk *Panem et Libertatem!*

Het meerendeel der werkbazen heeft die brieven overgelegd op het bureau van politie, en men heeft de opmerking gemaakt dat er ook een lied bij was; dus allerlei middelen van verleiding bijeen. Ons Gouvernement kent die manoeuvres intusschen zeer goed en bewaakt ze, maar het kan er zeer moeijelijk de bewerkers van opsporen. Ze maken echter tegenwoordig slechts een zeer middelmatigen invloed meer op de arbeidende klasse.

Ik hoor dat in den gisteren door den Keizer gepresideerden Ministerraad vooral onze binnenlandsche aangelegenheden zijn ter sprake gebragt. De heer Fould moet met groote vrijmoedigheid het gevaarvolle van den tegenwoordigen toestand hebben bloot gelegd, en als ik goed ingelicht ben moet er ditmaal nadrukkelijk sprake zijn geweest van eene nieuwe leening, doch men zou tot dien maatregel niet overgaan alvorens de Staatsschuld geheel geconverteerd is in 3 pCt.

Ten aanzien van het Amerikaansche vraagstuk verzekert men dat Engeland in ieder geval schijnt besloten om de Zuidelijke Confederatie te erkennen.

Koningin Amélie, de weduwe van den als Graaf van Neuilly overleden Koning Lodewijk Philips van Orleans, heeft een schrijven gerigt tot hare beide kleinzonen, den Graaf van Parijs en den Hertog van Chartres, thans kapiteins, aides de camp van generaal Mac Clellan, waarin de waardige vrouw hen terugroept naar Engeland. Hoogst waarschijnlijk zullen de twee Prinsen dan ook wel, als een gevolg van het conflict tusschen Groot-Brittanje en de Vereenigde Staten, hunne demissie genomen hebben uit de dienst der Unie.

Men verzekert mij dat het eerste deel van het leven van Julius Cesar, door Keizer Napoleon III, tegen het laatst van de volgende maand of uiterlijk in het begin van februarij het licht zal zien.

De heeren Jules Sandeau en Nizard zijn te Compiègne genoodigd onder de laatste serie van geïnviteerden. Bij deze gelegenheid heeft een Belgisch blad — ik weet niet met welk doel — doen opmerken dat de naam van den heer de la Guéronnière niet op de lijsten van genoodigden voorkwam. Hieruit leidde men natuurlijk af, dat de Senator, of liever dat de dagbladschrijver in ongenade gevallen was. Dit is echter ten eenenmale ongegrond, en moge het al waar zijn dat de geachte Staatsman dezen zomer niet tot de speciaal genoodigden behoorde, zooveel is toch zeker, dat hij zich herhaaldelijk naar die Keizerlijke residentie heeft begeven, om er regtstreeks „inspiratien" van Z. M. te ontvangen.

Daarentegen is de heer Drouyn de Lhuys onlangs te Compiègne uitgenoodigd; en natuurlijk hebben de najagers van nieuwtjes hieruit dadelijk opgemaakt dat dien Staatsman de portefeuille van buitenlandsche zaken zou worden opgedragen. Morgen worden HH. MM. met den geheelen hofstoet voor goed op het paleis der Tuileriën terugverwacht.

Gij weet dat de heer Meissonnier den heer Abel de Pujol is opgevolgd als lid van het Instituut; hij werd in 1813 te Lyon geboren. Hoewel deze benoeming reeds eenigen tijd geleden plaats had, kom ik er op terug, omdat het de aandacht trekt dat de overledene zich bijzonder onderscheidde door den grooten omvang zijner doeken, terwijl de producten van zijnen opvolger juist buitengewoon klein zijn. Nu behoeft het echter geen betoog dat de waarde van een schilderstuk allerminst met de el wordt uitgemeten, en de heer Meissonnier is een talentvol kunstenaar. Het zou zelfs zeer te betreuren zijn, als hij afweek van het genre dat hij tot hiertoe zoo meesterlijk behandelde, om zich te wijden aan kolossale stukken en voorstellingen van veldslagen. Reeds vroeger zette hij intusschen de eerste schrede op dien weg, door den veldslag van Solferino in microscopische verhouding te schilderen; maar dergelijke proefstukken slagen hoogst zeldzaam. Men loopt zoo ligt gevaar dat daarbij de natuurlijkheid en oorspronkelijkheid, en gevolgelijk ook het genie en de kracht, inschiet.

Wederom moesten er heden een viertal drukpersprocessen voor de correctioneele regtbank behandeld worden. Bij twee daarvan geldt het de uitgave van een politiek dagblad zonder magtiging of borgstelling, en bij de twee andere het verspreiden van valsche nieuwstijdingen. De behandeling van alle vier is voor 8 of 14 dagen verschoven.

— Het dagblad Le Temps, dat zich vooral in den laatsten tijd door de vrijmoedigheid zijner betoogen onderscheidt, vestigt in zijn heden avond verschenen nommer de aandacht op het, zijns inziens, betreurenswaardige feit, dat het meerendeel der bladen van deze hoofdstad zich beijvert om, ter gelegenheid van het Britsch-Amerikaansch conflict, eene erkenning der Zuidelijke Confederatie in Noord-Amerika te provoceren. De Regering mag zich vooral bij deze gelegenheid gelukkig achten — zegt de heer A. Nefftzer in Le Temps — dat zij de vroegere half-officieele organen onlangs heeft afgezworen. Frankrijk mag in deze niet tusschenbeide treden, dan wanneer het de gegronde hoop kan koesteren dat zijne diensten vruchten zullen dragen ter voorkoming van eenen oorlog die alleen tot resultaat kan hebben de bevestiging der slavernij of een bloedigen burgeroorlog. Men beroept zich voorts op de in onzen officieelen Moniteur voorkomende Engelsche correspondentien; maar het is niet denkbaar dat deze altijd den geest der Britsche Regering zouden uitdrukken. De Moniteur is een tweeslachtig blad: het is officieel orgaan van het Fransche Keizerrijk, maar voor het overige een dagblad, als ieder ander en op ieder punt concurrerende met de anderen. Het behoeft geen betoog dat het feuilleton en daarin opgenomene varia volstrekt niet van officieelen oorsprong zijn. Evenmin is dit het geval met de buitenlandsche correspondentien en berigten, en daarbij — vervolgt de heer Nefftzer — rijst de vraag: waarom de Moniteur in zijn niet-officieel gedeelte, ook niet onderworpen is aan het wettelijk voorschrift der onderteekening van alle artikelen. De uitzondering, die met betrekking tot den Moniteur wordt in acht genomen, valt te meer in het oog, nu de andere dagbladen, waarmede hij concurreert en boven welke hij reeds in zoo menig opzigt bevoordeeld wordt, aan groote gevaren zijn blootgesteld, als een gevolg van de nieuwe jurisprudentie die dreigt zich te vestigen met betrekking tot de onderteekening.

— Blijkens een artikel in het Journal des Débats, geteekend Prevost-Paradol, zou Frankrijk in het belang zijner scheepvaart een oorlog tusschen Engeland en Amerika niet zoo ongaarne zien, hoewel de schrijver natuurlijk vooraf laat gaan, dat men in het belang van beschaving en vrijheid hopen moet het gevaar nog te zien afgewend. Tusschen de zwermen Engelsche en Amerikaansche kapers zou de neutrale Fransche vlag ongedeerd blijven, te eerder omdat beide partijen zouden vreezen dat Frankrijk het gewigt van zijn zwaard in de schaal zou werpen. Reeds nu er nog slechts vrees voor oorlog bestaat, zijn Fransche schepen meer dan vroeger gezocht. Dit is niet slechts een voordeel van voorbijgaanden aard, maar zoodra men de Fransche vlag heeft leeren kennen en haar heeft leeren waarderen zooals zij dit verdient, zal zij over de geheele wereld in trek blijven. Niet slechts streng regt, maar reeds zijn eigenbelang verbieden dus, volgens de meening van Prévost-Paradol, Frankrijk zich te mengen in dit treurige geschil.

— De Hertogin van Berry is in onderhandeling over den aankoop van verscheiden uitgestrekte landgoederen in Steijermarken, ten behoeve der Hertogin van Parma, die voornemens is haar gewoon verblijf in Oostenrijk te vestigen.

— In een brief uit Toulon wordt verzekerd dat het Engelsch-Fransche bezettingsleger in China daar nog een jaar zal blijven. De garnizoenen van Tientsin en Takoe zijn ruimschoots van alles voorzien. Men verwacht den Gouverneur-Generaal te Sai-gon.

BELGIË.

BRUSSEL 6 *december*. — De langdurigste woordenwisseling in de Kamer der Representanten betrof heden deze zinsnede in het adres van antwoord op de troonrede: „De eer der vertegenwoordigende instellingen, de eer van alle meenigen, de eer des Lands schrijven voor, des noods de misbruiken voor te komen en te beteugelen, welke zich in de uitoefening van het kiesregt geopenbaard hebben." Naardien deze paragraaf in antwoord strekt op eene zinsnede in de troonrede, waarin van eene voorgenomen wijziging in de wet op de verkiezingen gewaagd wordt, wenschte de heer Tack van den Minister van binnenlandsche zaken opheldering te ontvangen waarin de bedoelde misbruiken bestaan, en welke middelen de Regering daartegen wil aanwenden, maar ontving ten antwoord hoe de bepalingen van het wetsontwerp nog niet konden worden medegedeeld, naardien zij nog niet vastgesteld waren, doch dat zij ten doel zullen hebben zekere misbruiken te beteugelen, welker bestaan erkend is. De heer Dechamps deed nu opmerken hoe de troonrede alleen van beteugelen sprak, en sloeg derhalve, opdat de Kamer niet verder gaan zou dan de troonrede, als amendement het weglaten der woorden „voor te komen" voor. Zoo als te verwachten was kwam, bij deze gelegenheid, de bekende zaak der Luiksche verkiezingen en al het daarmede voorgevallene weder ernstig ter sprake. Alvorens men tot stemming over het amendement overging, sloeg de heer Dumortier nog een ander voor, dat ten doel had het woord „misbruiken" door het woord „bedriegerijen" te doen vervangen, maar dit werd zonder hoofdelijke stemming, dat van den heer Dechamps met 58 tegen 37 stemmen verworpen, en daarna de paragraaf, zoo als die oorspronkelijk gesteld was, aangenomen.

Bij de beraadslaging over de zinsnede die de herziening der wet op de personele belasting betreft, deelde de Minister van finantien aan de Kamer mede, dat het daarop betrekkelijk wetsontwerp geene verhooging dier belasting, maar alleen eene meer billijke verdeeling daarvan betreffen zal.

DUITSCHLAND.

COBLENZ 6 *december*. — Tusschen hier en Mainz houdt men zich met het maken van drie nieuwe Rijnhavens bezig, die reeds nagenoeg voltooid zijn. Dit laatste is het geval met de berghaven, nabij St. Goar door den Pruissischen waterstaat aangelegd.

wier bassin, door middel van twee steenen dammen daargesteld, waarvan de kortste dwars in den Rijn, de langste in de rigting van den stroom gebouwd is, genoegzame ruimte tot overwintering aan een ruim getal van schepen oplevert. De beide andere, nog onvoltooide havens, worden digt beneden de monding der Nahe bij Bingen en boven die der Lahn bij Lahnstein gebouwd, de eerste door de Rijn-Nahe maatschappij, de andere door de Nassausche Regering. Tot dat de vaste Rijnbrug alhier, de bouw waarvan in het voorjaar wordt aangevangen, voor het verkeer zal kunnen worden geopend, zal eene verbinding tusschen het Rijnspoorwegstation Capellen en het daar tegenover liggend Nassausch station Lahnstein gemaakt worden, door middel eener inrigting van vervoer, de voorbereidende werkzaamheden waarvoor bereids aangevangen zijn.

WEENEN 4 *december*. — De minister van finantien von Plener heeft zijnen wederstand tegen den heer von Schmerling opgegeven, zoodat het budget nu toch den beperkten Rijksraad voorgelegd zal worden. De meerderheid van dien Rijksraad zou harerzijds insgelijks tot het besluit gekomen zijn om over dat budget te beraadslagen. Dat Staatsligchaam moet, merkt een der dagbladen op, zijn schijnleven zoo lang mogelijk trachten te rekken.

— De ministeriële Presse berekent het te kort voor het nieuwe finantiële dienstjaar op slechts 50 millioen. Maar dewijl dat blad gelijktijdig van eene vermeerdering der hypotheekbiljetten, welker bedrag thans op 70 millioen wordt begroot, tot op 100 millioen gewaagt, komen hare opgaven nagenoeg op hetzelfde als eerst gezegd was, namelijk op een tekort van 90 millioen, neder.

ITALIË.

TURIJN 6 *december*. — De heer Ricasoli trad heden in de Kamer der Afgevaardigden in eene verdediging van Frankrijk, hetwelk, zeide hij, door zijne niet-interventie een nieuw bewijs van zijn verlangen naar de eenheid van Italië geeft. Italië, door Frankrijk als Koningrijk erkend, moet zonder vreemde tusschenkomst de bestaande moeijelijkheden trachten te overwinnen. Binnenslands heerscht de toestand die het onvermijdelijk gevolg der omwenteling is. Betrekkelijk echter bestaat er geen voorbeeld van eene zoo gelukkige omwenteling als de Italiaansche, daar nergens in het Land ernstige onlusten voorvielen, en alles zich tot enkele plaatselijke ongeregeldheden bepaalde. Gewis laat de veiligheid in het Land nog veel te wenschen over, maar in de beide laatste jaren zag de Regering zich verpligt hare zorgen meer aan de staatkunde dan aan administratief beheer te wijden. De krijgsmagt van het kleine Koningrijk Piemont was onvoldoende om het hoofd aan de eischen van het oogenblik in het nieuwe Koningrijk te bieden; en de politie der gevallen Regeringen was te zeer verdorven om er gebruik van te kunnen maken. Men heeft reeds getracht de leemte door de uitbreiding van het kader der karabiniers en door wijzigingen in het personeel der hooge ambtenaren aan te vullen. Wat de rooverijen betreft, aanvankelijk zijn zij door Cialdini onderdrukt, maar later in Basilicate en langs de Pauselijke grenzen hervat. Bereids is met Frankrijk een verdrag gesloten om die rooverijen te keer te gaan. Ten aanzien van het met het stadhouderschap van Napels gebeurde zeide de Minister, hoe dit het gevolg was van het beginsel om eenheid van administratief beheer te verkrijgen, en gelijke maatregelen zullen dan ook eerlang voor Sicilië, door de afschaffing van het Stadhouderschap aldaar, genomen worden. Het Romeinsch vraagstuk, zoo ging hij voort, is nog onbeslist; de vervorming van het Pausdom moet door Italië in overeenstemming met Frankrijk worden tot stand gebragt. Geweld zou dit vraagstuk niet kunnen oplossen, en er kan ook van het gebruiken van geweld geen sprake zijn. De Katholieke wereld moet tot overtuiging gebragt, niet gedwongen worden. Het ontwerp des Ministers tot vereffening strekte tot dat doel. Frankrijk heeft dat ontwerp niet afgekeurd, maar alleen gemeend dat dit oogenblik niet het geschikte was om het den Paus aan te bieden. De baron Ricasoli besloot met een votum van opregte goed- of afkeuring te verlangen. Al de overige Ministers zullen over de bijzondere zaken hunner departementen van bestuur het woord voeren.

Per Telegraaf.

LONDEN 6 December.

Het agentschap Reuter heeft berigten uit New-York van 28 november. Depêches uit het Zuiden zeggen dat het fort Pickens, door twee Federalistische schepen ondersteund, het bombardement van Pensacola had aangevangen.

LONDEN 7 December.

Uit New-York wordt den 23 november gemeld dat het leger aan de Potomac nog geene bevelen had ontvangen, en het niet onwaarschijnlijk is dat het de winterkwartieren aldaar betrekken zal. Te Beaufort zou de katoen weldra voor rekening der Noordelijke Regering zijn binnengehaald. Er werden aanzienlijke versterkingen voor de maritieme expeditie gereed gemaakt, terwijl bovendien nog twee expeditien op weg zouden gaan.

PARIJS 7 December.

De Moniteur deelt een schrijven uit Beyruth mede, waarin de arrestatie van Jussuf Karan wordt bevestigd. Fuad effendi en Daoud effendi schijnen in overeenstemming met de te Beyruth vergaderde commissarissen gehandeld te hebben, ten einde het in werking komen der nieuwe organisatie van den Libanon te verzekeren.

BERLIJN 6 December.

Bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer alhier zijn zes kandidaten der partij van den vooruitgang en een der oud liberale partij benoemd. De tot hiertoe uit de provincien ontvangen telegrammen zeggen dat ook daar de verkiezingen gunstig voor de partij van den vooruitgang en de liberale partij zijn uitgevallen. De ministers von Auerswald, von der Heydt en von Schwerin behooren tot de gekozen afgevaardigden.

TURIJN 7 December.

Na Ricasoli heeft de Minister van justitie zich gisteren tegen de aanvallen op dat departement verdedigd, en de indiening van nieuwe algemeene wetboeken beloofd. De Minister van oorlog gaf te kennen hoe men van het Bourbonsche leger alles behouden had wat te behouden was. Het uit vrijwilligers zamengesteld zuidelijk leger was van zelf ontbonden, maar de kaders waren bewaard, en daarmede kon men gemakkelijk een korps van 40,000 man organiseren, inzonderheid als Garibaldi, zoo als de Regering hoopt, het bevel daarover aanvaarden wil. In maart zal men 300,000 man bijeen hebben, maar dit zouden niet allen geoefende soldaten zijn, want daartoe worden jaren vereischt. Mogt er een oorlog voor de onafhankelijkheid uitbreken, dan zou men hulp in de nationale geestdrift vinden. Ook heeft men 120,000 man nationale garden, overvloedig van wapenen en equipementstukken voorzien. De Minister van openbare werken, die Napels en Sicilië besocht heeft, deed een aantal mededeelingen, welke zeer belangrijk waren en met veel genoegen werden aangehoord. De Minister van marine gaf de verzekering, dat de zeemagt dubbel zoo sterk als de Oostenrijksche is.

Garibaldi is van hier afgereisd.

LONDEN 7 December.

Koloniale Waren stil. — *Indigo*. Fijn Bengaal 8/5 a 10/. — *Cochenille*. Honduras zilver middelfijn 2/8 a 3/5. — *Metalen*. Banca Tin 121/6; Straits 118/6. Schotsch IJzer flaauw 47/9 a 48/. — *Lijnzaad*. Morchansky 62/; Arch. 58/ a 58/6; Riga 49/ a 55/. — *Talk*. St. Petersb. gele Kaarsen- loco 52/. In de vorige week werden afgeleverd 1412 en aangevoerd 6035 v.

LIVERPOOL 7 December.

Katoen. Heden zijn 10,000 b. afgedaan. Er was meer vraag en de markt vaster.

BERLIJN 7 December.

Rogge. Dec. 52; voorj. 52¾. — *Raapolie*. Dec. 12⅜; voorjaar 12½.

MADRID 6 December.

Spanje 2 pc. 43.20; dito 3 pc. 49.60.

PARIJS 7 December.

Frankrijk 3 pc. 67.50 ex coup.; dito 4½ pc. 95. Cred. Mobilier 726. Spanje 2 pc. 42; dito binnenl. 3 pc. 47⅞.

LONDEN 7 December.

De Gecons. 3 pc. 89⅞. Spanje 2 pc. 41¼. Mexico 3 pc. 26⅝.

WEENEN 7 December.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 66.80; dito Nation. 5 pc. 81.50. Wissel op Londen ƒ 142.25.

FRANKFORT 7 December.

Oostenr., Metall. 5 pc. 45; dito Nation. 5 pc. 54⅝ a ½. Spanje 2 pc. 41⅝; dito 3 pc. 47¼.

ANTWERPEN 7 December.

België 4½ pc. 95. Oostenrijk Metall. 5 pc. 46; dito Nation. 5 pc. 55¼. Spanje 2 pc. 40; dito 3 pc. 45¾.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 7 December.

In het bij dit N.º der Courant behoorend Bijvoegsel is het uitvoerig verslag opgenomen der heden door de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehoudene zitting. Wij maken inzonderheid opmerkzaam op het daarin voorkomende, betrekkelijk de **doorgraving van Holland op zijn smalst** *en de* **verbetering van den waterweg van Rotterdam naar Zee.**

De zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden was gewijd van de algemeene beraadslagingen over de zesde afdeeling van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting (*openbare werken en waterstaat*).

Bij die algemeene beraadslagingen zijn vele punten ter sprake gekomen, als voornamelijk 1º de Amsterdamsche en Rotterdamsche waterwegen, waaromtrent inlichtingen werden gevraagd door de heeren Cool, Hoynck en van Heukelom; 2º, de Groningsche kanalisatie-verbetering, in verband met de zaak der Ommelanderkas, waarover de heeren Reinders en Westerhoff den Minister verwijten toevoegden; 3º, het niet spaarzaam beheer des Ministers, hetwelk vooral bij deze afdeeling zoude blijken, en waarop de heer van Bosse zich verpligt achtte, in eene belangrijke rede, te wijzen, op gevaar af van wederom door de spoorwegpartij kwalijk te worden bejegend; 4º, de niet-indiening van eene wet op de concessien, hetgeen zeer werd betreurd door de heeren Hoynck en van Heukelom; 5º. de niet-aanbieding van eene wet op den waterstaat, waarop vooral door de heeren Dullert, Begram en Mackay werd aangedrongen: 6º, de al of niet wenschelijkheid van de vestiging van een afzonderlijk departement voor openbare werken, eene vraag, die door de heeren Heemskerk Az., van Bosse, van Eck bevestigend, door de heeren Dullert, van Nispen en van der Linden ontkennend werd beantwoord.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft herhaaldelijk de sprekers beantwoord. De concessie voor de verbetering van den Amsterdamschen waterweg was reeds ver gevorderd, de stukken deswege waren juist heden aan den concessionaris ter onderteekening toegezonden. Betrekkelijk den Rotterdamschen waterweg waren voor eenige dagen door de Regering de voorwaarden der aangevraagde concessie ontvangen, welke zij evenwel nog niet bij magte was te onderzoeken. De Minister vleide zich na het aanstaande winterreces in een wetsontwerp beide werken zamen te vatten. Omtrent de Groningsche kanalisatie in verband met de Ommelander-kas was een ontwerp bij den Raad van State aanhangig. De Minister ontkende zuinigheid in zijn beheer uit het oog te hebben verloren, maar de aanleg van spoorwegen mogt de uitvoering van andere noodzakelijke werken niet beletten. Het had aan den Minister, wiens werkzaamheden van dien omvang zijn, dat hij de vestiging van een afzonderlijk departement voor openbare werken niet overtollig zou achten, tot dusver aan tijd ontbroken om eene wet, regelende de concessiën en den waterstaat, te ontwerpen. — Nadat was overgegaan tot de behandeling der artikelen, heeft de heer van Nispen op art. 73 een amendement voorgesteld, om het tractement van den Rijks-bouwmeester met ƒ 3000 te verminderen, doch hierover zijn de discussiën verdaagd tot aanst. Maandag.

Aan de leden van de Tweede Kamer is rondgedeeld een geschrift, te Utrecht uitgegeven, getiteld: „Nog eene waarschuwing eer het te laat is," door Y. D. C. Suermondt, waarin de hoop wordt te kennen gegeven dat de Koning, nog bij tijds behoorlijk ingelicht, en het gevaar inziende dat Moederland en kolonien dreigt, ten gevolge van de behandeling der koloniale aangelegenheden door den tegenwoordigen Minister van Kolonien, het gevaar afwenden en het beheer aan goede en bekwame handen opdragen zal.

In verband met de wet van den 28sten julij 1850 (Staatsblad n.º 44) zijn aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ter overweging aangeboden *zestien* ontwerpen van wet, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan: A. H. F. C. F. Rödlich, O. G. I. Mohnike, A. G. C. E. W. von dem Bussche Ippenburg, H. W. C. Potthast, C. E. Löbell, F. L. Maurenbrecher, J. H. C. Munder, J. R. A. Baur of Bauer, J. L. Michaëlis, E. J. Erdmann, J. H. F. von Stietz, F. M. E. A. A. von Hacke, M. E. F. L. von Schauroth, H. A. F. O. von Kurowsky, L. J. Zelle en C. C. F. H. Jagemann, allen wonende in Nederl. Oost-Indië.

Bij de Eerste Kamer zijn donderdag ll. ingekomen de volgende adressen, als: 1º, van den Gemeenteraad van West-Capelle, houdende aandrang op wijziging der zegelwet; 2º, van de Kamer van koophandel en fabrieken te Rotterdam, houdende aandrang op afzonderlijke indiening van een wetsontwerp tot verbetering van de Nieuwe Maas, en 3º, van Provinciale Staten van Zeeland, vorende bezwaren aan tegen eene eventuële opheffing van de Rijks Marinewerf te Vlissingen. — Verzonden aan de commissie tot de verzoekschriften.

Bij de Tweede Kamer zijn donderdag jl. ingekomen adressen van: 1º, den Gemeenteraad van 's Gravenhage, betrekkelijk de onteigeningswet voor den spoorweg van Leyden naar Woerden, en 2º, P. H. Jongedijk en andere ingezetenen van Cuyk, houdende bedenkingen tegen de met België gesloten overeenkomst omtrent de wateraftappingen. — Gelijke verzending.

Aanstaanden maandag, den 9 dezer, des avonds ten 6½ ure, zal de Gemeenteraad alhier eene vergadering houden, waarin de volgende zaken zullen worden ter tafel gebragt: mededeeling van ingekomen stukken; — voortzetting der deliberatiën over de gewijzigde voorwaarden tot verkoop van gronden aan het Nieuwewerk; — delibereren over de missive van de Kamer van koophandel en fabrieken, betrekkelijk de besloten aanhechting der bleek aan het Park; — idem over het aanleggen van een weg langs de Eendragtslaan; — idem over de adressen tot benoeming van makelaars in onroerende en roerende goederen; — idem over het maken van een stempel voor medailles; — idem over de wijzigingen in verschillende strafverordeningen.

Gisteren nacht heeft een hevige windhoos eene storing veroorzaakt in de telegraaf-dienst tusschen Arnhem en Hamburg. Meer dan veertig palen zijn omgewaaid.

Z. M. heeft den heer Strebel, hoofdambtenaar bij de (Duitsche) Rijnspoorweg-Maatschappij, tot ridder der orde van de Eikenkroon benoemd.

Z. M. heeft, bij besluit van 4 dezer, benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon, den heer J. P. Huys, commies-chef van de 5de afdeeling ter prov. griffie van Zuidholland.

Bij Koninklijk besluit zijn tot ambtenaren der 1ste kl. voor de burgerl. dienst in Ned.-Indië benoemd de candid.-ambt. voor de gemelde dienst mr. H. Semler en mr. F. C. Valck.

Bij Koninklijk besluit is de 2de luit. K. M. A. Botter, van het 6de reg. inf., in rang en ancienneteit overgeplaatst bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië.

Z. M. heeft, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend aan C. Lopse Hocke, als burgemeester der gem. Brouwershaven en Duivendijke. Benoemd: tot burgem. der volgende gemeenten: Brouwershaven J. M. Locker de Bruyne, Duivendijke L. Viergever, Hunsel G. Peters en Grathem R. Severijns, burgem. en secret. der gem. Heel en Panheel.

Z. M. heeft, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend aan H. E. Verschoor, als schoolopz. in het 3de schooldistr. der prov. Noordbrabant, onder dankbetuiging voor zijne veeljarige diensten, en in zijne plaats benoemd J. Ringeling te 's Hertogenbosch. — Eervol ontslag verleend: aan dr. F. B. Trosee, als schoolopz. van het 5de district, tevens benoemd tot schoolopz. van het 6de distr. der prov. Noordbrabant, en aan dr. J. A. W. Boerkamp, als schoolopz. van het 6de distr., tevens benoemd tot schoolopz. van het 5de distr. der prov. Noordbrabant.

Bij de volgende dienstd. schutterijen heeft Z. M., op hun verzoek, eervol ontslag verleend: te Amsterdam aan J. Coomans de Ruiter, als 2de luit., en te Groningen aan mr. H. Edelinck, als kapit. Bij gem. schutterijen benoemd: te Amsterdam, tot 1ste luits., mr. H. E. toe Laer, J. C. S. Rente Linsen en jhr. F. G. O. Berg, thans 2de luits., en tot 2de luits., mr. H. F. G. Quack, vroeger 2de luit. te Haarlem, A. van IJzendijk Ez., A. S. J. Koch, D. A. Coenen, H. M. de Vries, J. Boissevain en mr. N. J. den Tex, thans schutters; — te Hoorn, tot maj.-komm. H. Linse, thans kapit.; tot kapit. C. Bloem Az., thans 1ste luit.; tot 1sten luit. J. A. Heule, thans 2de luit., en tot 2den luit. P. C. Abbing, thans schutter; — te Enschedé, tot 1sten luit. K. ter Kuile, en tot 2den luit. N. H. ter Kuile, beide thans schutters; — te Groningen, tot kapit. mr. B. Dorhout Mees, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. A. J. Holthuis, thans 2de luit., en tot 2den luit. mr. C. J. J. Wijckerheld Bisdom, thans schutter.

Bij Zr. Ms. besluit is dr. P. Hofstede de Groot, op zijn verzoek, eervol ontslagen als schoolopz. in het 3de schooldistrict der prov. Groningen.

De Minister van Finantien, gelezen het berigt van een der provinciale directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, nopens een verzoek van den koopman N. N., strekkende dat de ambtenaren mogen worden aangeschreven, om voor het vervolg, bij inslag van veraccijnsd zout in zijne woning, geen waakloon te vorderen, zoo als onlangs is geschied van eene ingeslagen hoeveelheid van 250 pond, in aanmerking nemende, dat de bedoelde inslag is geschied in een lokaal, dat slechts door den openbaren weg en op een afstand van enkele ellen van de plaats der lossing was afgescheiden, zoodat de ambtenaren den inslag in dat locaal van de plaats der lossing konden gadeslaan, zonder dat daartoe begeleiding te pas kwam; overwegende dat de ambtenaren alzoo eene geheel verkeerde toepassing aan de resolutie van den 8 november 1832, n.º 4 *b*, hebben gegeven, blijkbaar met het doel om zich een voordeel te verschaffen, waarop zij niet de minste aanspraak hadden; heeft goedgevonden en verstaan: den directeur bij deze uit te noodigen de vereischte orders te stellen, dat het bedoelde loon door de aangeklaagde ambtenaren aan den requestrant worde teruggegeven, en om die ambtenaren voorts te doen waarschuwen dat herhaling van dergelijke ongeoorloofde vordering eene voor hen zeer nadeelige beschikking ten gevolge zal hebben.

Door den Minister van Oorlog is, bij algemeene order aan het leger, medegedeeld Zr. Ms. besluit dd. 21 september ll., n.º 67, houdende HD. goedkeuring en tevredenheids betuiging aan allen, zoowel ambtelijke als bijzondere personen, die zich, in welke betrekking ook, ter gelegenheid van den jongsten watersnood, verdienstelijk gedroegen en het hunne toebragten, hetzij tot herstel, hetzij tot leniging der geleden rampen, hetzij tot voorkoming van meer onheilen, en waarbij voorts verleend wordt de zilveren medaille aan den 1sten officier van gezondheid der 2de kl. G. A. Baum, bij het garnizoen te 's Bosch; aan den brigadier te paard 2de kl. M. Lissenberg en aan dien te voet B. Manus, van het wapen der Koninklijke maréchaussée; de bronzen medaille aan
den opzigter van fortificatiën J. H. Ou
Gorinchem, aan den brigadier te paard de
J. Gerrild, aan de maréchaussées te paard
Molen, K. Sterrenburg, J. H. van Zutph
dien te voet C. H. S. Mallé, allen van
der Koninklijke maréchaussée.

De Minister van Oorlog heeft aan alle
des legers bekend gemaakt, dat het certificaat
gedrag, met het paspoort, ingevolge het
de wet op de Nationale Militie van 19
(Staatsbl. nº. 72), van af den 1 januarij
alle militairen beneden den rang van officier
daaronder begrepen) zal moeten uitgereikt
voor zoo ver zij een zoodanig getuigschrift
in de dienst gehouden gedrag verdiend h
de afgifte en weigering van hetzelve aan
kommandanten wordt overgelaten; dat het
goed gedrag van den militair, dien het geldt,
den tijd, dien hij bij het korps in active
geweest, tot maatstaf zal genomen worden
algemeen beginsel mag gelden dat het certif
uitgereikt aan zoodanig vrijwillig dienende
die, wanneer zij zulks verlangd hadden, bij
weder tot een reëngagement zouden toeg
alsmede aan zoodanige miliciens, die niet
door hen in de dienst gehouden gedrag
afgewezen, bijaldien zij zich tot het aan
eene vrijwillige verbindtenis hadden aangem
het thans bestaande certificaat van goed
de bewoordingen der wet gewijzigd en ge
het paspoort; zullende, bijaldien een milit
dienst wordt ontslagen, zonder dat aan h
certificaat kan worden uitgereikt, dit stuk
bovenrand van het paspoort moeten worden

Bij Zr. Ms. besluit van 25 october ll. (St
zijn de bepalingen van art. 38 der wet van
1859 (Stbl. nº. 98), luidende als volgt:
van in dienst zijnde beambten der politie
officieren of manschappen der maréchau
op vertoon van eene reisorder, kosteloos
rijtuigen voor het gewoon vervoer van re
stemd. Vervoer van personen, onder gelei
openbaar gezag reizende, heeft ook kostel
in wagens daarvoor door de Regering g
of van Regeringswege beschikbaar gesteld,
selijk verklaard op de spoorwegdienst van
landsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij,
door den Minister van Oorlog aan de autor
legers is bekend gemaakt.

Door den Minister van Oorlog is eene
gebragt in de voorwaarden, waarop de le
schiedt van de wollen stoffen ten dienste v
magt, alsmede die der verschillende voor
kleeding en uitrusting, het ledergoed en p
mitsgaders het nachtleger, en zulks, in zoo
palingen betreft, in de bedoelde voorwaa
nomen, ten aanzien van de herkeuringe
kundigen, ingeval van de zijde der bela
fabriekanten of kooplieden *niet* in de
hebbende afkeuring van het geleverde wo
zijnde zulks ter kennis van het leger ge
bepaling dat gezegde vernieuwde formulie
aan te gaane contracten, te rekenen van 1 j
een algemeen gebruik bij de korpsen des le
gemaakt.

Door den Minister van Oorlog zijn de
danten der verschillende korpsen van het
genoodigd ten naauwkeurigste toe te zie
voorschriften omtrent de vergunningen to
koopen van militaire kleedingstukken enz.
worden nagekomen en met zorg ten uitv
namelijk, dat de bewijzen van toestemmi
koop derzelve enz. aan de militairen b
rang van officier, af te geven door den beve
officier of door den officier tot het geve
stemming van zijnentwege gemagtigd, wor
teekend.

Nº. 109 van het Provinciaal Blad van Z
behelst een besluit van 19 november jl., n
dende mededeeling van regelen of hoofd
acht te nemen bij het stichten of verg
schoollocalen in deze provincie, waarvoor P
en Rijks subsidie, of een van beiden wordt g
Nº. 110 eene circulaire van 25 november
fende het doen van opgaven omtrent den
gezondheids- en ziekte-toestand. — Nº.
circulaire van 30 november jl., betreffende
de gemeentebesturen te doene kennisgeving
de inschrijving in 1862 voor de nationale
Nº. 115 eene circulaire van 30 november jl.
toezending der inschrijvings-biljetten enz.
opmaken der nieuwe bevolking-registers.
eene circulaire van 3 dezer, om opgave in
verslagen van het aantal in de gemeenten
kerkgebouwen.

Aangenomen: het beroep naar de Herv.
te Bruchem en Kerkwijk (cl. Zalt-Bommel)
J. C. Eykman, pred. te Rinsumageest en Syb

'S GRAVENHAGE 7 *december*. — Heden mi
er ten Hove een groot diner plaats gehad,
H. M. de Koningin-Moeder en Z. K. H. de
Oranje hebben deelgenomen, laatstgemelde
eerst sedert zijne ongesteldheid.

— Donderdag avond had alhier wederom
bare vergadering plaats van de afdeeling
hage der Nederl. Vereeniging tot afschaffing
sterken drank. De voorzitter, baron van
vond in het feest van den dag aanleiding
voorafspraak, waarin hij zijn genoegen be
zich zoo velen daar ter plaatse hadden
om werkelijk ten algemeenen nutte iets go
hooren. Als spreker trad op de heer
thans 1ste commies in de gevangenis voor
veroordeelden te Rotterdam, die tot onder
zijne lezing koos: *de kroeg, de weg naar de*
Hij boeide de aandacht van zijne talrijke
door zijne belangrijke mededeelingen uit eigen
geput, zoo in zijne vroegere betrekking te L
als thans te Rotterdam. Daarna voerden
woord de bestuursleden, de heeren Ve
Erdman. De eerste wees op het verschil
bestond tusschen het kinderfeest, zooals het o
lijk voor dezen dag bedoeld was, en het
dat daarvan allengs werd gemaakt, terwijl
melde weder op de gevolgen wees, die uit h
van sterken drank door ouders met hunne
voortvloeijen, hetgeen nog onlangs in een r
op nieuw was gebleken. De voorzitter
onderscheidene sprekers, voor de door hen
bijdragen, zoo geheel voor dezen dag geschikt
der aanwezigen werd als St. Nicolaas-gesche
reikt de almanak der Vereeniging voor 186

…VENINGEN 7 december. — Het beroep op de …digheid, door de heeren P. Varkenvisser, F. H. … R. Maitland senior en Martens gedaan, ten … van kapitein M. Hargrave en zijne echtgenoot, … men trouwens wel verwachten kon, niet te … geschied, maar heeft, naar men verneemt, … de vrij aanzienlijke som van ruim ƒ440. — … aan mej. Hargrave, die nog niet vertrokken … menigte kleedingstukken verstrekt.

…DEN, 7 december. — Heden promoveerden: in … loskunde de heer E. J. A. Kaiser, med. dr., … te Leyden, na verdediging van stellingen; … A. H. van Andel, geboren te Brielle, na … ging van een academisch proefschrift „over … bus Addisomi", en de heer A. Heller, gebo… Klundert, na verdediging van een academisch … rift „over aangeboren gespleten gehemelte" … gisch-anatomisch beschouwd.

…ARLEM 6 december. — Naar men verneemt heeft … Salvador, naar aanleiding van art. 35 der … tewet, gisteren zijne bezwaren bij Gedeputeerde … schriftelijk ingediend tegen de Raadsbeslissing, … ke hij niet als lid van den Gemeenteraad van … is toegelaten.

… 5 december. — De zeedijk van den Nieuwen … polder in deze gemeente is doorgebroken, ten … waarvan de polder is ondergeloopen. Hierdoor … eene aanzienlijke schade aan den landbouwers … berokkend, zonder dat men nog de schade aan … dijk kan berekenen. De val is ongeveer 150 … landsche ellen lang en het water vloeit tot tegen … slagdijk, welke in 1859 is gelegd, ten gevolge … den val van den 5 mei van dat jaar.

…IKZEE 5 december. — Aan den polder Scher… , een klein kwartier uur gaans bewesten de … , ontstond den 2 dezer een val, waarbij een … dijk verzonk. Deze val was op gisteren nog … staan gekomen. Toen was de buitendijk over … er 200 el aangetast, het rijsbeslag voor de helft … vallen en de vooroever zoo weggeschuurd, dat … ddellijk aan den teen des dijks 7 a 8 el water … werd. Op last van den ingenieur jhr. van … theuvel is dadelijk de aangevallen dijk achter… gehaald, dewijl hij onmogelijk kon blijven staan. … hoopt, dat de polder Scherpenisse door de tijdig … en maatregelen geene overstrooming zal te vree… hebben.

…IS 5 december. — Den 17 februarij dezes jaars … IJperen gesticht de „Société historique, archéo… et littéraire de la ville d'Ypres et de l'ancienne … Flandre," die onder hare oprigters den heer … Vandenpeereboom telt, tegenwoordig minister van … landsche zaken in België. In de verledene … zijn tot corresponderende leden van dit genoot… , dat reeds 150 werkende leden telt, benoemd … eren H. Q. Janssen, te Sint Anna ter Muiden, … J. H. van Dale, te Sluis, de eersten wie deze … scheiding te beurt valt. (S. W.)

…BURG 5 december. — Heden morgen omstreeks … had alhier door den commissaris van politie, … eld van een der agenten, eene arrestatie plaats; … landbouwer, genaamd C. S., sedert eenigen tijd … brand bedreigd zijnde, gaf daarvan kennis aan … litie, hetgeen ten gevolge had dat men daarop … leerde, en de schuldige op heeterdaad betrapte. … brand vertoonde zich aan een hoek van de schuur … nog tijdig genoeg werd men dezen meester; men … in het stroo een doosje geheel gevuld met … , waarvan de koppen reeds geheel afgebrand … De vrouw van C. K., genaamd J. v. d. B., … gearresteerd en reeds tot bekentenis van het feit … men. Zoo men verneemt is zij reeds vroeger … ns diefstal gevonnisd geweest.

…HARDERWIJK 5 december. — Het detachement artil… en van het leger in Oost-Indië, die van het kolo… werfdepôt te dezer stede ruim twee maanden … 's Gravenhage gedetacheerd zijn, ter bijwoning van … aldaar plaats hebbende proeven met het getrokken … chut, zullen in de volgende week alhier terugkeeren, … einde nog in deze maand naar Java te vertrekken. … en 10 dezer zal te Nieuwe Diep embarqueren, … boord van het aldaar liggende schip Cortgene, … voerder D. Dunlop, de 2de luit. der inf. van … leger in Oost-Indië J. A. H. Boellaard, ten einde … dien bodem naar Java te vertrekken. … gedurende de maand november jl. zijn bij het … koloniaal werfdepôt alhier aangekomen en gekleed … man.

…HARDERWIJK 6 december. — Den 12 dezer maand … met het schip Cornelis Wernard Eduard, gezag… der J. Bakker, naar Java vertrekken de 2de luit. … artillerie M. A. Kuytenbrouwer, van het leger … Oost-Indië.

…ORVORDEN 4 december. — Gisteren avond zag … op den Twiest een vuurbol uit de lucht neder… ; zij verspreidde een blaauw licht en was hel… der dan de volle maan. Op Nieuw Schoonebeek, … dan een uur afstands van hier, is ook dergelijk … schijnsel waargenomen.

…SEN 5 december. — Heden ontstond brand in de … ing van den bakker J. Steenge, te Dalerveen. … zoo snel toenam, dat de bewoners aan niets anders … den denken dan aan hun eigen levensbehoud; … lve de meubelen, zijn drie koeijen en veertien … pen verbrand; het paard en eenige kleinigheden … men kunnen redden.

…EUWARDEN 5 december. — Heden werd, bij het … en van een boom in den Stads- of Prinsentuin, … partij gouden voorwerpen gevonden, denkelijk … stig van een diefstal, voor meer dan tien jaren … gepleegd. De gelukkige vinders hebben het … onverwijld bij den Burgemeester overgebragt.

…Uittreksel uit het verslag van den Consul der Neder… en te Canton over den staat van zaken in China, … rende de maand september jl. … handelszaken aan den Yang Tse-Kiang gaan … goed, bij toenemenden handel in Chinesche pro… en tusschen Hankow en Shanghae. In laatstge… de haven liggen, door het onverwacht ophouden … emplooi in de kustvaart, meer dan honderd vreemde … pen ledig, waarvan een groot gedeelte ongetwijfeld … e behoefte op Java zal kunnen voorzien. Ter zake … de in het vorig overzigt aangehaalde besluiten … het hoofdbestuur der Chinesche douane heeft ook … Kamer van koophandel te Shanghae zich tot het … elsch Gouvernement gewend, doch is inmiddels … den Britschen consul te Shanghae bekend gemaakt … Harer Britsche Majesteits gevolmagtigde te Peking zich de zaak aangetrokken en de voornaamste grieven reeds uit den weg genomen had.

De handel blijft hier intusschen lusteloos, doch te Honkong en Macao is het daarmede niet veel beter gesteld. Een zware slag voor den handel te Macao is het verlies door schipbreuk van twee derde gedeelten eener handelsvloot van 160 Chinesche jonken, van de Zuid-Westkust met kostbare uitvoer-artikelen naar Macao onder weg. De prijzen van levensmiddelen zijn in het Noorden vrij hoog, doch in dit gedeelte des Rijks zeer matig en men verwacht een goeden najaarsoogst.

Kaapsche Brieven.

Kaapstad 20 *October* 1861.

Met mijn laatsten beloofde ik u stads nieuws, maar dat is er niet veel, ten minste wat u te Rotterdam interesseren kan, daar gij te weinig met familien hier bekend zijt. Mijn stads nieuws zal dus weer onder de rubriek van handel of politiek nieuws moeten blijven, wil het voor u eenige waarde hebben.

Op de hoogte van Mauritius en de kusten hier heeft het den laatsten winter vreeselijk gestormd, doch op het land hebben wij aanhoudend het fraaiste weder gehad. Daarentegen waait het nu reeds lang uit het zuid-oosten, dat schade moet veroorzaken. De lieden, die hier menschlievend voor het in orde brengen der avarijen zorgen, hebben maar weinig vette brokken gehad; men vertelt mij dat te Mauritius dit jaar de beste geweest zijn. Hier hoor ik dat er iemand voor de assuradeurs is aangesteld om de heeren op de vingers te zien. Dat moet, tot groote ergernis, ten gevolge hebben dat de scheepstimmerlieden weder alle inschrijven om Hollandsche schepen te repareren; er was er maar een, die dat nog deed en er wel bij voer. Nu staat die dwarskijker er bij op het consulaat, als de inschrijvingen inkomen en geopend worden, en die 't minst is, is zeker te kunnen timmeren. Met een schip, „de Drie Gebroeders," scheelde de tender van die het kreeg met de hoogste inschrijvers ruim £ 500. Uwe assuradeurs nemen de burgers zoo het brood uit den mond. — Hoewel ik er niet aan verdien, ben ik niet tegen de avarijen; ik drink dan weder eens een kopje Hollandsche of Java koffij, als er wat verkocht wordt; mijn smaak is nog niet zoo bedorven als hier algemeen het geval is, daar men geen onderscheid tusschen Braziel en Java proeft.

Dezer dagen stierf hier kapitein Rietveld, die menige reis van Holland naar de Kaap heeft gedaan; hij was nu sedert twee maanden gehuwd en zoude, zoo ik meen, hier blijven.

De oude heer Trüter, de consul-generaal, is nu geheel overgekomen bij de liberale partij, maar 't wil nog niet goed afgaan omdat hij de vriendschap met ds. Faure, den koning der Orthodoxen, er bij aanhoudt. Toen hij vroeger lid van den Council wilde worden, lieten zijne Orthodoxe vrienden hem in den steek, en het gepeupel verbrandde zijne beeldtenis voor zijn huis, allerlei liedjes zingende. Hij werd toen met reden braaf boos op die club en sloot zich bij de Liberalen aan. Weldra zullen wij zien of deze hem op 't kussen willen helpen.

Met de Zaanstroom zijn weder eene menigte passagiers gekomen. Die voor Port Elizabeth en Natal zijn weder met eene stoomboot daarheen geëxpedieerd, tot groot verdriet van velen die gemeend hadden dat het schip hen daar moest brengen; sommigen klagen dat zij het niet te best hadden. Ik zie nu dat er ten uwent eene wet op de landverhuizers gemaakt is, en men zal dus de schepen, ruimte aan boord en voedsel, in het vervolg wel onderzoeken.

Intusschen zijn de fortuinzoekenden (dooreen genomen een bijzonder raar zoodje) toch meestal geplaatst, nadat sommigen eerst hun boeltje opgemaakt hebben. Zij hebben wel juist geen hooge posten gekregen en doen het al gaarne met eene onderwijzersplaats bij den een of anderen boer. — Velen kunnen dan aan hunne leerlingen vertellen: „Ik ben niet een voorbeeld voor u, maar een spiegel." — De nieuwe meesters passeren hier geen examen. Ik zend u nog een paar couranten, waarin gij lezen kunt, dat de zwarten weder oorlog willen voeren, maar er vooreerst nog niet aan durven. — Jammer maar dat ons Parlement de £ 10,000 tot onderhoud der troepen afstemde; men zal er nu geen soldaten heen kunnen zenden.

Kunstnieuws.

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

Hollandsche Tooneel-voorstellingen.

Ofschoon het laatstleden Vrijdag avond opgevoerd tooneelstuk „de Arme Dichter", even als vele andere van A. von Kotzebue, aan het euvel mank gaat dat er de meest absurde gebeurtenissen in worden opgedischt, ontkennen wij niet dat er het een en ander in voorkomt dat het hart der aanschouwers roeren en treffen kan, mits het door al de vertooners goed wordt opgevat en teruggegeven, maar juist dit liet, naar ons oordeel, bij deze opvoering te wenschen over, en zulks was niet minder het geval bij bejaarde schouwburgbezoekers, die zich onder anderen den verdienstelijken M. Westerman in de rol van den Armen Dichter nog herinnerden.

Intusschen mogen wij niet onbillijk zijn tegenover mevr. Engelman-Bia en Albregt Engelman, die zich goed van hare taak kweten. Ook de heer Albregt was in verschillende opzigten niet onverdienstelijk, maar .... juist omdat de heer Albregt een uitmuntend komiek is, kan hij ons minder voldoen in iets wat ook maar in de verte op een drama gelijkt. Hij die ons zoo dikwijls een gullen, regt hartelijken lach afdwingt, beproeve niet ons een traan af te persen; — 't zou bij ons de tegenovergestelde uitwerking hebben.

Het oude, maar in lang niet vertoonde blijspel „Martin en Frontin, of de twee listige bedienden," is daarentegen zoo uitmuntend geschikt voor mevr. Albregt-Engelman en den heer Albregt — de twee eenige personen, die er in onderscheidene karakters optreden — dat we er gaarne het gunstigst getuigenis van afleggen. Hoe weinig beteekenend dit stukje op zich zelf moge zijn, het geeft eene alleraangenaamste afwisseling; 't is van het begin tot het einde koddig en werd vlug afgespeeld door de beide hoofdpersonen, die er zoo geheel op hunne plaats in zijn.

Van het Ballet de Sylphide hebben wij reeds een- en andermaal met bijzonderen lof melding gemaakt. De herhaalde vroegere opvoering zal welligt oorzaak zijn dat deze uitmuntende ballet-pantomime op zich zelve geen grooter publiek naar den schouwburg had gelokt. (De opkomst toch was, vooral wat balcon en loges betreft, zeer gering.) Want wij aarzelen niet, te verklaren dat het 't liefste ballet is, dat wij hier nog zagen opvoeren. De mise en scène en het decoratief voldoen zeer goed en het corps de ballet kweet zich uitmuntend van zijne taak. Wij behoeven nauwelijks te herhalen dat mej. Dupin-Dumilâtre, even als altijd, onverbeterlijk was, terwijl de heer Friant mede zijn roem handhaafde en vooral ook mej. Linow hare rol verdienstelijk vervulde.

Ingezonden Stukken.

Met genoegen zien wij, dat er uit de Memorie van Beantwoording, betreffende de Wet op de middelen, blijkt, dat ontwerpen van Wet in gereedheid zijn of worden gebragt, betreffende eene bijzondere belasting op goederen in de doode hand, belasting op het personeel, de patenten, het zegel en hypotheekregt. Hierdoor dan zal aan eene sedert jaren besproken behoefte en algemeenen wensch tot herziening van ons belastingstelsel, zoo wij hopen, voldaan worden; zulks immers staat in onmiddellijk verband met de vermindering van lasten, die op een aanzienlijk gedeelte van het Volk zoo zeer ongelijkmatig rust, terwijl de opheffing van belemmeringen, die de vrije ontwikkeling van nijverheid nog in den weg staan, thans meer dan ooit gebiedend gevorderd wordt, daar zulks mede als een der grootste grieven tegen ons belastingstelsel gelden mag, als wordende daardoor de nijverheid aan banden gelegd, en hare vrije ontwikkeling belemmerd.

Het is eene niet te weerspreken waarheid, dat hier te Lande de belastingen te veelvuldig, en voor velen te drukkend zijn; alles is hier belast, en daarbij zijn die belastingen zeer ongelijkmatig over de verschillende standen der maatschappij verdeeld. Niet alleen toch dat de producten der nijverheid hoog zijn belast, maar de productie zelve is aan belasting onderworpen; patent- en zegelregten, dewelke te zamen p. m. ƒ 3,720,000.00 aan 's Rijks schatkist opbrengen, kunnen geenzins gezegd worden gelijkmatig te drukken. Niemand mag een beroep uitoefenen zonder patent te betalen; sommige industrieelen worden zelfs tot het betalen van verschillende patenten verpligt; bij voorbeeld een boekhandelaar die een winkel heeft, moet niet alleen gepatenteerd zijn als boekhandelaar, maar ook als winkelier; heeft hij bovendien eene drukkerij, en is hij tevens boekbinder, zoo moet hij daarvoor een derde en vierde patent nemen, terwijl hij voor het houden eener leesbibliotheek tot het vijfde patent verpligt wordt. De uitgever van een dag- of weekblad is daarbij onderworpen aan de Zegelwet; voor elk exemplaar van zijn blad moet hij naar gelang van de grootte van het papier zegelregt betalen, en of zulks nog niet genoeg zij, wordt bovendien ook nog voor elke advertentie in het blad, een zegelregt van 35 cents gevorderd; ook aanplakbilletten zijn aan zegelregt onderworpen. En zoo heeft men zoovele vakken op het nauwst aan elkander verwant, waartoe verschillende patenten vereischt worden, en die, tegen voldoening van een zoo hoog patentregt, nog niet eens de producten of winkelwaren aan het publiek kunnen aanbevelen, zonder daarvoor weder zegelregt verschuldigd te zijn, hetzij die aanbeveling geschiedt door middel der dagbladen, of door middel van aanplakbilletten. Op die wijze wordt de ontwikkeling van de nijverheid tegengehouden, en dat die belemmering van zeer nadeeligen invloed moet zijn op de algemeene welvaart, springt van zelf in het oog.

In de patentheffing bestaat bovendien eene onverantwoordelijke onbillijkheid; terwijl namelijk alle vakken van handel en nijverheid aan het patentregt onderworpen zijn, zijn alleen de kloosterinrigtingen en de landbouw daarvan vrijgesteld, hetgeen eene groote onregtvaardigheid daarstelt, te grooter, daar de eerstgenoemden steeds door eigendunkelijke en onwettige reglementen en contracten van maatschap, zich aan het dragen der lasten van den Staat onttrekken, en de laatste, de bewoners van het platte land, buitendien veel minder belast zijn dan de bewoners der groote steden, die bijna allen van handel en industrie moeten leven, terwijl de boer verschillende vakken uitoefent, als landbouwer, beesten-, graan-, boter- en kaashandelaar en markter; tot uitoefening waarvan een stadbewoner minstens vijf patenten zoude behoeven, de boer maakt in de laatste jaren buitengewoon hooge prijzen voor zijne producten, leeft hoogst eenvoudig, brengt nagenoeg niets aan de schatkist op, en wordt, even als de kloosters, rijk. Wij gelooven dat het aan regt en billijkheid getoetst zal kunnen worden, bijaldien men bij eene herziening van ons belastingstelsel zorge dat de kloosterinrigtingen in verhouding harer inkomsten in evenredigheid tot stijving van 's Lands kas bijdragen, en de boeren in de opbrengst van het patentregt met de bewoners der steden worden gelijk gesteld; hierdoor zullen de stadbewoners van eenige patenten kunnen ontheven worden, terwijl de boer niet zal te klagen hebben wanneer hij als landbouwer patentregt zal verschuldigd zijn, geëvenredigd aan het aantal bunders land, dat hij onder den ploeg heeft, terwijl hij als handelaar en markter even als ieder ander behoort gepatenteerd te zijn.

De slotsom onzer redenering is alzoo, dat eene herziening van ons belastingstelsel moet ten doel hebben:

1.° Vermindering van lasten voor het Volk, door billijker verdeeling der belastingen.

2.° Opheffing van alle belemmeringen die door belastingheffing voor de vrije ontwikkeling van handel en nijverheid zijn in den weg gelegd.

Door welke middelen men tot het beoogde doel zal kunnen geraken, ligt ons erachtens voor de hand. Men beginne met de kloosterinrigtingen, en de landbouwers even als de bewoners der groote steden, in evenredigheid hunner bezittingen en inkomsten te belasten, en tevens aan het patentregt te onderwerpen.

Daarbij is de manier waarop hier te Lande de belasting geheven wordt immers veel te omslagtig, en geeft bij aanhoudendheid tot gegronde klagten wegens vexatiën en stagnatiën in den handel aanleiding, en moet alzoo vereenvoudigd worden. Dat daardoor in het oogloopende bezuiniging zal worden verkregen, zullen wij trachten aan te toonen. Wij zijn de eersten niet die zulks beweren; echter mag het daarom nog wel eens herhaald worden, opdat men den ouden slender verlate, en om die menschen, die maar volstrekt van geene nieuwigheden hooren willen, enkel omdat het nieuw is, en niet juist omdat het oude beter zijn zou, van gedachten te doen veranderen.

Wij zeiden dan, dat de wijze van belastingheffing bij ons te Land in gebruik, ongelijkmatig draagt, en tevens veel te omslagtig is en ook daarin veel kan worden bezuinigd. Wij willen dat oordeel nader staven.

Er is misschien geen land ter wereld, waar zoo velerlei belastingen geheven worden, als in ons gezegend Land; voor elke van die belastingen is een tal van ambtenaren noodig, ambtenaren om de belastingen te innen, ambtenaren om de contrôle daarover te houden, ambtenaren om tegen het ontduiken van belastingen enz. te waken, en wat niet al meer! Aan tractementen enz. voor dat ambtenaren-heir worden enorme sommen gelds besteed, welke natuurlijk het bedrag der opbrengst van de belastingen aanzienlijk verminderen. Werden er minder belastingen geheven, dan zou natuurlijk ook eene minder omslagtige administratie daarvoor noodig zijn en alzoo door vermindering van ambtenaren veel geld bespaard worden.

Waartoe is het dienstig dat de belastingen zoo bijzonder talrijk zijn? Het is immers voor de schatkist, of liever voor 's Lands dienst, volmaakt hetzelfde, of het benoodigde bedrag door vele of door minder talrijke belastingen wordt opgebragt, en hoe minder talrijk de belastingen zijn, te voordeeliger is het voor de ingezetenen die dezelve moeten opbrengen, want de posten, op de begrooting uitgetrokken voor tractementen en emolumenten enz. enz., aan ambtenaren met de administratiën belast, zouden alsdan natuurlijk minder zijn. Aan den anderen kant komt het voor den belastingschuldige geheel op hetzelfde neer of de verschuldigde bijdrage voor het onderhoud der algemeene dienst hun wordt afgevorderd, door bijv. drie of vijf en twintig verschillende belastingen, zij blijven toch vrij het verschuldigde in termijnen te betalen.

De slotsom van ons betoog is alzoo, dat bij eene herziening van ons belastingstelsel geene privilegiën op het punt van belasting worden geduld, en alzoo de geestelijke inrigtingen en corporatiën even als ieder ander ingezetene aan de belastingen en het patentregt worden onderworpen, even als ook de landbouwer patentpligtig dient te zijn, terwijl bij dit alles wel degelijk moet op den voorgrond staan, dat in de wijze van belastingheffing vereenvoudiging worde gebragt, uit beginsel van bezuiniging in het algemeen belang.

's Bosch 21 *November* 1861. R. C.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 7 December.

OVERLEDEN: S. F. J. Jansen, jd., 30 j. — M. A. Zuidmulder, d., 1 j. — A. C. Fabrie, wed. J. F. Brun, 35 j. — A. Klijn, man van P. Verhoef, 50 j. — J. E. Eringaard, d., 1 m. — W. de Kock, z., 2 m. — H. Dudart, z., 11 m. — C. J. Hollink, z., 2 j. — J. den Held, d., 1 m. — J. H. van Bohemen, d., 7 m. — E. Herwijn, man van A. M. Feyten, 41 j. — Z. M. Mildeis, d., 6 m. — J. D. Ridder, z., 2 j. — J. P. Nichting, z., 1 m. — R. J van der Horst, z., 7 m. — C. le Wolff, d., 4 j.

BEVALLEN: J. Verweijen, geb. Wevers, z. — A. S. Oskamp, geb. Hulstede, d. — M. C. Verhaar, geb. Meijer, d. — M. C. de Klerk, geb. Haverland, z. — A. Rijsdam, geb. Dansberg, z. — A. M. de Jager, geb. de Jager, z. — C. de Maas, geb. van Zijl, d. — J. A. Hanegraaf, geb. Horsman, z. — C. P. H. van der Gaag, geb. Mallee, z.

GEHUWD: J. Faber, jm., 23 j., met H. S. S. Schaay, jd., 21 j.

ONDERTROUWD: H. Speijer, jm., 25 j., met G. Gans, jd., 22 j. — C. G. Teeuwissen, jm., 26 j., met M. van de Graaf, jd., 28 j. — A. H. Rashorn, wedr., 59 j., met M. Verspeek, jd., 32 j. — C. L. van Haelst, wedr., 57 j., met B. A. van der Kuyl, jd., 34 j. — T. B. de Waal, wedr., 55 j., met F. S. W. Helm, wed. J. Beyleveldt, 47 j. — J. W. Bekker, jm., 23 j., met C. P. Lansmans, jd., 28 j. — J. Schaap, wedr., 35 j., met H. van Meurs, jd., 31 j. — M. de Jong, jm., 23 j., met G. K. Blank, jd., 25 j. — H. H. Thorsen, jm., 26 j., met H. Hajema, jd., 35 j. — L. Walraven, jm., 33 j., met W. van den Berg, jd., 24 j. — N. van den Berg, jm., 27 j., met B. Kuhn, jd., 21 j. — J. Vredenburg, jm., 31 j., met A. van den Berg, jd., 30 j.

OVERZIGT

van Nederlands In-, Uit- en Doorvoer van eenige der voornaamste Handels-Artikelen

in de maand september 1861.

ARTIKELEN.	Maatstaf.	Invoer.	Uitvoer.	Doorvoer.
Boter, eetbare	ponden	72749	1523758	68880
Droogerijen	waarde	511641	521916	362755
Garen, van Katoen, ongetwijnd en ongeverwd	ponden	1396370	711123	705609
Garen, van Katoen, getwijnd of geverwd.	»	236545	212524	192204
Gedistilleerd, op fust.	vaten	3479	17223	4057
Granen, Tarwe,	lasten	6150	1501	549
» Rogge,	»	11989	2519	1295
» Gerst,	»	6496	700	27
» Boekweit,	»	598	4	—
» Haver.	»	212	313	—
» Meel,	ponden	2784864	979299	744310
IJzer, ruw,	waarde	1319414	400575	5112
IJzerwerk	»	336980	454462	246641
Indigo	ponden	116922	133824	73755
Kaas	»	58872	3337532	37143
Katoen, ongesponnen,	»	2391444	2710485	1233
Koffij	»	5601410	5079643	7037
Manufact., van Zijde, Katoen, Hennep, Vlas enz.,	waarde	2612709	2209783	1028169
Manufact., van Wolle, Lakens	ponden	53762	6794	5831
Manufact., van Wolle, waarvan de 6 Ned. el 1 pond of meer wegen,	»	39934	20962	12892
Manufact., van Wolle, waarvan de 6 Ned. el minder dan 1 pond wegen.	waarde	546451	137328	132286
Olie, van plat en rond zaad	vaten	7757	16988	7752
Rijst,	ponden	12006347	1657873	408468
Slagtvee, Stieren, Ossen, Koeijen en Vaarzen,	stuks	7[illegible]3	8017	65
Slagtvee, Schapen,	»	1785	36678	135
Suiker, ruwe	ponden	5458232	2431399	2423664
» geraffineerde.	»	7604	6545916	11686
Tabak, in rollen of bladen	»	3551350	2058107	1474864
Tin, ruw.	»	384178	703010	—
Wijn, op fust,	vaten	5600	3766	3762
Zaad (Oliezaden)	lasten	4303	1182	401

VARIA.

Het Engelsch dagblad The Times behelsde onlangs een vrij zonderling berigt, hetwelk aldus luidt: „Tot hiertoe hadden wij de gewoonte om de faillissementen mede te deelen, die in de handelswereld of onder fabriekanten alhier voorvielen. Het getal daarvan wordt echter zoo ontzagchelijk groot, dat wij de opname daarvan in het vervolg alleen kunnen doen als advertentie, tegen voldoening van de daarvoor bepaalde kosten."

In een der grootste Engelsche bladen leest men dat te Amsterdam vier concerten zijn georganiseerd „by Mynheer von Bree", ten einde compositien van Hollandsche meesters op te voeren, „waarvan verscheidene die inderdaad zeer verdienstelijk zijn", en dat eene nieuwe Mis „by Mynheer Verhulst" in den laatsten tijd druk door Duitsche dagbladen is besproken.

Een liefhebber van rekenen heeft bevonden, dat het Engelsche Lagerhuis in 1860 1224 uren zitting heeft gehouden, waarvan 147½ na middernacht. In dien tijd zijn 10,615 redevoeringen uitgesproken, d. i. gemiddeld 10 per hoofd. In 1861 vergaderde het Parlement 960 uur, waarvan 93 na middernacht, en werden 8720 redevoeringen uitgesproken. Wanneer elk lid echter in dezelfde evenredigheid gesproken had, als de vertegenwoordigers der verschillende districten van Londen, dan waren er nog 13,842 redevoeringen bijgekomen.

Het blijkt uit een berigt van L'Ami de la Réligion dat Paus Pius IX zich thans ook in Spanje eene bron van inkomsten heeft verschaft, door het uitvaardigen van een bul, waarbij den Spanjaarden veroorloofd wordt op vastendag vleesch te eten (alleen met uitzondering van eenige hooge feestdagen) tegen den geringen prijs van een reaal per jaar. Deze bul moet met de gebruikelijke plegtigheden openlijk in de straten van Madrid zijn afgekondigd.

Vóór dertig jaar verzond men uit Buffalo granen naar het Westen, ten einde in de behoeften der eerste bewoners dier wildernis te voorzien. Nu is die wildernis de korenschuur van de wereld. De eerste lading van Chicago oostwaarts werd in 1838 verzonden. De geheele uitvoer bedroeg in dat jaar 2000 bushels. In 1855 werden 20,000,000 bushels van daar te scheep vervoerd, en gedurende de maand october van dit jaar (1861) zijn alleen te Buffalo 12,483,797 bushels ontvangen. De geheele uitvoer in de laatste 13 maanden bedroeg 51,969,142 bushels.

De Heer Wm. H. Webb, uit New-York, is uit Europa teruggekeerd met eene bestelling van wege het Italiaansche Gouvernement, om twee gepantserde schroefbooten te bouwen, die elk veertig stukken zullen voeren. De naam die hij zich gemaakt heeft door het bouwen van het Russisch fregat „Groot-Admiraal" was hoofdzakelijk oorzaak, dat de Italiaansche Regering zijn aanbod gretig in overweging nam, hoewel het overlijden van graaf Cavour belette, dat daaraan onmiddellijk gevolg werd gegeven.

De volgende vrij zonderlinge huwelijksaanvraag komt voor in een der laatste nommers van een New-Yorksch dagblad:

„EENE VROUW NOODIG."

„Het huisgezin van een Missionaris is van een gereten door den dood eener geliefde moeder. Hij heeft behoefte aan eene troosteres, eene raadgeefster, eene vriendin. De ijdelheden dezer wereld, en al wat zij bevat te zamen, vormen geene hulpe voor den man. Zij bevredigen zijne ziel niet, zij voorzien niet in hare nooden, zij komen hare billijke wenschen niet te gemoet. Daarom, dewijl het niet goed is dat de man alleen zij, schiep God de vrouw tot zijne hulpe. Vergelijk Genesis II, 18; Spreuken XVIII, 22. De gegadigde moet bezitten een gezond gestel, praktische godsvrucht, een huisselijken aard, een matig inkomen en zoo mogelijk muzikaal talent."

Het adres van dezen vromen Missionaris, die, niettegen-

SPECIALE EN RATIONELE BEHANDELING DER BESMETTELIJKE ZIEKTEN, HUIDAANDOENINGEN EN BLOEDGEBREKEN.

Om radikaal te genezen, moet men de ziekte-oorzaak zelve verwijderen, neutraliseren of vernietigen.

Men geneest niet van hondsdolheid, omdat men geen specifiek middel heeft om de smetstof der honds-dolheid in de constitutie te vernietigen; zoo men een dergelijk middel ontdekte, zou de dankbare menschheid het berigt daarvan van het eene einde der wereld tot het andere overbrengen en ieder zou er van hooren spreken.

Er bestaat een specifiek middel, even kostbaar als dat, hetwelk men te vergeefs heeft gezocht, omdat het nuttig is voor eene veel talrijker klasse van zieken, en toegepast wordt op ziekten, die, wel is waar, minder verpletterend zijn, maar wier gevolgen welligt nog veel geduchter zijn. Eene ziekte, in de hoogste mate, besmettelijk, die zich van geslacht tot geslacht overplant, zich onder duizende vormen vertoont, die soms inslaapt, om na verscheiden jaren weder te voorschijn te komen, die de bewoners der steden wegmaait, zelfs de landelijke bevolking verwoest, den ouderdom bedroeft en der jeugd eigen is: die voor alle gewone ziekten eene ernstige complicatie is, en onder wier invloed eene eenvoudige ongesteldheid soms doodelijk wordt: dit zijn de voornaamste kenmerken der syphilitische (besmettelijke ziekten).

Die ziekten, zelfs de ernstigste (of die althans zeer ernstig kunnen worden) beginnen gewoonlijk met ligte kenteekenen, eene onbeduidende verzwering, eene goedaardige uitzweeting, die soms van zelve weder verdwijnen en meestal onder den invloed van geneesmiddelen met Copahu, Cubebe, de eene of andere inspuiting, uitbranding, zalf enz., maar de ziektestof, die door deze middelen niet vernietigd is en ook niet vernietigd **kon** worden, wordt door de absorberende vaten ingezogen, in den bloedsomloop **gebragt** en ontwikkelt zich als eene gisting, waardoor eene algemeene besmetting dier constitutie ontstaat. De zieke waant zich genezen, hij geniet in schijn eene goede gezondheid, maar na eenige weken, eenige maanden, eenige jaren, barst de ziektestof, onder een gegeven invloed, een bovenmatig gebruik van spijs en drank, een pleizierpartijtje, dikwijls ook zonder merkbare oorzaak, uit en openbaart zich door achtereenvolgende verzweringen, huiduitslag, verschillende gezwellen, rheumatische pijnen, beenuitwassen, knobbels, de hernieuwing van de oorspronkelijke verschijnselen, orchitis, vernaauwingen, katharrale aandoening der blaas, onvermogen enz. Hoe vele zieken hebben vijf of zes behandelingen door de gewone methodes gevolgd voor eene eerste ziekte, die gedurig terugkeert!

Tegen zulk eene geduchte kwaal acht elke conscientieuse zieke zich verpligt, de krachtigste middelen en de werkzaamste remediën te bezigen, zich opofferingen en ontberingen op te leggen, zelfs dan als er geen blijkbaar ziekte-verschijnsel aanwezig is; maar zoo een vroeger feit een nadeeligen invloed kan doen vreezen, dan is zijne toekomst en die zijner nakomelingen er bij betrokken.

Men heeft aanvankelijk kwik voorgeschreven, maar ieder weet, dat vele zieken zelfs niet de geringste hoeveelheid daarvan zonder gevaar kunnen nemen, in weerwil van de grootste voorzorgen. Ten gevolge van deze moeijelijkheid heeft men Iodium praeparaten toegediend; deze doen soms de ziekte-verschijnselen verdwijnen, maar het beginsel van het kwaad wordt hierdoor wel teruggedreven, maar niet uitgeroeid.

Eindelijk heeft men plantaardige praeparaten en siropen voorgesteld, doch het is ten duidelijkste bewezen, dat deze de ziekte wel doen inslapen, maar haar des te meer kracht voor de toekomst geven.

Dr. OLLIVIER heeft verscheidene jaren aan een langdurig en naauwgezet onderzoek gewijd, ten einde een specifiek middel te ontdekken, dat zeker werkt en vrij is van die talrijke moeijelijkheden, welke men te regt aan alle bekende methodes verwijt. De uitkomsten hebben zijne verwachting overtroffen. Hij heeft aan de Keizerlijke Akademie van Geneeskunde eene verzameling van tien formules aangeboden, allen gegrond op hetzelfde beginsel, waaronder men opmerkt de BLOEDZUIVERENDE SIROP, CHOCOLADE, PILLEN, GOM-PASTILLES en vooral de **Bloedzuiverende BISCUITS.**

Na vier jaren van OFFICIELE PROEFNEMINGEN, zoo wel Schei- als Geneeskundig, waarbij **tien duizend BISCUITS** werden verbruikt, werden die Medicamenten door de *Geneeskundige Akademie* goedgekeurd, *door de Regering geautoriseerd* en eene BELOONING VAN **24000 francs** TOEGEKEND AAN DEN UITVINDER, alle Authentique Getuigenissen, die deze nuttige praeparaten van alle soortgelijke voortbrengselen onderscheiden. Honderde brieven, constaterende genezingen daar, waar alle gewone middelen hadden gefaald, zouden openbaar kunnen gemaakt worden; men zal echter onze bescheidenheid begrijpen; de officiële bewijzen compromitteren niemand en doen de waarheid beter kennen.

Alle zieken, die gebruik maken van **de Biscuits van** Dr. OLLIVIER, kunnen aanvankelijk niet begrijpen, dat zulk een eenvoudig middel, zoo gemakkelijk in alle omstandigheden in te nemen, zoo aangenaam van smaak, niet meer omslagtig dan eene gewone Biscuit, zulk eene degelijke geneeskracht bezit; doch allen erkennen weldra die waarheid door de toenemende vermindering der ziekte-verschijnselen en hunne definitieve verdwijning.

In de bloedzuiverende Biscuits van OLLIVIER zijn de geneesmiddelen scheikundig verbonden met de voedende stoffen. Die spijsverbinding, vast en onveranderlijk, is ligt verteerbaar en assimileert bijzonder goed. Hare werkdadige geneeskundige elementen, doelmatig en gelijkvormig verdeeld, worden gemakkelijk geabsorbeerd door de openingen der lymphatische vaten; met het Maagsap vereenigd, doorloopen zij ze daarmede tot den melkstaat, dringen in den bloedsomloop en verspreiden zich door de geheele constitutie tot aan de fijnste uitersten der organische vezelstoffen, die zoodoende het werkend middel ontvangen, dat de oorzaak der kwaal vernietigt. De Biscuits werken uitsluitend op dit nadeelige abnormale beginsel; dit verklaart de zachtheid hunner werking en maakt de genezing radikaal.

De Biscuits worden met goed gevolg gebruikt tegen alle ziekten, die uit bloedgebreken of scherpten in de vochten ontstaan. Zij genezen inzonderheid zeer spoedig de besmettelijke ziekten, huiduitslag, kliergezwellen, hoe ernstig en van welken vorm of ouderdom ook, consecutieve aandoeningen van den mond, den neus, de oogen, de ooren, rheumatische pijnen, jeuking, aangezigtspuisten, vrouwelijke ziekten enz.

Om zich te overtuigen van hetgeen wat wij zeggen, is het voldoende het uittreksel te lezen van ... port, ten deze door de geneeskundige Aka... de Regering uitgebragt. Een ieder kan dit ... ontvangen onder enveloppe, als hij zich ... het Algemeene Depôt, rue St. Honoré, 27... direct of door portvrijen brief. Wij rade... zelfs de onverschilligsten, aan zich omtrent ... neesmiddelen te doen inlichten, die, vo... woordelijke uitdrukking der Akademie, **diensten aan de menschheid ... bewijzen.**

Bij besluit van den Algemeenen Raad ... huizen te Parijs, dd. 14 April 1837, ge... het advies van eene speciale Geneeskundige ... worden de Biscuits van Dr. OLLIVIER ... in de Hospitalen van het Zuiden, van Lo... St. Louis, op voorschrift der geneesheeren ... Inrigtingen.

De Biscuits OLLIVIER worden slechts ... in doozen van 52 en in halve doozen van ... voorzien van zijn cachet en zijne handteek... 10 fr. en 5 fr., met uitvoerige Gebruiksaan...

Algemeen Depôt.

Te *Parijs*, rue Saint Honoré, 274 (een...

Aanvragen voor de Provincien moeten ... gaan van een Postwissel of eene aanwijzing ... Huis te *Parijs*. Bij gebreke daarvan zullen ... ditien in last krijgen bij de aflevering het ... ontvangen.

Gratis Consulten dagelijks, van 12 tot 6 ... en Feestdagen uitgezonderd. Behandeling ... pondentie (*franco*).

Er is eene afzonderlijke Salon ter speciale ... deling van Dames.

De Biscuits OLLIVIER zijn ... goede Apotheken in *Frankrijk* ... het Buitenland voorhanden.

Hoofddepôt voor Nederland

bij H. H. ULOTH, Apotheker, Zeedijkte A...

Depôts bij de Apothekers VAN SANTEN ... te Rotterdam; CLOOS, in 't Hang te R... VAN RENESSE, te 's Gravenhage; ... KAMER, te Middelburg; GROOTEND... Utrecht, en STRAATMAN, te 's Hertogen...

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM en LONDEN,
voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsch Schroefstoomschip
Earl of Auckland,

Kapitein WILLIAM W. APPLETON,
vertrekt **Dingsdag Avond 10 December.**

Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

Van ROTTERDAM naar HULL
zal vertrekken

WOENSDAG 11 DECEMBER:
Het Stoomschip **MARTLET**, Kapit. HOULTON.
En ZATURDAG 14 DECEMBER:
Het Stoomschip **OCEAN QUEEN**, Kapit. C. HARDY.

De Agenten *SEEUWEN & Co.*

De PANDEN,

bestaande in: N.º 1, een **HUIS** met **TUIN** en **ERVE**, in de Kerklaan, wijk 15, n.º 248, en N.º 2, een **HUIS** met **BOVENWONINGEN** en **ERVE**, aan de noordzijde van de Doelstraat, wijk 8, n.º 395, beiden te Rotterdam, ll. Woensdag door de Notarissen *DALEN, LAMBERT en VAN WIJNGAARDEN*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, Geveild, zullen op Woensdag den 11 December 1861, des namiddags ten 5 ure, door voornoemde Notarissen, ter zelfder plaatse worden **Afgeslagen.**

Gerd. Duuring, A. C. Dalen, A. van Binsbergen, J. Kolff, J. F. Sauerbier, Leonard L. Jacobson, J. Sinderam, L. J. Plemp van Duiveland, F. W. Eckstein, J. G. van den Abeelen, G. Elink Schuurman, Joseph Jacobson, Leonard J. Plemp van Duiveland, Gerd. Sauerbier, C. M. F. Kolff, Leonard Jacobson Jr. en *A. C. Dalen Jr.*, Makelaars te Rotterdam, zullen op Woensdag den 11 December 1861, des voormiddags ten 11 ure, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade, Veilen:

1126/4 en 159/12 Kisten
CONGO THEE,
aangevoerd van **Foo-chow-Foo** per de Schepen *Veronica* en *Beemah.*

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *PAATS en NIERSTRASZ*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principale, zijn voornemens om op Woensdag den 11 December 1861, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Ns. 1 tot 8. Diverse **OPSTALLEN**, waaronder KLEEDERBLEEKERSWONING en WASCHHUIS, met daarin gemetselde Koperen **Waterketel, Pomp** enz., Twee **KOETSHUIZEN**, met STALLING en **ERVE**, aan de zuidzijde van de Kruiskade te Rotterdam, met achter gelegen **OPEN GROND**, thans BLEEKVELD. Het te Veilene is gesplitst in 8 Percelen en uitmuntend geschikt om als **Bouwgrond** te dienen voor **Acht ruime Woonhuizen**, waarachter **Tuinen** kunnen worden aangelegd.

De Percelen zijn op het Terrein afgebakend en aangeduid op eene Teekening, ten Kantore van de genoemde Notarissen verkrijgbaar.

Nog zal ten tijde en plaatse als boven door genoemde Notarissen worden Geveild en Verkocht:

Een hecht en sterk **HUIS**, met BOVENWONINGEN en **ERVE**, aan de oostzijde van de Lange Lijnstraat te Rotterdam, wijk 10, n.º 420, Kadaster sectie L, n.º 986.

Grondbelasting over 1861 *f* 22.14.

Verhuurd in verschillende gedeelten tegen *f* 3.77½ per week, is *f* 196.30 in het jaar. Te aanvaarden 1 Januarij 1862.

De te veilen Percelen kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der Veiling, op de gewone uren, en zijn inmiddels nadere inlichtingen te verkrijgen ten Kantore van genoemde Notarissen.

VERKOOPING
VAN
YPEN BOOMEN.

A. J. VAN DER POEST CLEMENT, Notaris te Poortugaal, zal op Zaturdag den 14 December 1861, des voormiddags ten 10 ure, ten Herberge van **W. van der Schee** aldaar, in het openbaar Verkoopen:

Ruim 200 zeer Zware Lange en Gave Opgaande YPEN BOOMEN, staande aan den Dijk, langs het Hoogvlietsche Gat, bij de Stede van *J. Pons* en in de Laning en op de Zalmplaat onder Poortugaal.

Onkosten Contant en Borgen stellen.

Nader onderrigt te bekomen bij genoemden Notaris *VAN DER POEST CLEMENT.*

Openbare Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* zullen, op Vrijdag den 13 December 1861, des namiddags ten 2 ure, ten Raadhuize aldaar Aanbesteden:

De LEVERING van PAPIER, PENNEN en SCHRIJFBEHOEFTEN, voor het Gemeentebestuur, over het jaar 1862;

op de Voorwaarden die, op de gewone dagen en uren, ter lezing liggen op de Plaatselijke Secretarie, ten Raadhuize dezer Gemeente, en ook voor den Prijs van 15 *Centen* verkrijgbaar zijn bij de Wed. P. VAN WAESBERGE en ZOON, Boekdrukkers, in den Houttuin, wijk 11, n.º 194.

De SCHUTTERSRAAD te *ROTTERDAM* zal, onder nadere goedkeuring van Heeren Burgemeester en Wethouders, op Woensdag den 11 December 1861, bij Inschrijving **Aanbesteden:**

De LEVERING der benoodigde **KLEEDINGSTUKKEN, CHAKOTS** en **WHINGS**, op de Voorwaarden, welke van heden af tot den dag der Besteding, van des morgens tien tot des namiddags vier ure, ter lezing liggen aan het **Magazijn** boven de Delftschepoort, waar de Modellen ter bezigtiging zijn.

De Inschrijving-Biljetten moeten bezorgd worden aan het Bureau der Schutterij, in het Oude Mannenhuis, op Woensdag den 11 December 1861, des namiddags ten *twee* ure.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

JOHANNES HOGERSDIJK, Notaris te Rotterdam, zal op Woensdag den 11 December 1861, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, Veilen en Verkoopen:

N.º 1. Een hecht en sterk **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, aan de Spuivaart, nabij de Krattesteeg, wijk 5, n.º 675, Kadaster sectie I, n.º 335, te Rotterdam.

Grondlasten *f* 35.22. Huur, in Percelen, *f* 353.60 's jaars.

N.º 2. **Drie** hechte, sterke **HUIZEN**, Houten LOODS, SCHUUR, BLEEKVELD, gedeeltelijk Overtimmerden GANG en **ERVE**, staande en gelegen in gemelden Gang, uitkomende aan de Salakade te Rotterdam, wijk 13, n.s 258 en 264, Kadaster sectie E, n.s 823, 824, 1798 en 1799, groot 1 Roede 48 Ellen en gedeeltelijk n.º 1802.

Verhuurd in Percelen, zamen tot *f* 174.20 's jaars.

N.º 3. Een hecht, sterk **PAND**, bestaande in BENEDEN- en BOVENWONINGEN, achter het vorig Perceel, wijk 13, n.º 259, Kadaster sectie E, n.s 828, 1800 en 1801, groot 54 Ellen, en gedeeltelijk n.º 1802.

Huur in Percelen, zamen *f* 228.80 's jaars.

N.º 4 a 6. **Drie Stukken OPEN GROND** of **TUIN**, geschikt ter **Bebouwing**, met WATERING, en **ERVE**, gelegen nevens elkander en achter het vorig Perceel, strekkende van daar tot halver Zwanensloot, ieder Stuk ongeveer diep 28½ Ellen, breed n.º 4 ongeveer 6½ Ellen, waarvan 2 Ellen aan de noordzijde tot Straat zijn bestemd en N.º 5 en 6 ieder breed ongeveer 4½ Ellen, Kadaster sectie E, n.s 830 en 1802 gedeeltelijk.

N.º 1 is te aanvaarden 1 Mei 1862 of vroeger, naar conveniëntie, de overige Percelen 1 Februarij 1862. De vijf laatste Percelen aangeslagen in de Grondlasten op *f* 45.89 en in de Polderlasten op 30 *Cents*. N.º 3 belast met eene Recognitie van *f* 1.50, ten behoeve den Polder van Kralingen.

De Verkoop zal geschieden separaat en gecombineerd.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, alsmede Permissiebiljetten, ter bezigtiging der Percelen, twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 ure.

VERKOOPING van BOEKEN,

door en ten Huize van den Boekverkooper **J. F. K. SCHWAEBE**, in den Oppert te Rotterdam des avonds ten half zes ure:

Heden en Morgen te zien, van des morgens 10 tot 3 ure.

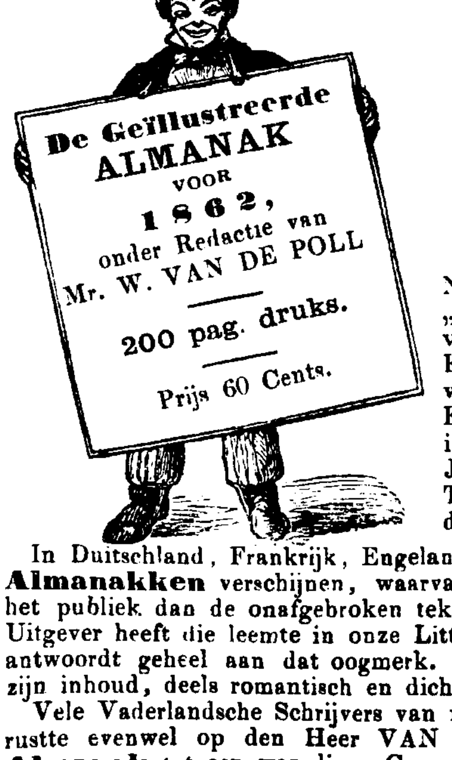

ZESTIG CENTS.

INHOUD
van den Geïllustreerden Almanak
voor het jaar 1862.

J. J. CREMER, De Koffijvrouw.
Een beeld voor 't volk. Met Vignet.

Mr. W. VAN DE POLL. Nederlandsche Volksfeesten. I. — Oud Nieuwjaarsliedje. — D. F. VAN HEIJST, „Het raakt me niet!" en „Het raakt me wel!" — G. KELLER, Alchimisten. — H. M. C. VAN OOSTERZEE. Iets over de Kometen. — L. VAN DEN BROEK. — Krijn Huigens' hoeve. Een landelijk tafereel. — A. ISING. Een woord van herinnering aan P. A. de Génestet. — De Orchideën. — T. KEIJZER Tz.. Op de Zaan. — Japan en de Japannezen. — Een blik in het menschelijk ligchaam. Het bloed in zijn omloop. — Leiden. — J. VAN HARDERWIJK Rz., Vreugde. — Onze bodem. — Hollands Tulpen- en Hyacinthenhandel. — J. TER GOUW, De strafmiddelen der oude school.

In Duitschland, Frankrijk, Engeland en België zag men sedert vele jaren **Geïllustreerde Volks-Almanakken** verschijnen, waarvan de inhoud, dank zij de gravures, spoediger toegang erlangde tot het publiek dan de onafgebroken tekst van andere populaire Werken of de dure Pracht-Jaarboekjes. De Uitgever heeft die leemte in onze Litteratuur willen herstellen en de **Geïllustreerde Almanak** beantwoordt geheel aan dat oogmerk. Hij houdt het midden tusschen Pracht-Jaarboekjes en Volksboeken; zijn inhoud, deels romantisch en dichterlijk, deels practisch, geeft te genieten en te leeren.

Vele Vaderlandsche Schrijvers van naam ondersteunen dit Jaarboekje. De moeijelijke taak van Redacteur rustte evenwel op den Heer VAN DE POLL, die getoond heeft allezins die taak te begrijpen en den **Almanak** tot een waardigen Concurrent van de Buitenlandsche Geïllustreerde Kalenders heeft gemaakt. De keuze der stukken is uiterst gelukkig en hij verdient den lof, die hem en den Uitgever van alle Tijdschriften, Dagbladen en — wat meer zegt — van het publiek in ruime mate ten deel viel.

Door **N. J. VERHOEFF**, te *Rotte...* worden uitgegeven een

TIJDSCHRIF...
voor Opvoeding en Onder...
ONDER DEN TITEL
CONCORDIA.

Te beginnen met primo Maart a. s. zal ... maanden eene Aflevering verschijnen, tegen ... van *f* 2.50 per Jaargang. De inteekening ... Boekhandelaren des Rijks opengesteld. De ... is alom *gratis* te bekomen.

Door S. E. VAN NOOTEN, te *Scho...* uitgegeven en verzonden, de

ALMANAK
VOOR HOLLANDSCHE
BLIJGEESTIG...
VOOR 1862.
Met Platen. *Prijs* 60 C...

Rotterdamsche Schouwb...
Directie: ***J. Ed. de Vries***
ZONDAG 8 DECEMBER 1861
NORMA,
Aanvang ten 8 ure

MAANDAG 9 DECEMBER 1861:
BUITENGEWONE VOORSTE...
Der Wildschütz.
Aanvang ten 7½ ure

DINGSDAG **geene Voorstelli...**

NIEUWE SCHOUWBU...
op de Kruiskade.
KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELIST...
Directie: ***Breedé & Valois.***
Op ZONDAG den 8 DECEMBER 18...
Groote en Buitengewone Voorst...
DE HANENPOOTJES,
of **de lotgevallen van een' Minn...**
Tooneelspel in 3 Bedrijven, naar het Fr... Pâttes de mouche) van *Victorien Sardou*, ...

Nooit alhier, maar te Parijs sedert deszelfs ... vertooning in dit jaar in het Théâtre de ... Dramatique meer dan 80maal met het groot... opgevoerd. Daarna:

GROOT NIEUW DIVERTISSEM...
te dansen door de Heeren **Holtzer** en W... Dames **Maury, Witt** en **van Vels...**

Tot slot:
Met slaande Trom,
Vaudeville in 1 Bedrijf, naar het Fransch ... *Rosier Faassen.*
(Nooit alhier vertoond.)
Aanvang ten ACHT ...

1ste Rang *f* 1.— Parterre *f* 0.75. Galerij *f* ...

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, ...
„ „ alleen n. 's Hage: 9.45, ...
„ Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, ...
„ 's Hage „ „ 8.30, 10.41, 1.30, 4.15, 6...
Aankomst te Rotterd.: 9.15, 11.30, 2.15, 5, 7.30, 8...

Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**
Rott.: 6.55, 9.50, 12.25 (expr.tr.), 2.10 (werkd.), 5...
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30 (expr.tr.), 4.30 (werkd.) ...
Arnh.: 6.30, 9.37, 11.55 (expr. tr.), 1, 5.55.
Utr. n. Rott.: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15 (exp.tr), 5.35 (w...
Goud. n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53 (exp.tr), 6.27 (w...
Aank. te Rott: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15 (exp.tr.), 7.05 (...

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.
Van Rotterdam: 10.15 's morg. en 3 's nam.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.35 's midd. en 5.25 ... de laatste alleen tot Antwerpen en ...
„ Antwerpen: 7.50 's morg. en 12.20, 5.35 ... de laatste alleen tot Breda en ...

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Rey...
te Rotterdam.

... afkeer van de ijdelheid der wereld, als de ...eden schijnt met „goed eten en drinken, en ...en", zullen wij maar verzwijgen.

...gblad van Honoloeloe (Sandwich- ...) ...t met een der laatste California stoombooten ... werd gebragt, bevat nieuws uit Washington, ... oud is, en dus in slechts elf dagen per ... San Francisco werd overgebragt.

...ding liggende Schepen.

Te Rotterdam.

... het Nederl. Hoekerschip Jonge Wouter, kapit. ...stein. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

... SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, ...l. Barkschip Almonde, kapit. H. G. Surie. ... de Bevrachters de Heeren 't Hoen, Hudig & Co. ...gadoors Wambersie & Zoon en Hudig & Pieters.

... SAMARANG, mede voor Passagiers, waartoe ...uitmuntend is ingerigt, het Nederl. gekoperd ... Barkschip Brouwershaven, kapit. A. Huizer. ... de Reeders van Overzee & Co. en de Cargadoors ... Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

... voor Goederen en Passagiers, het nieuw ge-...gekoperde Nederlandsche Clipper-Fregatschip ...u, kapit. G. Strang van Hees, opzettelijk ... seilage gebouwd en voor den overvoer van ...de klasse Passagiers, met alle gewensche ..., ruime en luchtige Hutten ingerigt, voerende ...mineerden Scheepsdoctor en voorzien van eene ...de Koe, om te vertrekken 10—15 december. ... de Cargadoors P. A. van Es & Co., te Rotterdam; ... & Bruinier, te Amsterdam, en de Groot, ... & Co., te Schiedam.

... SAMARANG en SOERABAIJA, het extra ... Nederl. gekoperd Barkschip Frans en Eliza, ... J. Niedveld, om tusschen 15 en 20 dezer te ... Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en ... Blokhuyzen,

...et snelzeilend Nederl. gekoperd Schoonerschip ...pit. J. P. Schroot. Adres bij Wambersie & Zoon.

...YRES, het Nederl. Schoonerschip Maria Anna, ... S. de Jong. Adres bij den Bevrachter T. van ... en de Cargadoors Wambersie en Zoon.

... het Engelsch Schoonerschip Excel, kapit. W. ... den 13 December te zeilen. Adres bij Hudig ...yzen.

... het Nederl. Schoonerschip Annechiena, kapit. ...mit; sluit bepaald 15 Januarij aanstaande. ... Hudig & Blokhuyzen.

...AR en MALTA, het Ned. Hoekerschip Klein-..., kapit. G. de Jong. Adres bij Seeuwen & Co.

...Y en JERSEY, Eng. Schoener Admiral Windham, ... Allcock. Adres bij Hudig & Pieters.

...NG (direct), voor Goederen en Passagiers, het ...d, nieuw gekoperd Nederl. Brikschip Johanna ..., kapit. P. Collenteur; sluit 15 dezer. Adres ...rgadoors P. A. van Es & Co.

... GUERNSEY, Eng. Schoener Seabird, kapit. ...ll. Adres bij Hudig & Pieters.

... GUERNSEY, het Eng. Kotterschip Marco, ... Richardson. Adres bij Hudig en Blokhuyzen.

...K, het snelzeilend, gekoperd en kopervast ... Barkschip Amanda, kapit. C. G. Runge; ...d, om binnen een paar dagen te vertrekken. ... Cargadoors P. A. van Es & Co.

...ORK, het Bremer Fregatschip Reinhard. Adres ...bersie & Zoon.

...RK, het Bremer Fregatschip Roland, kapitein ...Wicke. Adres bij Wambersie & Zoon.

...ORE en HONGKONG, om spoedig na arrive-... vertrekken, het Nederl. Brikschip Stella Maris, ... Leeflang. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en ... van Dam & Smeer, te Rotterdam; de Vries ... te Amsterdam, en Loncq & Cool, te Schiedam.

Vlaardingen.

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip de Maas, kapit. W. Post. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Hoekerschip Koophandel en Zeevaart, kapit. H. den Breems. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Cargalijsten.

Amsterdam.

KUST, Elisabeth Catharina, Clasen. — 1 lading Palmolie, Order.

St. MARTIN, Felicitas, Wildeboer. — 1 lading Zout, Order.

ODESSA, Padre, Campodinico. — 3500 tsw. Rogge, Deichmann en vom Rath.

Beursberigten.

AMSTERDAM 7 December.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., ..	Werk. Schuld	2½	pCt.	61⅝	61⅞	61⅞
„	dito dito	3	„	74¼	74½	74½
„	dito dito	4	„	97¼	97½	97½
„	Amort. Synd.	3½	„			
„	Hand. Maats.			133¼	134	134
„	O.-I. Leening	4	„	96		
„	Holl. Spw....	4	„	89		
„	Rijn dito.....	4½	„	103¼		
„	M. van Weld.	4	„			
België, ..	Cert. *Rothsch.*	2½	„			
Frankrijk,	Certificaten..	4½	„			
Spanje...	Buitenlands..	2	„	40¾	40⅞	40 13/16
„	dito	3	„			
„	Binnenlands.	3	„	46⅝	46¾	46¾
„	Amort. Schuld	......		16	16⅛	
„	Bew. v. Coup.	......				
Portugal,	Obligatien...	3	pCt.	44⅛	44 3/16	
„	dito 1856/59.	3	„	43 1/16	43¼	43 1/16
„	dito Uitgest..					
Rusland,	Ob. *Hope en C.*	5	„	99⅞	100	
„	dito 1828/29..	5	„	99¾	99⅞	
„	Cert. 1831/33	5	„			
„	d.° 1840.....	4	„	71		
„	d.° *Stieglitz*..	4	„	71		
„	d.° d.° Nieuwe	5	„	78¾		
„	d.° d.° 1855 N.	5	„	90¼	91¼	90⅜
„	d.° te Hamb.	5	„			
„	d.° v. Assign..	6	„			
„	Inschr. dito..	6	„			
Polen,...	Aand. 1835..	....	ƒ			
„	Spw.-Oblig..	4	pCt.	72⅛	72⅜	72⅛
Pruissen,	Oblig.	4½	„			
„	dito 1859....	5	„	104⅛		
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.*	5	„			
„	d.° dito	4	„			
„	d.° Met. Oude	5	„	43 7/16	43 11/16	43 9/16
„	d.° N. te Ams.	5	„			
„	d.° Nat. Met..	5	„	52⅞	53¼	53 3/16
„	d.° Metalliek.	2½	„	22 13/16	22 15/16	22 15/16
„	W. Ad. fl 250	4	„			
Brazilië,	1843, £ 100	5	„			
Equador,	£ 100	1	„	14⅛	14¾	
Venez.,..	Obligatien...	3	„	19⅜	19 7/16	
„	Uitgestelde..	1½	„	9⅝	9 13/16	9 13/16
Grenada,	Obligatien...	4½	„	14⅝		
„	Uitgestelde..	1	„	5⅛	5 3/16	5⅛
Mexico,..	Obligatien...	3	„	24⅜	24¾	24¾
Illinois		7	„	77¼	77½	77⅜

Handelm. 4½ pc., a cont., 134. Rusland, Certific. te Londen, 1859, 3 pc., 57¼, 57⅜; dito bij Hope en Co., 1860, 4½ pc., 86⅞, 87½, 86⅞; dito Spoorw.-Actien, 5 pc., 188, 189, 188. Pruiss., Aand. 1854, 3½ pc., 208. Brazilie 1852, 1858 en 1860, 4½ pc., 86. Peru 1854, 4½ pc., 92. Grenada, 2 pc., 19, 19½.

Beleening 3½, Prolongatie 4½, Disconto 3½ pc.

Voor buitenl. fondsen heerschte weder eene ongunstige stemming; doch Nederlandsche waren vast en Aandeelen Handelm. iets hooger. Alleen Venezuela en Mexico een weinig williger, doch Rusland vooral flaauw.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 61⅞. Spanje, 2 pc., 40 13/16; dito binnenl., 3 pc., 46 11/16 a ¾. Oostenr., Metall., 5 pc., 43 9/16 a ½; dito Nation. 5 pc., 53 3/16.

Prijzen der Coupons: Metall. ƒ 20.85; dito Nation. ƒ 29.05; Napelsche ƒ —; div. Eng. per £ ƒ 11.80; 3 pc. Eng. Russen ƒ 11.80; Fransche ƒ 55½; Belgische ƒ 56; Pruiss. ƒ 34½; Spaansche Piasters ƒ —; dito Coup. per fr. —; Hamburg Russen ƒ 32¾; Russen in Z. R. ƒ —; Pools. in fl. 27½; Pap. Roeb. —; Dollars ƒ —.

Speciekoers. — Gouden Specien per Stuk. N. Dukaten ƒ — a ƒ —; Oude ger. d.° ƒ 5.55 a ƒ 5.65; Tien Gulden St. ƒ 9.80 a ƒ 9.90; d.° Eng. Sover. ƒ 11.85 a ƒ 11.95; d.° Pist. ƒ 9.60 a ƒ 9.70; St. van 20 fr. ƒ 9.35 a ƒ 9.45; Baren Goud en Spec. ƒ 10½ a ƒ 11½ pc. a ƒ 1442.60 per N. ℔ fijn.— Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn. Fijne Drittels ƒ — a ƒ —; dito Bar. 1000/1000 950, Zilver van 900 a 850, dito van 800 a 700, dito van 600 a 500, dito van 400 a 300, — ƒ 104.20 a ƒ 105. — Zilveren Specien per Stuk. Pilar. Piast. ƒ 2.55 a ƒ 2.60; Fr. Kroonen ƒ 2.70 a ƒ 2.75; St. van 5 fr. ƒ 2.33 a ƒ 2.36; Brab. Kroonen ƒ 2.65 a ƒ 2.70; Pruiss. Daalders ƒ 1.75 a ƒ 1.78.

ROTTERDAM 7 December.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld	2½	pCt.	61 11/16		
Spanje...	Certificaten....		„	5¾		
Rusland..	Spoorw. Aand..	5	„	188½	189	188½
Oostenr...	Obl. in Metal.	5	„	43½	44⅛	43½
„	dito Nationale	5	„	52 13/16	53½	52 13/16
„	Ad. fl. 250 1839		ƒ	247		
„	Aand. 1860...		ƒ	347		
Venez....	Obligatien......	1½	„	9⅝	9 11/16	9 11/16
Grenada ..	Obligatien.....	4½	„	14⅝	14 11/16	14 11/16
„	Uitgestelde ...	1	„	5⅛	5 3/16	5⅛

Tot dalende prijzen toonde heden de handel slechts in Oostenrijksche fondsen eenige levendigheid.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Nederland, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 61¾. Portugal, Obligatien te Londen 1856/59, 3 pc., 43¼. Rusland, Obligatien 1860, 4½ pc., 86⅞, 87, 86⅞; dito Spoorweg-Aandeelen, ƒ 187½, ƒ 188½, ƒ 188. Oostenrijk, Metalliek Oude, 5 pc., 43 11/16, 43¾, 43 11/16; dito Nationale, 5 pc., 52 15/16, 53⅛, 53. Venez., Oblig., 3 pc., 19 3/16, 19¼, 19 3/16.

LONDEN 6 December.

3 pc. Cons. cont.	89⅝ a	89⅞		3 pc. Peru	81	-	83
id. id. op tijd..	89⅞ „	90½		4½ pc. id. Urib..	94	-	96
5 pc. Oostenrijk	65 -	70		id. te New-York	89	z. coup.	
dito 1859	65 -	70		3 pc. Portugal..	46	-	48
4½ pc. België...	98 -	100		5 pc. Rusland ..	100	-	101
5 pc. Braz 1824	100 -	102		4½ pc. idem....	91	-	93
id. 1839/59	100 -	102		3 pc. idem	58	-	60
id. 4½ pc. 1852..	90	z. coup.		3 pc. Spanje ...	50½	-	51½
idem 1858	90	z. coup.		2 pc. idem.....	41¾	-	42½
6 pc. Buen.-Ayr.	87 -	90		idem Amort....	16½	-	16¾
6 pc. Chili	101 -	103		id. Cert. Coup..	5½	-	5¾
3 pc. idem	69 -	71		5 pc. Sardinië ..	81	z. coup.	
5 pc. Denemark.	— -	—		6 pc. Turkije ...	75	-	76
3 pc. idem.....	82 -	84		idem Nieuwe...	65	-	67
2½ pc. Holland.	64 -	66		4 pc. idem.....	101	-	102
4 pc. idem.....	99 -	101		3 pc. Venezuela	21	-	22
Equador.......	15 -	16		idem Uitgest...	11	-	12
id. Land - warr.	— -	—		Wissel Amst. krt.	11.17	a	18
3½ pc. Grenada.	9 -	10		idem 3 m.	11.19½	a	12.½
id. Uitgestelde.	5½ -	—		idem Rott. 3 m..	12.—	a	12.½
3 pc. Mexico...	26¾ -	27		idem Parijs kort.	25.25	a	32½
4½ pc. Peru....	96 -	98		idem 3 m.	25.57½	a	62½

De vrees voor een oorlog met Amerika bleef ongunstig op de Engelsche fondsen werken. Ook buitenl. waren flaauwer, bij geringen omzet.

PARIJS 6 December.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69; dito op ultimo 69.10, 69.05; dito 4½ pc. a cont. 95, 95.10; dito op ultimo 95.65, 95.40; Bank-Actien 2980, 2975. Crediet Mobilier 735, 727.50. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 400. Napels 5 pc. —. Spanje 2 pc. 42; dito buitenl. 3 pc. Oude 50; dito Nieuwe 49½; dito binnenl. 3 pc. 47½; dito Passive —. Oostenrijk 5 pc. 72.

Alle binnen- en buitenl. fondsen waren heden wederom lager met lustelooze stemming.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 7 Dec.

	2 maanden.	Kort.
Londen....	11.78½	11.85
dito 3/m..	11.76½	—
Parijs.......	55½	—
dito 3/m..	55½	56 5/16
Bordeaux.	55½	56 1/16
Hamburg.	35⅛	35 5/16
dito 3/m..	35	—
Petersb. ..	162	—
Livorno ...	45½	—
Genua	45½	—
Napels	77½	—
Antwerp..		½
Berlijn.....		175.
	6 weken.	Kort.
Frankfort.	100½	—
Augsburg.	99⅝	—
Weenen...	82	—
Triest......	81½	—

Disconto 3½ en 4 pc.

AMSTERDAM 7 Dec.

	2 maanden.		zigt.	
Londen....	11.77½	g	11.82½	g
Parijs.......	55 15/16	g	56 7/16	p
Bordeaux.	55½	g	—	g
dito ½/m.	56	g	—	g
Hamburg.	35⅛	g	35 5/16	g
Genua	46⅛	g	—	g
Livorno ...	46½	g	—	g
Napels	78	g	—	
	3 maanden.		zigt.	
Madrid	238	g	—	g
Cadix......	239	g	—	g
Sevilië.....	234	g	—	g
Bilbao.	235	g	—	g
Lissabon ..	41	g	—	g
Porto.......	41	g	—	g
Petersb...	160	g	—	g
	6 weken.		zigt.	
Weenen...	82	g	—	g
Augsburg.	99½	g	—	g
Frankfort.	100	g	—	g
Rotterdam ⅛.				

Handelsberigten.

ROTTERDAM 7 December.

(*Overzigt der Week*).

Koffij blijft in eene zeer vaste stemming, doch de omgang in Java beperkte zich voornamelijk tot de consumptie, waar men voor goed ord. 45 a 45½ moest besteden. De geveilde 3300 b. Santos vonden tot zeer krasse prijzen, meest voor buiten de stad, koopers. Nog werden uit de 1ste hand afgedaan ruim 1600 b. Braziel, zijnde een gedeelte der lading per Mercury, van Rio, tot diverse doch zeer hooge prijzen.

Thee onveranderd op vorige prijzen met geringen voorraad, in afwachting der veiling op den 11 dezer maand.

Suiker. Ruwe en geraffineerde in eene zeer kalme stemming; afdoeningen van eenig belang hebben niet plaats gevonden.

Rijst. In de 1ste hand vonden geene afdoeningen plaats, met gepelde soorten bleef het zeer vast, doch buiten direct dringende behoeften werd er niet gekocht.

Specerijen blijven steeds op vorige prijzen zonder omgang.

Tabak. Gedurende deze week werden uit de eerste hand afgedaan 178 v. Maryland. Aangevoerd werden van Baltimore ex Scotia 290 v. Maryland. De voorraad op heden is 3441 v. Maryland, 696 v. Virginie, 86 v. Mason County, 50 v. Steelen, 1914 p. Java, 452 p. Portorico, 347 p. Turksche, 64 p. Brazil en 176 k. Cavendish. Aanstaanden Dingsdag komen aan de markt 50 v. Maryland en aanstaanden Donderdag 231 v. Maryland en 167 v. Virginie.

Katoen niets omgegaan.

Metalen. Banca Tin tot ƒ 73 en later tot ƒ 72 hadden eenige afdoeningen plaats; tot laatstgenoemden prijs blijft te koop. De afloop der Koperveiling is reeds gemeld.

Huiden zonder zaken.

Meekrap. Ten gevolge der politieke omstandigheden zonder handel.

Indigo blijft in eene vaste stemming; wat tot marktwaarde te koop was, vond nemers. Eenige partijtjes van ruim 160 kisten, voor hier te Amsterdam binnen zijnde, zijn nog niet gelost.

Verwhout. Domingo Campêche loco ƒ 4¼, op levering ƒ 3¾. Van Manzanillie Geelhout zijn 13 ton aangevoerd, en is een gedeelte a ƒ 4¾ verkocht.

Potasch met eenige meerdere vraag; Petersburger ƒ 16½ a ƒ 17, Amerik. ƒ 20.

Harst. Amerik. bruine ƒ 9 loco.

Zwavel. Ruwe ƒ 5½ a ƒ 5½.

Salpeter. Chili tot stijgende prijzen veel gedaan, puike kwal. ƒ 10, gewone dito ƒ 9½ a ƒ 9½.

Vetwaren over het algemeen stil. In de te wachten 600 vaten Zuidzeetraan is nog niets omgegaan; vraagprijzen ƒ 36. Olijfolie (Tarente) ƒ 66½ a ƒ 67 te noteren.

Hennep. Na afloop der veiling niets omgegaan.

...eerkundige Waarnemingen op 7 December 1861. — 8 uur v. m.

...N ...AAN.	Barometer te Maastricht en verschil.	Wind. rigting.	Wind. kracht.	Temperatuur.	Toestand der Lucht.	Toestand der Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
...	— 1. 0	N.W.	—	+ 6. 7	bewolkt.	slecht water.
...	+ 1. 4	O.Z.O.	4	+ 0. 9	—	—
...	— 2. 3	Z.O.t.Z.	14	+ 1. 6	—	—
...	— 3. 3	N.W.	—	+ 9. 4	bewolkt.	—
...	— 4. 0	Z.t.W.	7	+ 5. 8	—	—
...	742. 8	Z.	2	+ 3. 6	—	—
...	+ 5. 0	W.	harde wind.	+ 10. 0	—	ruw.
...	+ 5. 3	W.N.W.	friss. bries.	+ 11. 7	bewolkt, stortbuijen.	„
...	+ 1. 0	W.Z.W.	25	+ 12. 0	betrokken.	„
...	+ 1. 8	Z.W.	15	+ 10. 9	betrokken, mistig.	—
...	+ 5. 4	Z.W.	25	+ 12. 6	betr., mist., zeer sl. weer.	ruw.

Alzoo grootste verschil in Nederland G 5. 4 V; generaal idem B 9. 4 V.

Scheepstijdingen.

...ersh. (W) *Aang.*
...ad *Dordrecht* (st.), Londen
..., Beckwith, New-York
...nd, Hutchinson, Newcastle
...eet *Aangek.*
...*inkinderen*, de Jong, Palermo
Vertrokken.
... (st.), Londen
... (st.), Grangem.
...eer (st.), Leith
Zeilklaar.
...*room*, Mellema, Rangoon
(...W. Z. W.)
Vertrokken
...*logne* (st.), Londen
... *Queen* (st.), Hull
...ey (st.), Goole
(...W. ten N.)
...uis (W.)
Niets gepasseerd.
(Kompasr.) *Aang.*
... (st.), Hull
... (st.), d.°
..., Smith, Moulmein
...*th Catharina*, ...sen, K. v. Guinea
Vertrokken.
... (st.), Londen
...ing, Yarmouth
...gen *Aangek.*
...*thilde*, Jörgensen, Zwarte Zee
... Gilbert, Spanje
..., Osmont, Seville
...*a*, Böttcher, Memel
(v. Brouwershaven)
Vertrokken.
...gen, Morits,

Valparaiso
Ernestine, Gjerke, Rio-Janeiro
D. R. Wolfe, Holmes, Havana
Ellen Maria, Libby, Baltimore
New-Orleans, Sanders, New-York
St. Charles, Colburn, d.°
Chase, Edwards, d.°
Jeverland, Stellmann, d.°
Ottilie, Dannemann, d.°
South Carolina, Kempton, d.°
Eliphalet Greely, Cutter, d.°
Hildegard v. Schwarzer, Steinorth, Afrika
Triëste, Guircovich, Triëst
Ilario Fleischer, Costa, Livorno
Rosina, Lubiano, Genua
Immaculata Maria, Artesa, d.°
Glenorchy, Dalglich, Alicante
Rosenklipper, Nielsen, Lissabon
Marie Victorine, Lorine, Bilbao
Sans Souci, Bosseno, St. Sebastiaan
Jeune Marthe, Thébaut, Santander
3 *Marguérite's*, Blanchereau, Spanje
Giroflée, Yon, Bordeaux
4 *Adèle*, Claussen, N.-York
Pfeil, Cordes, Alexandria (E.)

—o—

Port Louis (Mauritius) *Vertrokken.*
21 oct. *v. Galen*, Brandligt, (v. Batavia) Amst.
1 nov. *Wilhelmina Lucia*, Nolles, (v. d.°) d.° (na volbragte reparatie)
Monte-Video *Zeilkl.*
30 oct. *Margaretha*, Boerhave, Antwerpen
Triëst *Aangekomen*
4 dec. *Frouwina*, Duit, Amsterdam
Messina *Uitgeklaard*
23 nov. *Ida*, de Boer, Londen
Genua *Aangekomen*
6 dec. *Willem III* (st.), Piejeers, Amsterdam
Liverpool *Aangek.*
5 dec. *Sirene*, Schippers, Cadix
In lading.
Hermanna, Pijbes, Rio-Grande
Vertrokken.
5 *Cornelia*, Doijen, Port-au-Prince
Holyhead *Binneng.*
5 dec. *Conqueror*, Jarrett, Liverpool n. Dordt
Falmouth *Vertr.*
5 dec. *Constantia Maria*, de Jong, (v. Buenos-Ayres) Dundee
Torbay *Vertr.*
4 dec. *Johanna Hendrika*, v. d. Weyden, (v. Rio-J.) Altona
Pentewan *Vertr.*
5 dec. *Vr. Clara*, Don, Dordt
Bij **Douvres** *Aangek.*
5 dec. *Marinus Willem*, van Duyn, Zierikzee n. Batavia (alles wel)
Deal *Binneng.*
6 dec. *Jonge Walrave*, Gnodde, Amst. n. Malta
Gepasseerd.
5 *Springbok*, May, Londen n. Nickerie
Rochester *Aangek.*
5 dec. *Three Brothers*, Gilbert, Rotterdam
John & Charles, Hopkins, dito
Londen *Aangekomen*
5 dec. *Hendrika*, Waterborg, Bilbao
6 *William Simpson*, Splatt, Batavia
Allegro, Rockett, Rott.
Twee Broeders, van Kempema, Workum
Harwich *Aangek.*
5 dec. *Thames*, Ford, Rotterd. n. Ipswich
Warkworth *Aangek.*
4 dec. *Ocean Queen*, Barry, Rotterdam
Hartlepool *Aangek.*
5 dec. *Hannah Mary*, Gerrard, Amsterdam
Alma, Pottinger, d.°
Karen Louise, Rodgaard, Schiedam
Abelone, Mathiesen, d.°
Neptunus, Olsen, d.°
Sunderland *Aangek.*
5 dec. *Thomas Forrest*, Nattrass, N. Diep
Sunflower, Wilkinson, d.°
Captain, Lamb, Amst.
Economy, Baxter, d.°
Empress, Read, d.°
Seaham *Aangekomen*
5 dec. *Father Matthew*, Watt, Nieuwe Diep
Shields *Aangekomen*
5 dec. *Sourabaija*, de Boer, Rotterdam
Mary Jane, Davis, d.°
N. R. Gasfabriek, de Goede, d.°
Mary, Southern, Schied.
Barbara Christina, Lund, Amsterdam
Lydia, Dobson, Harling.
Holyrood, Tulloch, Nieuwe Diep
Dannebrog, Nielsen, d.°
Malta, Purvis, d.°
Jabez, Lucas, d.°
Zeilklaar.
Lincluden, Philip, Curaçao
Newcastle *In lading*
4 dec. *Honigbij*, v. d. Valk, Soerabaija
Diana, Teengs, dito
Marco, Richardson, Rott.
Margaretha, Panman, Schiedam
Concordia, Huizing, Genua
Glasgow *Vertrokken*
5 dec. *Scotland*, Lyle, Bat. en Samarang
Grangemouth *Vertr.*
4 dec. *Juliana Louisa*, Sprik, Amsterdam
Boness *Aangekomen*
3 dec. *Fortitude*, Turner, Rotterdam
Vertrokken.
3 *Weltevreden*, de Boer, Harlingen
Cuxhaven *Vertr.*
5 dec. *Sir W. Chaytor*, Tindle, (v. Newcastle) Nieuwe Diep
Bremerhaven *Aang.*
4 dec. *Stientje Kluin*, Dost, Groningen
5 *Zeemeeuw*, Boekhout, Sevilla
Vertrokken.
4 *Vr. Wijka*, Panjer, Londen
Hilke Alberdina, de Vries, Amsterd.
Helene, Corleisen, d.°
Flensburg *Vertr.*
3 dec. *Johanna Christina*, Westerbrink, Korsoer
Stralsund *Vertr.*
28 nov. *Margr. Meijering*, de Jonge, Amsterd.
1 dec. *de Hoop*, Pott, ...
Pillau *Vertrokken*
4 dec. *Harmanna Hendrika*, Pluktje, Amsterdam
Ihn & Sohn, Rebien, d.°
Eersteling, Wiersma, d.°
Joseph, Abrams, d.°
Geertruida Jantina, Mandema, Harlingen
Mathilda Geertruida, Wiebes, Rotterdam
Espérance, Hazewinkel, d.°
Wilhelm, Velt, d.°
Marianne, Vlas, Groning.
Friso, Duintjer, Londen
Albert van Pankuys, v. d. Ley, d.°
Catharina, Zeegers, Newhaven
Nachiena Lammegiena, Rijnberg, Exeter
Catharina Cornelia, Astuling, Engeland
Prudence, Hazewinkel, Aarhuus
Stockholm *Aangek.*
6 dec. *Cycloop* (st.), Amst.
Christiania *Aangek.*
30 nov. *Fortuna*, Andersen, Amsterdam
Frederikstad *Aang.*
18 nov. *Stad Genemuiden*, Dekker, Amsterdam
20 *Commercien*, Gjersoe, Nieuwe Diep
21 *Mary & Fanny*, Unger, d.°
Julie, Johnsen, Harling.
Palemon, Sunde, Dordt
22 *Henriëtte*, Kjöloe, d.°
Laurvig *Aangek.*
vóór 24 nov. *Fortuna*, Gerdes, Holland
Fredriksvaern *Binn.*
27 nov. *Fossiena Siers*, Boiten, Grimsby naar Helsingborg
Arendal *Aangekomen*
19 nov. *Petrellen*, Nielsen, Rotterdam
Elseneur *Aangek.*
4 dec. *Aaltje Brongers*, Kuperus, Riga n. Emden
5 *Vrije Fries*, Arema, dito n. Belfast
Rendsburg *Aangek.*
4 dec. *Jantina*, Blaak, Wismar n. Dordt
Margaretha, Klöfkorn, Sleeswijk n. Groning.
Trientje, Feddes, Hadersleben n. Amst.
5 *Gesina*, Banting, Nykjöbing n. Holland
Kea, Buss, d.° n. Schied.

—o—

Rotterdam 7 dec. Te Westkapelle is den 19 nov. ll. aangespoeld en geborgen eene rooiboot, lang 5.5, wijd 1.5 el, gemerkt: *Moktoel Hadid-Dunkerque.*

Amsterdam 7 dec. Volgens brief van kapitein G. Diepering, voerende het schip *India Packet*, van Rotterdam n. Batavia, in dato 4 dezer, bevond hij zich toen in goeden staat zeilende op de hoogte van Douvres; aan boord was alles wel.

Texel 6 dec. De Deensche schoener *Pax*, kapit. Dreyer, van Hamburg naar Newcastle, bij den Eendragtspolder gestrand (bev. gemeld), heeft zoo weinig schade geleden, dat men na voorziening van eenige zeilen en touwwerk de reis zal kunnen hervatten.

Elseneur 5 dec. Het Ned. schip *Udo Frederik*, kapit. van der Werf, met gerst van Riga komende, is met zeeschade alhier binnengeloopen; moet lossen. — Door het stoomschip *Scandinavien*, heden morgen uit het Kattegat alhier gearriveerd, is op den Hastensgrond zittende gevonden het wrak van het gezonken Nederl. stoomschip *Burgemeester Huidekoper* (bevorens gemeld).

Laurvig 29 nov. Volgens berigt van Brevig is door kapit. Backer, voerende het schip *Lady Peel*, den 15 dezer in de Noordzee gered de bemanning van het Ned. kofschip *Marchina Gesina*, kapit. Munneke, van Holbeck met gerst naar Schiedam, dat in zinkenden staat verkeerde.

Shields 5 dec. Het schip *Mary*, kap. Southern, heden van Schiedam alhier aangekomen, heeft wegens aanzeiling verschansingen en rondhout verloren.

Redcar 5 dec. De brik *Seraphine*, k. Morgan, v. Rott. n. Sunderland, is in den afgeloopen nacht op de East Scar Rock, bij deze plaats, gestrand, doch met eenige schade afgebragt en heeft de reis voortgezet.

Liverpool 5 dec. Het schip *Maria*, van hier naar Paramaribo vertrokken, is met zware schade wegens aanzeiling uit zee teruggekomen.

Mauritius 6 nov. Het schip *Wilhelmina Lucia*, kapit. D. R. Nolles, van Batavia naar Amsterdam, alhier met schade binnengeloopen, doch sedert vertrokken, heeft ter bestrijding der kosten van reparatie eene bodemarij van $ 21,000 moeten nemen.

—o—

Gepraaid:

21 oct., op 38° 38′ ZB. en 45° 37′ OL., *Brederode*, Kruymel, van Rotterdam naar Melbourne.

4 nov., op 5° NB. en 23° WL., *Susanne*, Vonck, van Rotterdam naar Batavia.

5 nov., op 4° 23′ ZB. en 17° WL., *Prins Hendrik*, Verloop, v. Samarang naar Nederland.

18 nov., op 27° NB. en 36° WL., *Jan Hendrik*, Lelyvelt, v. Tjilatjap naar Amsterdam.

Door de Texelsche loodsboot n.° 2:

1 dec., bij de Singels, *Koophandel en Zeevaart*, v. d. Gaauw, v. Vlaardingen n. Gibraltar; alles wel a. b.

—o—

6 dec. De wind te **Falmouth** Z., mistig, en te **Deal** W.Z.W.—Z.Z.W.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
6 dec. *Helena*, v. Winkel, Soerabaija
Amsterdam *Vertr.*
7 dec. *Cortgene*, Dunlop, Batavia

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 8 dec.: 1ste getijde 7 ure 44 min.; 2de get. 8 ure 8 min.; — 9 dec.: 1ste get. 8 ure 33 min.; 2de get. 8 ure 57 min.

Arnhem. Waterhoogte 6 dec. 2.51 el.

Keulen. Rijnhoogte 6 dec. 9 v. 6 d. Rijnl. (gevallen 1 v. 9 d.)

Koffij. Verkocht 1617 b. Braziel ex Mercury, zijnde merk B 266 b. a 39½ c., merk C 437 b. a 39 c., merk D 438 b. a 38½ c. en merk F 476 b. a 36½ c.

Granen. Verkocht: Rogge, 145 ℔ Arch. *f* 250.

SCHIEDAM 7 December.

Granen. Verkocht: Rogge, 143 ℔ Pernau *f* 260 cont., *f* 262 6/w.; 145 ℔ dito *f* 262 6/w.

Moutwijn, per Ned. Vat zonder fust *f* 12.75.
Jenever, " " " " - 18.25.
Amst. Proef, " " " " - 19.50.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel .... *f* 2.10.

AMSTERDAM 7 December.

(*Overzigt der Week*).

Koffij voortdurend zeer stil.

Thee met weinig omgang en vaste markt.

Suiker. Ruwe. De kooplust was zeer beperkt en geene afdoeningen van eenig belang zijn te vermelden. Van Nickerie en Suriname werden uit de hand en in veiling afgedaan circa 500 v. tot *f* 24 a *f* 29. Prijsnotering onveranderd.

Rijst. Uit de eerste hand vond alleen de afdoening plaats van 1033 b. ongep. Java per de Vrede; in gep. was de omzet hoofdzakelijk tot de cons. bepaald. De stemming blijft gunstig, vooral voor de Java soorten.

Vruchten. In afwachting der aangeslagen veilingen vonden er geene belangrijke afdoeningen plaats.

Specerijen stil; de omzet bepaalde zich tot eenige kleine rdertjes voor verzending.

Tabak. De afdoeningen van Maryland bedroegen gedurende deze week 289 vaten van diverse aanvoeren. Gearriveerd zijn per Scotia 290 vaten dito. Van de Sigaren-Tabak werden bij inschrijving afgedaan 676 pakk. Java hoofdm. TR, 65 dito PP/TR en 92 dito KARAN, per Hendrika aangevoerd, terwijl 138 p. dito GJ, op 5 dezer bij inschrijving aangeboden, niet werden gegund. Aangevoerd zijn per Carel August 363 p. Java hoofdm. BAS en 302 dito MS, en per Maasstroom 539 p. dito hoofdm. ABK, 800 dito TEMAYANG, 59 dito LIMAT-JANG en 400 dito BN. Op 20 dezer zullen worden geveild 390 p. Java hoofdm. GOEBOK, 353 dito RS, 520 dito BK & C en 1154 p. Portorico. Voorraad 3561 v. Maryland, 214 v. Virginie, 1154 p. Portorico en 9473 dito Java.

Katoen zonder handel; prijzen geheel nominaal.

Metalen. In Banca Tin werd het zeer stil ten gevolge van den pclitieken toestand; tot *f* 72 werden eenige honderd blokken omgezet en blijft daartoe te koop.

Droogerijen enz. met weinig omzettingen, de meeste artikelen gedrukt. Palmolie onveranderd. la Cochin Cocosolie is met *f* 21 betaald. Gom Elastiek flaauw, doch weinig aangeboden. 2955 boss. Bindrotting per Trijntje Fenna en Koning Willem III werden tot lagere prijzen afgedaan. Van de op 30 Aug. 1860 door de N. H. M. opgehoudene kisten Schildpad werd 1 k. tot opgehouden prijs afgedaan.

Indigo zeer vast, doch de handel was in de afgeloopen week beperkt. Bij particulieren zijn weder eenige kisten aangevoerd, zoodat thans ca. 600 kisten Java in de eerste hand aanwezig zijn, die na de lossing aan de markt komen.

Cochenille onveranderd.

Verwhouten. St. Domingo Campêche in de partijen, die op spoedige en latere levering aan de markt zijn, met geregelden handel.

Quercitron. Tot vorige prijzen was de handel belangrijker; van boord te ontvangen zijn nog ca. 500 balen a de markt.

Harst en *Terpentijnolie* met weinig handel.

Salpeter. Chili met veel handel tot hoogere prijzen.

Meekrap zeer stil, met weinig kooplust.

Vetwaren. De handel in Traan en Visch blijft beperkt en de prijzen onveranderd.

Sterke Dranken. Jenever-prijzen iets lager; Amst. proef *f* 16½ a *f* 16, Amerik. dito *f* 17 a *f* 16.

Rijst. De heden gearriveerde lading van circa 12,000 b. Bassein per Escorte was reeds zeilende verkocht.

Vruchten. Eene partij Smirna Fruit en Samos Rozijn, per Levant en Californië, wordt tegen 19 dezer in veiling verwacht.

Tabak. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 100 v. Maryland per Macaulay, 50 v. dito per Corunna en 50 v. dito per Scotia.

Rogge. Heden zijn verkocht: Amerik. per 2100 kilo *f* 240; 118 ℔ Odessa *f* 238.

MIDDELBURG 5 December.

Granen enz. Ofschoon de aanvoer van Zeeuws. Tarwe uiterst klein was, zoo werd er uit Walcheren meer geveild dan vorige week en tot eene verlaging van 25 cts. per mud was er goede vraag, doch moeijelijk was het om dezelve alzoo te koopen; Jarige Zeeuwsche niet getoond; Nieuwe dito niet ter veil; puike Jar. Walch. dito *f* 12, gewone *f* 11.40 de mud; puike nieuwe dito dito *f* 12.25, gewone *f* 12.15 en *f* 12. Jar. Zeeuwsche Rogge niet vrij van lucht was aan *f* 7.50 te koop; puike Nieuwe *f* 9.25 a *f* 9. Gerst ging vrij goed van de hand, men kocht de beste Winter *f* 6.35 a *f* 6.20, mindere *f* 6; puike Zomer *f* 6.25 a *f* 6, naar deugd en kwaliteit. Puike Walch. Witteboonen waren hoogst moeijelijk beneden de *f* 13 te koop, mindere soorten zijn *f* 12.50 a *f* 12 gekocht. Puike Walch. Bruineboonen weinig getoond, en zijn met graagte aan *f* 15.50 a *f* 16 de mud gekocht, mindere soorten bleven onverkocht. Walch. Groene Erwten zeer weinig ter veil, algemeen hield men die op *f* 13 vast, afwijkende soorten niet begeerd. Groote Erwten niet getoond, dezelve zouden *f* 15 a *f* 14 hebben kunnen opbrengen. Walch. Paardenboonen *f* 8.50 a *f* 8. Zeeuwsche Groene Erwten zijn aan *f* 12.50 de mud gekocht. Koolzaad niet ter veil. Raapolie *f* 42.50. Patentolie *f* 44.50. Lijnolie *f* 38, per vat op 6 weken, op contant *f* 1 lager. Raapkoeken *f* 92 per 1040 stuks. Lijnkoeken *f* 13, zachte dito *f* 15 per 104 stuks.

LONDEN 6 December.

Suiker flaauw en prijzen weder iets lager, Crystal Demerary 41/6 a 42/6. Geraffin. flaauw, ord. lompen en goede brooden 48/ a 48/6. Melassen. Blanke en gekl. Cuba 15/6. — *Rum* vaster, Jamaica 3/ a 3/3; Berbice 1/8½. — *Koffij.* Native Ceylon prijshoudend, goed ord. a mooi ord. 68/ a 69/6; Plant. flaauw, laag middl. en middl. grijsachtig blaauw 74/6 a 77/6; middl. groenachtig 75/6 a 77/; Rio goed en mooi ord. bruinachtig 54/ a 58/6; goed en mooi ord. bleek 57/ a 62/. — *Rijst* prijshoudend, nieuwe Rangoon 11/ a 11/6; Necranzie Arracan 11/ a 11/6; Ballam 11/. — *Peper* stil, goede zwarte Singapore 4 d.; Malabar 5 d.; witte Singapore 6 a 6½ d. — *Salpeter* 1/ hooger met veel vraag. — *Schellak* op nieuw lager, middl. DC Oranje £ 9. — *Lijnzaad* flaauw, Calcutta op levering 58/; Bombay 67/. — *Metalen.* Schotsch Gietijzer stil 47/9 a 48/. Zink flaauw £ 18. — *Katoen* slap. — *Oliën.* Lijnflaauw 35/; Raap- flaauw 43/; Patent- 46/6 a 47/; Cocos-flaauw 49/ a 49/6 voor Ceylon en 50/ a 50/6 voor Cochin-; Palm- flaauw 45/ a 45/6; Terpentijn- nominaal 65/. — *Talk* met goeden handel tot iets hoogere prijzen, loco 52/; tot ult. Dec. 51/9; voorjaar 52/6 a 53/; Maart 53/3.

Graanmarkt. De aanvoeren waren heden vrij groot, Engelsche Tarwe met goede vraag tot iets hoogere prijzen; men bedong van 61/ a 70/. Buitenl. 1/ hooger, puike witte Amerik. 69/ a 70/; mooije roode Winter 64/ a 65/; roode voorjaars 62/ a 63/; Russ. 60/ a 62/; ord. 54/ a 56/. Amerik. Meel 32/ a 35/. Gerst, Erwten en Boonen onveranderd. Haver met geringe vraag tot vorige prijzen. De aanvoeren bedroegen van 2 tot 5 dezer Tarwe 35.890 q., Gerst 6990 q., Haver 5850 q., Meel 1340 z. en 21,030 vtjs.

LIVERPOOL 5 December.

Suiker onveranderd; Antigue 36/3, Madras 32/. — *Lijnzaad.* Bombay 65/ a 65/3.

ANTWERPEN 6 December.

Koffij stil doch vast. — *Granen* vast. — *Oliezaden.* Deensch Koolzaad *f* 17½; Riga Zaai Lijnzaad ord. fr. 49 a 50, puik fr. 52 a 53. — *Huiden* stil, verkoopen der week 5750 st. — *Wol* prijshoudend. — *Potasch* willig. — *Tabak.* Verkoopen der week 140 v. tot vaste prijzen.

AVIGNON 5 December.

Meekrap op nieuw hooger; men besteedde voor Rosé fr. 37 a 38, voor Palud fr. 45 a 46. Laatstgenoemde soort is grootendeels opgeruimd, men vindt daarvan niet veel meer in de eerste hand. Gemalen houdt men op fr. 48 a 50 voor Rosé en fr. 55 a 57 voor Palud. Napolitaansche bedong fr. 44 en wordt nu op fr. 47 a 48 gehouden; de berigten uit die streken luiden dat de voorraad dit jaar buitengewoon vroeg zal opgeruimd zijn, terwijl de vraag aanhoudt. Het schijnt dat de Anglo-Amerikaansche kwestie weinig invloed op ons artikel uitoefent; en zelfs in het ergste geval zoude het niet geheel onmogelijk zijn, dat er eenige omstandigheden uitgeboren werden die gunstig op hetzelve konden werken.

HAVRE 4 December.

Katoen op nieuw belangrijk lager, verkoopen gisteren 650 b. en heden tot 3 ure ca. 1500 b. in de verhouding van fr. 125 a 126 voor laag New-Orleans, zijnde dit fr. 14 beneden de notering van gisteren en fr. 28 a 29 beneden die van 15 November. — *Koffij.* Haiti Gonaives fr. 90 entr. — *Suiker* met meerdere vraag, Fransch Antilles n.° 4 fr. 45½ cons. — *Huiden* met belangrijke omzettingen, M.-V. gez. fr. 73; Rio-Grande gez. Ossen- fr. 67½; men meldt den verkoop van 13,000 st. gedr. a fr. 120. — *Asschen.* Amerik. Pot hooger, la fr. 40 a 42; dito Paarl- fr. 40 a 41. — *Wol.* B.-A. vette fr. 2.15. — *Granen* iets meer gevraagd, roode Amerik. Tarwe oco fr. 64 a 65 cons. Meel, New-York loco fr. 38 a 39 entr.; Ohio extra fr. 39.

HAMBURG 6 December.

Granen. Tarwe in loco iets vaster; van het buitenl. vast doch zonder handel. Rogge in loco vast; van Koningsbergen 80 ℔ per voorjaar op 92/93 rth. bco. gehouden. — *Raapolie* loco en per Nov. 27 m., per mei 26.12. — *Koffij* stil. — *Zink* verlaten. — *Harst* en *Terpentijnolie* onveranderd; prijzen minder vast. — In *Katoen* ging niets om, met neiging tot dalen. — *Salpeter*, voornamelijk Oost-Indische, zeer levendig bij belangrijke omzettingen; men betaalde tot 32 m. bco. tot welken prijs men thans nauwelijks meer kan koopen; Chili vast.

NEW-YORK 23 November.

Katoen zeer vast, middl. Upland 24½ a ¾. — *Granen* Tarwe en Mais met goede vraag. Meel gedrukt. — *Provisien* onveranderd. — *Koffij* zeer vast. — *Suiker* prijshoudend. Melassen flaauw. — *Wissel* op Londen vast 108¾.

NEW-YORK 27 November.

Katoen. Prijzen vooruitgaande. — *Granen* en *Meel* lager met goeden handel. — *Provisien* onveranderd. — *Wissel* op Londen 109¼.

FERNAMBUCK 14 November.

Suiker met goede vraag tot eene verhooging van ca. r. 200; aanvoer sedert 14 October 68,000 b. Maceio bedong laatstelijk 2 $ 400; Paraiba 2 $ 200 a 2 $ 400. — *Katoen* belangrijk hooger, Paraiba 12 $ 110; Fernambuck 12 $ 000 a 12 $ 100. — *Huiden.* Gez. schaarsch op r. 180. — *Vrachten* willig door gebrek aan schepen, naar Liverpool Suiker 50, en 5 %, Katoen 13 6 en 5 %. — *Wissel* op Londen 26½ a 25¾.

SANTOS 1 November.

Koffij. In de afgeloopene maand met goede vraag tot eene prijsverhooging van r. 900; men noteert eene goede Campina 7 $ 000; regulars 6 $ 600 a 6 $ 800. De markt sluit zeer vast op deze prijzen en ofschoon meerdere aanvoer verwacht wordt, is eene daling vooreerst niet waarschijnlijk. — *Vrachten.* Kanaal 55/ a 55/.

PORT LOUIS (MAURITIUS) 4 November.

Grijze *Suikers* genoten in de afgeloopene maand goede vraag, voornamelijk voor Frankrijk. De uitvoer naar Engeland was belangrijk lager dan A.° p.°; men noteert n.° 10 $ 5, n.° 11 $ 5.25, n.° 12 $ 5.40, n.° 13 $ 5.50, n.° 14 $ 5.60. Voor blonde bestond geene vraag, mooije blanke is $ 5.40 a 60 c. waard; dito Syrup $ 5. Daar er echter verscheidene schepen van Australië gearriveerd zijn, verwacht men spoedig betere vraag. Crystalized is slechts tot veel verlaagde prijzen te plaatsen, die soort is te bekomen n.° 16 a $ 5.75 a 80 c.; n.° 18 bedong $ 6. Sirop Suikers met veel voorraad en weinig vraag nominaal. De uitvoer bedroeg dit saizoen tot 1 dezer slechts 63 milloen ℔ tegen 82 millioen A.° p.°. Het blijkt meer en meer dat onze oogst dit jaar belangrijk minder zal zijn dan vorige jaren; men schat dezelve op 200 millioen ℔. Van Bourbon ontvangen wij dezelfde ongunstige tijdingen en verschepingen van beide eilanden zullen wel 50,000 t. minder dan het vorige saizoen bedragen. — *Vrachten* naar Londen 18/; Cork om order £ 2 a 2.5/. — *Wissel.* De Bank trekt tot 3½ % en koopt tot 5 % disc.

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER *T. E. VAN KASTEEL* — VERBOOM.
Rotterdam 7 December 1861.

Bevallen van *twee* welgeschapen ZOONS *N. MEYNEKEN* — Hoos.
Eenige en algemeene kennisgeving.
Rotterdam 7 December 1861.

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijnen dierbaren Echtgenoot, betuig ik, ook namens mijne wederzijdsche Betrekkingen, mijnen hartelijken dank.
Wed. F. W. MEIJER,
L. HERMANS.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming, door Vrienden en Bekenden aan ons betoond, in de smart die ons heeft getroffen door het overlijden van onze geliefde *jongste Dochter*, betuigen wij, ook namens onze Kinderen, onzen opregten dank.
Rotterdam
7 December 1861.
C. H. VAN DEN ABEELE.
J. P. VAN DEN ABEELE, DE CRITTER.

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden mijner geliefde Echtgenoote betuig ik, ook namens mijne Familie, mijnen hartelijken dank.
Rotterdam
8 December 1861.
H. BRAAKMAN.

ACADEMIE
VAN
BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN.
KUNSTBESCHOUWING
met DAMES,
MAANDAG 9 DECEMBER 1861,
des avonds ten 7 ure.

ROTTERDAMSCH LEESKABINET.

De HOOFD-COMMISSIE berigt, dat zij, ten gevolge van een, naar aanleiding der verwikkelingen tusschen *Engeland* en *Amerika*, bij haar ingekomen verzoek, in het algemeen belang des Handels, den Heer Mr. **J. C. REEPMAKER**, Secretaris van de Kamer van Koophandel alhier, heeft uitgenoodigd tot het houden eener
VOORLEZING,
over **de Regten en Verpligtingen der Neutrale Vlag**, bepaaldelijk der Nederlandsche.
Deze Voorlezing voor de Leden van het Leeskabinet zal plaats hebben op DONDERDAG 12 DECEMBER 1861, des avonds ten *half negen ure precies*, in de Concertzaal in de Bierstraat.
P. F. HUBRECHT, *Voorz.*
HENDRIK MULLER S. Zn., *Secr.*

MAGAZIJN
VAN
FRANSCHE PIANO'S EN SERAPHINE-ORGELS,
Gelderschekade, 68, te Rotterdam.
In gemeld MAGAZIJN zijn weder ontvangen **Nieuwe PIANINO'S**, uit de beste Parijsche Fabrieken, alsmede **SERAPHINE-ORGELS**, welke allen tegen den laagst mogelijken Prijs, met vele jaren garantie, verkocht worden.
Tevens is aldaar ***TE KOOP*** een
SECRETAIRE-PIJPORGEL,
met **7 Registers**, voor ***f 175.***
J. VAN DER SPEK.

Een Gehuwd PERSOON,
van middelbaren leeftijd, een en twintig jaren in dezelfde Betrekking werkzaam, door sterfgeval buiten Betrekking gerakende, wenschte tegen het begin van het volgend jaar weder in **eenige Betrekking geplaatst te worden**, kunnende de beste Getuigenissen worden geproduceerd. Adres, met *franco* Brieven onder letter A, aan het Bureau dezer Courant, Hoogstraat, 10—77.

De COMMISSIE van BESTUUR over de **Scholen van meer uitgebreid Lager Onderwijs** te ROTTERDAM verlangt op eene van der haar bestuur geplaatste Scholen
een KWEEKELING.
Adres in Persoon bij den Heer L. J. C. LUDOLPH, Karresteeg.

Een Heer vraagt *TE HUUR* eene
Gestoffeerde Kamer,
met ALCOVE of SLAAPKAMER, liefst in de nabijheid van de Kruiskade of Goudschenweg.
Opgaaf van Prijs en Stand aan het Bureau dezer Courant.

Naar

BATAVIA,
SAMARANG
EN
SOERABAIJA,
het extra snelzeilend Nederl. gekoperd **Barkschip *FRANS en ELIZA***, Kapit. T. J. NIEDVELD, om tusschen **15 en 20 dezer** te vertrekken.
Adres ten Kantoren van KUYPER, VAN DAM & SMEER en HUDIG & BLOKHUYZEN.

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM, HULL en GOOLE,
Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.
Voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.
De Stoomboot **NORFOLK**, Kapit. **Ths. Jewitt**, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL en GOOLE ***iederen Woensdag.***
Ligplaats: **Nieuwehoofd.** Adres HUDIG & PIETERS.

BENAAUWDHEID VERKOUDHEID, ZINKING, **ASTHMES** ZENUWLIJDEN EN KEELZIEKTEN,
ONVERMIJDELIJK VERMINDERD EN GENEZEN DOOR HET
BORSTVERSTERKEND ROOKMIDDEL (Cigarettes-Espic).
De rook dringt, wanneer hij is ingeademd, in de borst verschaft kalmte aan het geheele zenuwstelsel, maakt het ophoesten van slijm en fluimen gemakkelijk, en bevordert de zoo heilzaamen werking der ademhalings-organen. *Parijs*, Verkoop in het groot: J. ESPIC, N° 6, rue d'Amsterdam. — Depôts: Amsterdam, H. TLOTH en W. HULSTEYN; Rotterdam, VAN SANTEN KOLFF; Haarlem, J. J. SCHROEDER; 's Hage, V. RENESSE; Utrecht, J. GROOTENDORST. — Tot voorkoming van namaak, moet men er voorzigtig op letten of de etiquette en de signatuur zelven voorzien zijn van de handteekening.

PLANTAARDIGE CAPSULES VAN MATICO
van Grimault en Comp: Apothekers te Parys
Deze uit gluten omwikkelde Capsules, toegelaten in de hospitalen van Parijs en aanbevolen door doctor RICORD, als mede door de voornaamste geneesheeren, zijn zamengesteld met de olie van de **Matico**, eene Peruaansche **plant**, vereenigd met de balsem van copaivae. Zij overtreffen alle tot heden bekende capsules en preparaten met capaivae of cubeben, doen maag en ingewanden nooit aan, en genezen spoedig de hardnekkigste vloeijingen en bleunorrhagien. Het extract dezer plant, op onze wijze bereid, wordt met het beste succes gebezigd voor inspuitingen bij personen die de voorkeur geven aan uitwendige middelen. Depôts te Rotterdam bij de Heeren CLOOS en VAN SANTEN KOLFF.

BONNETERI
CHEMISES SUR MES
CHs. COUCKE
515, Hoogstraat.

DE VRIEND VAN IEDER

De PILLEN en ZALF van HOLL
Weest bezorgd.
Mistig, vochtig weder en onverwachte van temperatuur veroorzaken in den verkoudheid, catharaal-koorts of influenza van HOLLOWAY vernietigen al zeer spoedig teekenen van deze ziekten, maar wanneer zich door het verzuim hiervan reeds gezet moet er de Zalf bij gebruikt worden, tweemaal daags over den rug en de borst Wanneer deze regel eenen korten tijd nomen wordt zal er nog menigeen voor wien men dacht dat er geene hoop meer was. Borstziekten en tering worden komen. De opgezette borst wordt verzacht wordt losser en minder aanhoudend en langer. De eetlust keert terug door het de spijsvertering; sterkte en opgeruimdheid gewoonlijk op.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt voor de genezing der volgende K

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Beijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tep
Kanker.	Keelpijn.
Stijve Gewrichten.	Huidziekte.
Likdoorns.	Scheurbuik.
Melaatschheid.	Zeere Hoofden
Zweren.	Puisten van
Ontsteking der Lever.	Wonden enz.
Nieren en Baarmoeder.	

Zijn op *franco* aanvrage a contant te de Heer P. J. H. GILTAY, Depôthouder te bij den Heer M. CLOOS, in de Vriessche Hang, bij de Zeevischmarkt, n.° 441, te Rotterdam bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd- te *'s Hertogenbosch*; alsmede in Hollo blissement te *Londen*, 244, Strand, *York*, 80, Maiden-Lane.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen Doosjes Pillen *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 1 Potjes Zalf . . *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 7.05, *f* 1
** Door de grootste Doozen of Po doet men zich groot voordeel
NB. Bij ieder Doosje Pillen of Potje papier gevoegd dat den Patient hoedanig te handelen.

Revalenta Ara
ARIE BALDER Cz., te Broek op Lan van eene langdurige borstkwaal door Re genezen en is thans veel sterker en gezonder. De Dochter van J. VAN VAALEN **Revalenta** van derdendaagsche koorts Het 14jarig Meisje, Dochter van den E. DIKS, is door het gebruik der **Revale** eene ernstige maagkwaal genezen.
De Heer C. RIKKERS, te Groningen, dat een Horologiemaker aldaar, door het slechts ééne Bus **Revalenta**, van een kigen hoest is hersteld.
De Vrouw VEENSTRA, geb. Bov Noordwolde, na vruchteloos de medicatie den Geneesheer gebruikt te hebben, **Revalenta** hare eindelijke genezing van maagkramp.
De Heeren J. A. KLINGER en Co., te berigten dat eene Dame aldaar, die lang ziekte sukkelde, waarvoor geen kruid gew door de **Revalenta** genezen is.
Van alle zijden komen de gunstigste over de genezingen door **Du Barry's Re** verkregen; lijders, die 20 jaren aan onverzuur, misselijkheid en slechte spijsvertering hebben, zijn er volkomen door genezen, die lang kwijnden en geheel verzwakt en waren, zijn er gezond en sterk van geworden **ZWAKKE MAGEN**, die geenen kost verdragen kunnen en hunne krachten willen, moeten **Du Barry's Reval** bruiken, die een ligt verteerbaar eten voedingstof bezit en dikwijls minder kost spijzen die zij vervangt.
Men kan dus met regt zeggen, dat de door **REVALENTA NIETS KOST.**
De prijs der **Revalenta** is: Kleine Bus ℔ *f* 2, 2 ℔ *f* 3.50, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 1
Men lette er vooral op, dat iedere Bus, borg der echtheid, door „F. VON WINDH VERKOOPHUIS," geteekend is.
Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Rotterdam, J. A. KLINGER & Co.
Bergen-op-Zoom, D. POUWELS.
" P. F. APPELBOOM.
Brouwershaven, G. ALING.
Delft, Wed. J. T. WAGNER.
Dordrecht, Wed. J. VETH.
Goes, Wed. C. VREEKE.
Gorinchem, H. BODERIJ.
Gouda, A. GOEDRAAD.
" Wed. A. C. SCHOUTEN.
" H. P. VAN FRANKENHUIJ
's Gravenhage, SACK & Co.
Leyden, L. G. DIRKS. Verkooph.
Hellevoetsluis, H. G. VAN STEEDEN
" ALEX. BRUCH.
Maassluis, P. POORTMAN.
Middelburg, J. C. KRUISSE.
Oostburg, Wed. P. J. GEELHOED.
Schiedam, M. J. DE LANGE.
Sluis, Gez. JANSEN.
Steenbergen, W. VAN DER KAR.
Vlaardingen, J. LAGERWERFF.
Vlissingen, A. M. KALBFLEISCH.
Willemstad, B. FRIDERICHS.
En in de bekende Depôts in de andere

BIJVOEGSEL,
behoorende tot de
ROTTERDAMSCHE COURANT
VAN
ZONDAG en MAANDAG
den 8 en 9 December 1861, N.º 293.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Zaturdag 7 December.

De beraadslagingen worden voortgezet over de

Staatsbegrooting voor 1862,

en thans bepaaldelijk over de Vde afdeeling (*waterstaat en publieke werken*) van Hoofdstuk V (*Binnenlandsche Zaken*).

De heer *van Bosse* bespreekt de verhooging van dit hoofdstuk. Vooral zij, zegt spr., die eenmaal aan gindsche groene tafel hebben gezeten, mogen wel voorzigtig zijn in hunne aanmerkingen, na het scamper verwijt, gisteren door den Minister gedaan, dat zij die oppositie voeren, dit doen om de erfenis van het Ministerie te aanvaarden. Ik zal mij daaraan niet storen en eenvoudig mijne bezwaren tegen dit hoofdstuk uiteenzetten, die onoverkomelijk zijn. De grondtoon van sprekers betoog is, dat er bij de zamenstelling van de begrootingswet niet genoeg gelet is op de financiële krachten des Lands. Voorzigtigheid is thans dubbel pligt, nu er nog zoo vele uitgaven in het verschiet zijn. Het kan niet genoeg herhaald worden, dat geheel onze finantiële toestand afhankelijk is van de koloniale baten. Wat was in dien stand van zaken de pligt der Regering? Zij *moet* zich bepalen tot het strikt noodzakelijke, juist van wege dezelfde spoorwegen, die hier als 't ware de schering en inslag van de geheele discussie hebben uitgemaakt. Spreker wijst op de verklaringen der heeren Dirks, Lycklama en van Heyden Reinestein, die hunne ondersteuning aan den Minister schonken, omdat hij de „spoorwegman" was. Inderdaad moet men tot de slotsom komen dat de kracht en ondersteuning van het Ministerie gelegen is in de spoorwegpartij, die alle consideratien ter zijde stelt. Immers, zoodra men het waagt een onderzoek te vragen of het verband der spoorwegen met de finantien niet op eene andere wijze kan bereikt worden, dan gaat er als 't ware eene rilling door de Kamer, dan fronsen de wenkbraauwen, en dan is 't gezegde van den een of anderen Jupiter genoeg om den Minister zich tegen alle onderzoek of overleg te doen verzetten. Maar spreker vraagt of die spoorwegpartij den Minister inderdaad wel *steunt*, of die hem niet veeleer drijft en beheerscht? Hem is het duidelijk gebleken dat men niet alleen wil getrouwe, maar ook *dure* uitvoering van de spoorwegwet. Onder al deze omstandigheden was niet alleen de pligt der Regering om zich van niet strikt noodzakelijke uitgaven te onthouden, maar ook om alle zuinigheid te betrachten, en aan overdreven eischen weêrstand te bieden.

De spreker komt voorts op tegen de taktiek, om daarbij nog alles wat men niet wil toestaan te wijten aan die booze Tweede Kamer, om op deze de schuld te werpen, en of dat te verwachten is van dezen Minister, die in 1847 nog onder den indruk der leening van 1844 zoo zeer zijne stem verhief tegen de toenmalige Regering en die mede heeft helpen tot stand brengen onze nieuwe grondwettige instellingen, waarbij hij toch zeker uitging van het beginsel dat naauwer behoorde te worden toegezien op 's Lands finantien. De Minister zeide: er moet veel uitgegeven worden, omdat er vroeger zooveel verwaarloosd is. Maar mag men dan bovendien een aantal nieuwe zaken voordragen? Hebben wij bovendien niet laatstelijk bij eene aanvullingswet gezien, dat de post voor „onvoorziene uitgaven" reeds in 't midden des jaars uitgeput was? Is dat ook de schuld der Kamer? De spreker vindt overal sporen van noodelooze opdrijving. Hij vraagt of 't *nu* zaak was om den Noordhollandschen spoorweg 1½ millioen duurder te maken? Of het nu goed was de aanbesteding van het deel spoorweg naar Arnhem te doen plaats hebben, lang vóór dat de onteigening is geschied? Of dat niet is buigen voor den drang der spoorwegmannen? Of dat nu de geschikte tijd is om de hand te slaan aan de verbouwing van de groote zaal op 't Binnenhof, zonder verband met de andere plannen van verbouwing aldaar? Getuigt dat alles van overleg of doorzigt? Was dat de tijd om subsidien aan instellingen en maatschappijen te verhoogen, en om aan openbare werken en wegen, behalve de spoorwegen, zooveel subsidie toe te kennen? Spr. verdedigt ten slotte de verdeeling der groote posten, vooral de subsidiën in kleinere, juist omschreven onderdeelen, omdat er in de verdeeling der sommen de grootst mogelijke ongelijkmatigheid heerscht. Spr. gelooft dat het de pligt der Kamer is om zich te zetten boven het verwijt van schrielheid. Men zal het der Kamer wijten als de begrooting wordt verminderd. Allen die teleurgesteld zullen worden door het niet toestaan van hoogere tractementen of subsidiën, zullen de schuld er van aan de Kamer geven. De Minister zal zijn de goede man. En waaraan is dat toe te schrijven? Dat de Minister niet genoeg in het oog heeft gehouden, dat de uitgaven voor de spoorwegen het doen van andere uitgaven, die niet volstrekt noodzakelijk zijn, onmogelijk maakt. Heeft de Min. daar nu niet op gelet, de Kamer is verpligt tegen te hooge opdrijving te waken. Spr. heeft dan ook tot nu toe medegewerkt om de begrooting te verminderen. Hij heeft in dien zin dan ook een amendement voorgesteld op art. 87. Het doel daarvan is, dat de Kamer omtrent ieder afzonderlijk subsidie haar oordeel uitbrengt.

De heer *Heemskerk Az.* zal ditmaal niet volgen het voorbeeld van den vorigen spreker en, bij gelegenheid der behandeling van de afdeeling, terug komen op de discussien van de laatste dagen. Hij vestigt echter de aandacht op twee punten. In de eerste plaats is bij hem de overtuiging gevestigd dat hoe langer meer algemeen zal erkend worden, de volstrekte noodzakelijkheid van een departement van openbare werken. Ons Land heeft daaraan behoefte wegens de gedurige toeneming der openbare werken. Spreker gelooft dat het meer onmiddellijk toezigt, dat het hoofd van zoodanig departement zal voeren, veel waarborg zal opleveren en dat daardoor ruimschoots zullen uitgespaard worden de kosten, welke de vestiging van een ministerieel departement zou veroorzaken. Het *tweede* punt betreft den toestand der werklieden, welke de openbare werken zullen uitvoeren. Hij heeft daarbij het oog op de aardwerkers, de zoogenaamde polderwerkers. Zij hebben geen huis of haard. De ruwe levenswijze dier menschen is tot spreekwoord geworden. Wat nu kan er gedaan worden om in hunnen beklagenswaardigen toestand eenige verbetering te brengen? Als zij het geluk hadden een bruin of zwart vel te hebben, dan zou er zeker hier te Lande spoedig een treurig tafereel van die personen worden opgehangen. Doch het zijn maar Nederlandsche onderdanen, en op hun toestand wordt niet gelet. De woningen dier menschen gelijken meer op varkenskotten dan op menschelijke verblijven. Spreker deelt nog verdere bijzonderheden mede van de betreurenswaardige levenswijze van die zoogenaamde polderwerkers. Hij neemt daarom de vrijheid den Minister in overweging te geven, om in de algemeene voorwaarden van aanbesteding van publieke werken de bepaling op te nemen, dat de aannemers verpligt zijn te zorgen voor goed gedekte houten hutten, ter bewoning voor de arbeiders. Op die wijze zal er eenige geest van orde onder die menschen gaan heerschen. Hij neemt dus de vrijheid de aandacht der Regering op deze zaak te vestigen.

De heer *Cool* zegt: Ik heb slechts eene enkele vraag te doen. In dit onderdeel der Staatsbegrooting ontbreken uitgaven voor de waterwegen naar zee. In dit opzigt is er groot verschil met de begrooting van het vorige jaar. Daarop werd eene belangrijke som gereserveerd voor aanvankelijke daarstelling van of voorbereiding tot die groote werken.

Maar nu komt dat onderwerp niet op de begrooting voor: het maakt de hoop en de verwachting uit van een groot deel onzer landgenooten; aan dat groote werk hecht zich de toekomst van de twee aanzienlijkste koopsteden van ons Land.

Het spreekt dus van zelf dat men op grooten prijs zal stellen eenige nadere mededeeling aangaande den stand dezer aangelegenheid. Wat de Kamer daarvan weet, is het navolgende: Men vernam dat in junij ll., wat de doorgraving van Holland op zijn smalst betreft, eene aanvrage om concessie is gedaan. — Bij de behandeling van het ontwerp van antwoord op de Troonrede in september ll. heeft de geachte afgevaardigde uit Deventer, de heer Thorbecke, o. a. het navolgende over deze zaak te berde gebragt:

„In algemeenen zin, in zooverre niet genoeg nu en in het vervolg kan gezorgd worden dat de spoorwegen met de waterwegen en de waterwegen met de spoorwegen in verband worden gebragt. Dit is allerwege, maar bovenal in ons Land, van groot gewigt, en de vruchten, die men van de spoorwegen tegemoet ziet, zullen inzonderheid van dat verband afhangen.

„In bijzonderen zin, voor zoover onder waterwegen begrepen zijn die, welke hier dikwerf zijn ter sprake gebragt, de waterwegen naar zee van onze twee grootste koopsteden.

„De waterweg van de hoofdstad naar zee is sedert acht jaren in behandeling, zonder te vorderen. Nu is er, zoo het schijnt, sedert eenigen tijd eene wending gekomen in de gevoelens van personen en autoriteiten, wier meening in deze aangelegenheid gewigt heeft.

„Mij is verzekerd dat eene nieuwe aanvraag van concessie, gegrond op de indijking van het IJ, reeds vijf maanden geleden bij de Regering is ingediend, zonder dat men daarop eenig antwoord heeft erlangd. Met meer zekerheid meen ik te mogen zeggen dat èn de Kamer van koophandel èn de Raad van Amsterdam thans tot indijking overhellen." enz.

En nu heeft de Minister destijds daarop geantwoord:

„Het is zoo, eene aanvrage om concessie is bij de Regering ingekomen. Nadat wij met de resultaten van het technisch onderzoek bekend zullen zijn, zal het een punt van overweging kunnen uitmaken of de zaak, zoo als zij nu wordt voorgesteld, voor concessie vatbaar zal te achten zijn, of dat wij de zaak voor Staatsrekening behooren uit te voeren, zooals wij tot dusverre hebben gemeend. In ieder geval zal het mij aangenaam zijn zoo spoedig mogelijk een wetsontwerp aan de Kamer te kunnen aanbieden."

Zoo stond de zaak in sept. ll., en nu zijn ons wel uit de nieuwsbladen eenige geruchten ter oore gekomen, maar *heeft* dat technisch onderzoek plaats gehad en zou het een onderwerp van overweging kunnen uitmaken?

Nu lezen wij in de Memorie van Beantwoording van de Regering, in antwoord op eene vraag dienaangaande in het Voorloopig Verslag gedaan: „Door zoodanige landaanwinning aan de onderneming te verbinden, werd de zaak vatbaar om met Rijks-ondersteuning bij concessie te worden uitgevoerd. Indien de daaromtrent aangevangen onderhandelingen slagen, vleit de Regering zich dat omtrent deze zaak weldra eene voordragt aan de Wetgevende Magt zal kunnen worden gedaan."

Ik meen dus dat het nu tijd zal zijn om den Minister de vraag te stellen wat er is van deze zaak? Hebben wij nu weldra eene wetsvoordragt over den waterweg naar zee, in verband met eene landaanwinning te gemoet te zien? Ik wil mij thans bij deze vraag bepalen.

De heer *Begram* deelt de finantiële bezwaren van den heer van Bosse. Ook hij meent dat de uitgaven moeten worden ingekrompen tot het strikt noodzakelijke; voorts is hij van oordeel, dat, bij de groote uitbreiding van publieke werken, er alle grond is om een afzonderlijk Ministerie voor openbare werken in te stellen. De Minister kan onmogelijk aan alle andere zaken de noodige aandacht wijden. Hij schrijft juist het gebeurde met de loterijzaal daaraan toe, dat de Minister met te veel werk overladen is en daardoor te veel aan anderen moet overlaten. Een ander punt, waarvan hij de noodzakelijkheid bespreekt, is het indienen van eene wet, regelende het algemeen en bijzonder bestuur van den waterstaat, bedoeld bij art. 191 Grondwet. Telken jare heeft deswege aandrang van de Kamer bestaan, en telken jare erlangt men uitstellende beloften. In ieder geval is noodig, volstrekt noodig, eene omschrijving van de bevoegdheden en de verpligtingen van den waterstaat. Bij de ontstentenis daarvan vloeijen er botsingen voort met de waterschapsbesturen. De gevolgen van het gemis van die bepalingen hebben zich in den afgeloopen winter zeer doen gevoelen en het aanzien der ambtenaren van dat vak is er niet zeer door versterkt. Hij heeft eene reeks amendementen op de artt. 77 *a—h*, doch zij betreffen meer den vorm dan den inhoud; hij zal die later verdedigen, als proeve eener, zijns inziens, zeer wenschelijke splitsing van het omvangrijk art.

De heer *Hoynck van Papendrecht* (voor zoo verre hoorbaar) herinnert dat in het Voorloopig Verslag den Minister is verweten dat hij geen bepaald stelsel, geene vaste overtuiging had; de Minister heeft gezegd dat dit was eene onbewezene beschuldiging. Spreker was rapporteur eener sectie en van meening dat de aanmerking moest worden opgenomen in het Voorloopig Verslag. Maar dit is hem niet genoeg; hij zal de meening justificeren, en wel door de geschiedenis der waterwegen, voor onze groote handelssteden.

Spr. staat eerst stil bij den waterweg van Amsterdam naar zee. De Raad van den Waterstaat was van oordeel, dat die van Staatswege moest geschieden, de Minister stelt dat voor aan de Kamer; deze maakt, ja, aanmerkingen, vraagt ophelderingen, maar de Regering laat het ontwerp onafgedaan en geeft, later geïnterpelleerd, te kennen, dat, doordien te Amsterdam eene andere zienswijze heerscht en men daar de doorgraving in verband wil brengen met landaanwinning, de zaak wordt opgehouden; zij is nu nog hangende. Is daarin dan een blijk van *vaste overtuiging*?

Maar nu de waterweg van Rotterdam naar zee. De meening der Kamer was oneindig gunstiger voor dat ontwerp en zij achtte 't rijper voor uitvoering. De meerderheid vroeg de splitsing van beide ontwerpen; maar uit de Memorie van Beantwoording bleek, dat de Regering blijft bij de *gelijktijdige* aanbieding. 't Gevolg van het uitstel is geweest, dat nu eene particuliere concessie is aangevraagd. Niettemin betreft het hier het verbeteren van eene *riviertak*, behoorende aan den Staat. Z. i. mag de Staat dit niet uit zijne handen geven. En ook hierin is het bewijs gelegen, dat het der Regering ontbreekt aan *vaste overtuiging*.

Nu is er concessie aangevraagd voor beide waterwegen, en nu vraagt spr. nopens Amsterdam, of het onderzoek der aangevraagde concessie is afgeloopen en welk resultaat het heeft opgeleverd; en nopens Rotterdam, of de voorwaarden der concessionarissen ontvangen en of zij van zoodanigen aard zijn, dat de Regering het uitzigt kan openen op eene spoedige afdoening?

De heer *Westerhoff* bespreekt de zaak der Ommelander kas en van de Groningsche kanalisatie. Het verwondert hem dat de Minister in een jaar omtrent beide punten zoozeer van zienswijze is veranderd. Hij wijst op de discussien, ten vorigen jare hieromtrent gevoerd. Verleden jaar zeide de Minister, nog niet te weten wie eigenaar der Ommelander kas was, en thans deelt de Minister in de Mem. van Beantw. mede dat bij den Raad van State een ontwerp aanhangig is om de bezittingen dier kas aan de provincie Groningen af te staan, ook om daaruit eene bijdrage te vinden voor de voorgenomen kanalisatie. Het verwondert hem nu, dat de Minister thans door den wetgever uitspraak wil laten doen in een geschil van het mijn en dijn. — De handelwijze der Regering omtrent de Groningsche kanalisatie heeft in het gewest, waaruit spreker is afgevaardigd, algemeenen en regtmatigen wrevel veroorzaakt. De indiening van het ontwerp nopens de Ommelanderkas heeft men algemeen beschouwd als eene openlijke bespotting. Want òf het Rijk heeft aanspraak op die kas, en dan is de handelwijze des Ministers zeker bevreemdend, òf het Rijk heeft daarop geen aanspraak, en dan kan de Minister geen regt hebben om over een deel van die kas te beschikken. Spreker verlangt geen gunst, maar verlangt alleen dat het blijke dat de prov. Groningen niet behandeld worde als eene buitenbezitting. — Spreker beantwoordt hierop nog hetgeen vroeger door den heer van Bosse omtrent de Ommelanderkas is gezegd, en vraagt aan dien spreker: indien gij zoo overtuigd waart dat de gelden dier kas aan den Staat toebehoorden, waarom hebt gij u dan, gedurende uwe lange ministeriële loopbaan, die gelden niet voor de schatkist toegeëigend?

De heer *van Nispen* is het niet eens, dat er noodzakelijkheid bestaat tot het vestigen van een afzonderlijk Departement voor openbare werken. Hij gelooft dat daaruit juist meerdere kosten en grootere omslag zal ontstaan. Hij klaagt ook over te hooge opdrijving der uitgaven. Er is een groot onderscheid tusschen uitgaven van nut of wenschelijkheid en uitgaven van noodzakelijkheid.

De heer *Mackay* zegt, dat in het Voorloopig Verslag de opmerking gemaakt wordt, „dat bij de wet op den waterstaat tevens de bevoegdheid der ambtenaren van den waterstaat in tijden van nood beter zal moeten worden geregeld. Die ambtenaren bevinden zich bij watersnood en ijsgang wel op de bedreigde punten, maar bezitten omtrent het verordenen van volstrekt vereischte beveiligingswerken geene genoegzame magt." In het antwoord der Regering wordt hierop gezegd: „In tijden van nood behoort de bevoegdheid van de ambtenaren van den waterstaat beter dan thans te worden geregeld." Spreker hoopt, dat die magt geregeld zal worden met het oog op den aard der werkzaamheden en de personen, waar tegenover de ingenieurs zich steeds bevinden, namelijk de belanghebbenden, die meenen dat zij het best weten wat er gedaan moet worden. Men zou alsdan hebben twee magten. Hij geeft dus in overweging om, wanneer die magt van den waterstaat wordt geregeld, er voor te zorgen dat die magt nooit worde toegekend ten koste van hen die èn door de wet, èn door de Grondwet èn door het eigenbelang, het meest bevoegd zijn bevelen te geven. — Ook wordt in het Voorloopig Verslag verlangd dat die ambtenaren de verbeteringen zullen nagaan, welke na het ondergaan der waterrampen, zullen worden aangebragt. Ook hier verlangt spreker dat niet te veel zal worden ingedrongen in de regten van anderen. Hij vestigt daarop de aandacht der Regering, omdat het hier allerbelangrijkste zaken geldt.

Wat de rivierverbetering betreft, spreker ontkent niet dat die verbetering hoogst wenschelijk is ter voorkoming van watersnood, maar bij velen bestaat de meening, dat een gedeelte van die ramp juist aan de rivierverbetering is te wijten. Spreker wilde echter aannemen dat men de rivierverbetering doet plaats hebben met het oog op de rivierverdediging. In de laatste jaren is die rivierverbetering altijd beschouwd met het oog op de belangen der scheepvaart, en nu wenscht spreker dat de waterstaat ook moge denken aan de verdediging der oevers met het oog op watersnood.

Omtrent de wet op den waterstaat dringt spr. op eene spoedige indiening daarvan aan, want hoe langer de wettelijke regeling wordt uitgesteld, wordt zij te zwaarder, ook omdat, tegen de bedoeling der Grondwet aan, door verschillende Provinciale Staten voortdurende tegenstrijdige bepalingen omtrent de waterstaats-aangelegenheden worden genomen. Bij deze algemeene beschouwingen wenscht spr. eene enkele algemeene bedenking te maken. Wij krijgen straks een amendement tot splitsing der kosten voor de verschillende werken. Tegen die splitsing heeft men zich vroeger verklaard, omdat men meende dat daardoor te veel kosten zouden worden veroorzaakt. Maar spr. vraagt, of er niet nog een moreel bezwaar tegen die splitsing te ontleenen is aan de discussiën over de spoorwegwet. Spr. zal niet zeggen dat daarbij de plaatselijke belangen hebben gedomineerd, maar zij hebben toch in de discussiën toen ingegrepen. En als wij nu de kosten voor de openbare werken zullen splitsen, dan zal men zeker jalouzy opwekken, niet alleen in, maar ook buiten de Kamer. Spr. vreest dat eene afzonderlijke behandeling der verschillende posten een wezenlijken strijd zal doen ontstaan, die op de goede harmonieuse stemming der Kamer geen goeden invloed zal uitoefenen en ook naar buiten vele verlangens zal opwekken, waaraan de schatkist onmogelijk kan voldoen.

De heer *Dullert* dringt ernstig aan op de aanbieding der wet, bij art. 191 der Grondwet gewild. Hij vestigt de aandacht op den regelloozen toestand, ten aanzien van den waterstaat nu heerschende. De Regering zegt wel, er bestaan vaste regels, maar als dit zoo ware, wat moeite zou het dan in hebben om eene wet te maken? Neen, juist daarom, omdat sedert 1852 niets aan deze zaak gedaan is, vindt hij 't bewijs, dat er geen vaste regels bestaan; en hoe sterk de aandrang der Kamer ook sedert lang ware, blijft de wet weg. Spreker ondersteunt den heer van Nispen nopens het verkeerde van een afzonderlijk Ministerie voor de Openbare Werken.

De heer *van Eck* betoogt het nut van een afzonderlijk Departement van openbare werken. Ontstaat er in België zoo veel nadeel uit zoodanige inrigting? Hij ziet dit niet, maar gelooft integendeel dat zij zou strekken tot betere behandeling van zaken. Aan het hoofd zal dan staan een deskundige, die zich geheel aan deze Staatszorg zal kunnen wijden. Op den aandrang naar meerdere wetten, waaronder er zijn van belang, antwoordt de Minister dat hij daartoe geen tijd heeft; dit is ook zoo, en daarom ondersteunt spreker de splitsing van het Departement van Binnenlandsche Zaken, waarvan een deel, met een' deskundige aan het hoofd, ook het bouwdepartement van het tegenwoordig Ministerie zou kunnen omvatten. De tegenwoordige resultaten van het bouwdepartement pleiten ook voor de splitsing.

De heer *van der Linden* kan niet roemen de goede uitkomsten van het bouwdepartement; als hij nagaat wat daarvan gezegd wordt, dan komt hij tot een geheel tegenovergesteld gevoelen. De eerste kennismaking daarmede was een plan van sloping van het Binnenhof, en daarvoor werd voorloopig *f* 200,000 gevraagd op de begrooting van 1859. Toen is men daar gedeeltelijk van afgegaan en heeft gebouwd het Departement van Kolonien; dat kostte meer dan op de begrooting was gesteld; toen kwam weer eene aanvraag voor het gebouw van den Hoogen Raad, eene andere voor het magazijn van geneesmiddelen. Alles is, wat de raming der kosten betreft, tegengevallen. Men heeft allerlei misrekeningen gehad. Over de groote zaal zal hij nu niet spreken; later zal daarvoor de gelegenheid zijn. Nu is er weer geld aangevraagd voor de voorbereidende werkzaamheden tot verbetering van het Binnenhof, en hem blijkt dat dit moet strekken tot aanvulling andermaal van een tekort op de gebouwen voor Kolonien en den Hoogen Raad. Alles bijeen trekkende, dan is de slotsom dat het Bouwdepartement 50 a 60 pct. meer noodig had dan de oorspronkelijke aanvrage van de gebouwen geweest is. Nu ben ik bang, zegt spreker, dat, als wij krijgen een Ministerie voor Openbare Werken, het nog veel erger zal worden. Dan is het stellig te voorzien dat er nog vele onvoorziene verhoogingen zullen plaats hebben. Daarom ben ik tegen een afzonderlijk Departement; dat is misschien niet liberaal, maar dan wijk ik op dat punt geheel af van het liberalisme van den heer van Eck. Voor het overige ondersteunt spreker den heer Dullert omtrent de noodzakelijkheid van eene algemeene wet nopens den waterstaat.

De heer *van Eck* heeft alleen het woord gevraagd om te zeggen dat, zoo de geachte vorige spreker zich niet kan vereenigen met het door hem aangevoerde, hij zich daartegen volkomen kon nederleggen bij hetgeen dat lid gesproken heeft. Die spr. toch heeft aangetoond wat de toestand is onder een niet deskundig Ministerie, welke gevolgen er uit voortvloeijen en tot welke verkeerde ramingen dit aanleiding geeft, hetgeen niet geweten kan worden aan den Min. van Binnenl. Zaken, die geen deskundige is. Die toestand zal van een geheel anderen aard zijn, als men een deskundig Minister zal hebben. Hij dankt dus den geachten spr. uit Almelo voor zijne bijdrage tot sprekers meening.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* zal trachten de verschillende bedenkingen te beantwoorden, welke dezen morgen omtrent dit onderwerp zijn gemaakt. Hij zal niet spreken over de daarstelling van een afzonderlijk Ministerie voor openbare werken. Hij gelooft dat inderdaad de omvang der werkzaamheden van den Min. van Binnenl. Zaken wel van dien aard is, dat eene splitsing van zijn departement niet tot de gansch overtollige zaken behoort. Hij zal er echter thans niet meer van zeggen, omdat deze zaak nu niet aan de orde is.

De Minister gaat al dadelijk over tot een uiterst belangrijk onderwerp, door de heeren Cool en Hoynck van Papendrecht besproken. Die laatste spreker verweet den Minister van onstelselmatig te handelen. De Minister meent, dat alles wat in deze zaak is voorgevallen geen reden geeft om dat verwijt te regtvaardigen. — Wat was tot dusver het denkbeeld van eene doorgraving van Holland op zijn smalst? Om daardoor te verkrijgen voor Amsterdam eene verbetering van den waterweg naar zee. Hieromtrent bestond aanvankelijk dit denkbeeld: het IJ voor Amsterdam af te dammen, het westelijk einde in te polderen en daardoor te verkrijgen een kanaal, hetwelk door Holland op zijn smalst naar zee moest leiden. Vooral moest men niet raken aan het oostelijk einde, waartegen te Amsterdam veel bezwaren werden gemaakt. In 1824 werd het plan ontworpen, om dat oostelijk einde af te dammen. Dit plan ondervond echter toen eene sterke oppositie van de zijde der gemeente Amsterdam. De waterstaat veroordeelde evenwel het plan tot inpoldering van het westelijk einde, op grond dat het IJ van uit de Zuiderzee aanzienlijke aanslibbing verkrijgt; dat het dus noodig is in dat westelijk eind een reservoir te behouden voor dat slib, en dat, als men het westelijk einde afdamde, het slib zich dan voor Amsterdam zou nederzetten. Daarom is van dat plan tot inpoldering der westelijke zijde afgeweken. Toen dat stelsel werd verlaten, kon aan geene concessie meer worden gedacht, omdat toen niet meer bestond datgene waarop de concessie gebaseerd moest zijn: landaanwinning. Onder die omstandigheden werd hier een ontwerp ingediend, en bestonden die omstandigheden nog, dan zou ik nog beweren dat de zaak onvatbaar was voor concessie, omdat er alsdan geen voordeelen meer aan verbonden waren. Maar wat gebeurde nu: uit Amsterdam komt bij den Minister van Finantien en bij mij eene commissie uit den Raad der hoofdstad, om ons namens den Raad dier stad te kennen te geven, dat er eene gansche ommekeer in de meening van Amsterdam op dit punt heeft plaats gehad; dat wat vroeger nadeelig werd beschouwd, thans als eene zaak van hoog gewigt werd geacht, en dat men nu verzocht de afdamming van het oostelijk eind te doen plaats hebben. Nu was de grond vervallen waarom men vroeger geene concessie wilde verleenen, en de Regering, die dus ten vorigen jare het stelsel van concessie bestreed, was, onder gansch andere omstandigheden, nu wel gezind concessie te verleenen. Het verheugt mij in de gelegenheid te zijn dit punt te kunnen toelichten en daardoor aan te toonen dat de beschuldiging ook omtrent dit punt volstrekt niet kan bestaan. Wat is er nu verder van de zaak? Na die veranderde omstandigheden heeft zich een belanghebbende voorgedaan, met eene aanvrage tot concessie. Dit is vroeger aan de Kamer medegedeeld. Dit onderwerp is thans onderzocht, en ik kan nu aan de Kamer den einduitslag er van mededeelen. Het onderzoek heeft plaats gehad, en nu zal het wel niemand verwonderen, dat een onderzoek opmerkingen en bedenkingen ten gevolge heeft, zoowel van technischen als van finantiëlen aard. Mijn ambtgenoot voor de finantien en ik hebben ons ieder, wat ons depar-

tement betreft, met die bedenkingen vereenigd en getracht ons deswege met den concessionaris te verstaan. Deze heeft zich bereid verklaard aan de gemaakte opmerkingen toe te geven. Wij hebben toen gezamenlijk de magtiging des Konings gevraagd om op die voorwaarden de concessie te verleenen; de Koning heeft zich met dat voorstel vereenigd, en ik heb dus thans aan den concessionaris de stukken ter teekening toegezonden. De zaak van die concessie (als de concessionaris ten minste de teekening niet weigert, waartoe echter geen reden zou bestaan,) is dus in zoover afgeloopen. Zij zal dan nog bij de wetgevende magt moeten worden aanhangig gemaakt om daaraan haar zegel te hechten; en ik geef gaarne de belofte, dat ik de medewerking der wetgevende magt daartoe zoo spoedig mogelijk zal inroepen. Dit wat Amsterdam betreft.

Nu omtrent de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee. Ik heb mij naauwelijks kunnen voorstellen, dat er eene concessie voor dat werk zou kunnen worden aangevraagd. Ik had dit niet gedacht, maar het is toch gebeurd. Een drietal achtingswaardige ingezetenen van Rotterdam hebben zich bij mij vervoegd en gevraagd de concessie om die verbetering van den waterweg tot stand te brengen. Het spreekt van zelf dat toen bij mij de natuurlijke vraag oprees: wat zijn uwe voorwaarden; op welke grondslagen verlangt gij die concessie. Ik deed die vraag aan de belanghebbenden, en zij antwoordden, dat zij die voorwaarden nader zouden mededeelen. Ik heb die voorwaarden eenige dagen geleden ontvangen, alsmede mijn ambtgenoot van finantien. Nu zal wel niemand verwachten dat ik, op dit oogenblik, in eene beoordeeling dier voorwaarden treed. Ik geloof dat ieder oordeel, dat ik thans nopens die voorwaarden zou uitbrengen, een ligtvaardig oordeel zou zijn. Niemand beter toch dan deze Kamer weet, dat ik in deze dagen niet veel beschikbaren tijd heb. Ik kan mij dus thans omtrent die voorwaarden niet uitlaten. maar ik hoop deze zaak spoedig ten einde te brengen, om alsdan beide belangen, van Amsterdam en van Rotterdam, in één ontwerp te vereenigen. De Regering is overtuigd dat deze beide zaken aan elkander verbonden moeten blijven. En daarom wenscht de Regering, als het kan zoo spoedig mogelijk (na het gewone winter-reces), beide zaken bij de Kamer aanhangig te maken, opdat er alsdan eene eindbeslissing worde genomen omtrent aangelegenheden die teregt sedert vele jaren belangstelling inboezemen.

Nu een ander onderwerp: het niet toekennen van subsidie voor de verbetering der waterwegen in Groningen. De Minister van Binnenl. Zaken verkeert hier in een zeer ongunstigen toestand. Aan den eenen kant wordt hem gezegd: gij doet te veel, en aan de andere zijde: gij doet te weinig.

Ik erken, even als in het vorige jaar, het groote belang èn voor Groningen èn voor het geheele Rijk, dat gelegen is in eene verbetering dier waterwegen, en niemand meer dan ik stelt op hoogen prijs de krachtsinspanning en energie in dit gewest betoond. Ik heb dan ook in 1860 een voorstel omtrent deze zaak gedaan; ik heb toen op de begrooting eene som van ƒ 100,000 gebragt als eersten termijn van subsidie voor die zaak, welk subsidie gedurende 12 jaren zou worden gegeven. De Kamer heeft dit toen afgestemd, en eene bijzondere wet voor deze zaak verlangd. Maar nu vraag ik: gesteld de Min. van Binnenlandsche Zaken had op nieuw bij de begrooting, of bij eene bijzondere wet, zoodanig voorstel gedaan. Zou dit dan [illegible] Ik geloof het niet. Daarom heeft de Regering uitgezien naar een ander middel, en ik meen dat daardoor aan het verlangen van Groningen kan worden te gemoet gekomen op eene wijze, die den Staat niet te zware offers kost en met de billijkheid overeenstemt. Maar ik geloof dat dit alles besproken kan worden als het ontwerp nopens de Ommelanderkas in behandeling zal komen. Dit ontwerp is thans bij den Raad van State aanhangig. Ik hoop, dat dit onderzoek spoedig zal afloopen, en dan kan de Kamer omtrent deze gansche aangelegenheid oordeelen. Maar ik geloof dat, om nu reeds a priori omtrent deze wet te spreken, die nog niet is aangeboden, vruchteloos is.

Een ander belangrijk punt betreft de indiening der wet omtrent het algemeen en bijzonder bestuur van den waterstaat. Ik geloof dat er tusschen de Kamer en de Regering geen verschil bestaat omtrent de wenschelijkheid van het tot stand komen dier wet. Maar waaromtrent wel verschil bestaat, is: dat de Kamer gelooft, dat de Regering meer beschikbaren tijd heeft en meer kan doen, dan de Regering verklaart te kunnen verrigten. De Minister van Binnenl. Zaken heeft niet den tijd om alles te doen wat men verlangt. Ik zou wel willen zien welke Minister van Binnenlandsche Zaken in een oogenblik in het leven zou kunnen roepen al die wetten, welke nog vereischt worden. Men moet daarvoor dus den noodigen tijd laten, en daarom is het ook niet goed om thans vooruit te loopen op de beginselen, waarop die wet moet rusten. Maar dat inmiddels, in strijd met de Grondwet, door de Provinciale Staten reglementen worden gemaakt, gaat m. i. te ver. Dit is door geene Regering, ook niet door die van 1849, zoo begrepen. Wat toch staat in de Grondwet? „De Provinciale Staten hebben binnen hunne provincie het toezigt enz. .... zij zijn bevoegd, onder goedkeuring des Konings, in de bestaande inrigtingen en reglementen der waterschappen, behoudens de bepalingen der artt. 190 en 191, verandering te maken en nieuwe vast te stellen." Zoodra nu de wet, bedoeld bij art. 191, zal aanwezig zijn, zullen de Staten daaraan gebonden zijn. Als die er zal zijn en de provinciale reglementen zijn daarmede niet in harmonie, dan zullen zij veranderd worden. Maar om nu aan de Provinciale Staten de bevoegdheid te ontzeggen om te doen datgene wat de Grondwet hun zelf toekent, dit is nog nooit, door welke Regering ook, sedert 1848 geschied.

De Min. komt nu tot de beantwoording van den heer van Bosse, die vroeg of de Regering wel voldaan had aan de eerste pligt, namelijk om de financiële krachten des Lands in het oog te houden. De Min. noemt de raadpleging van die krachten niet de eerste pligt, maar een der eerste pligten. Er zijn toch omstandigheden, die zwaarder kunnen wegen dan financiële beschouwingen; bijv. in den afgeloopen winter hebben zware rampen plaats gehad. Welnu, als iets kan worden tot stand gebragt, dat zoodanige rampen in het vervolg kan verhoeden, dan moet dit geschieden. De vraag is nu alleen of de Regering overtollige uitgaven heeft voorgesteld. Zoo ja, dan kan daarover bij de afzonderlijke artikelen gehandeld worden, en dan zal de Min. er zich over uitlaten.

Dezelfde spreker heeft gezegd dat de post voor onvoorziene uitgaven reeds in het midden des jaars was uitgeput, maar dat was het gevolg van de waterrampen.

Eene andere aanmerking gold de verhooging der kosten voor de Noordhollandsche spoorlijn. Maar de Kamer heeft die zaak beslist, en dan is het niet billijk om er een verwijt van te maken tegen den Minister.

Er is gezegd dat de bouwwerken op het Binnenhof niet getuigen van een zuinig beheer. Maar velen stellen juist prijs op het herstel en het behoud van de groote zaal, en de Kamer heeft dat ook getoond.

Er is al verder gezegd dat het geen tijd was om de subsidiën voor de calamiteuse polders in Zeeland te regelen. Het is, zegt de Minister, wel zeker het geval, maar ik heb voor alles geen tijd, en de zaak staat in verband met de wet, bedoeld bij art. 191 der Grondwet. Hier is ook volstrekt geen sprake van gunst.

De heer Heemskerk Az. heeft een treurig tafereel opgehangen van den toestand der polderwerkers. Daar is zeer veel waars in en verbetering is wenschelijk, maar de Regering kan zich moeijelijk mengen in die zaak en aan de aannemers de verpligting opleggen om behoorlijke keeten op te rigten. Deed zij dat, dan zouden de aannemers dat in rekening brengen bij de aanneming-som en dan betaalde de Staat eigenlijk de kosten. Men moet die zaak aan de particuliere philantropie overlaten. — De heer Begram heeft het doen voorkomen dat de Raad van den Waterstaat eene nieuwe magt in den Staat zou zijn. Dat is volstrekt het geval niet; het gold alleen eene bijeen- [illegible] aan den Minister voor te lichten.

De Minister meent hiermede hoofdzakelijk de bedenkingen der sprekers te hebben beantwoord; mogt dit nog niet voldoende worden geacht, zoo is hij bereid nadere toelichting te geven.

De heer *Hoynck van Papendrecht* vindt aanleiding in hetgeen de Minister heeft medegedeeld nopens de waterwegen, om op nieuw aan te dringen op de wet tot regeling van het uitgeven van concessien. Hij bespreekt nader het gebeurde en de vertraging der verbetering van den waterweg van Rotterdam, doordien te Amsterdam andere inzigten en veranderde plannen *met landaanwinning* waren opgekomen. Nu heeft de Minister wel gezegd dat ook hij verwonderd was over de aanvrage om concessie, waaruit dus zou zijn af te leiden dat de Minister sprekers gevoelen deelt, dat het eigenlijk een werk is van Staatszorg; maar spr. zegt dat ook hij aanvankelijk verwonderd was, doch dat hem de zaak spoedig is opgelost, doordien deze aanvraag alleen haren grond vindt in de vrees voor het nieuwe onderzoek omtrent den waterweg van Amsterdam na de veranderde plannen, en dat daardoor de waterweg van Rotterdam al weder zou worden vertraagd. — Nu heeft de Minister aangekondigd dat in februarij eene voordragt zou worden gedaan; spr. behoudt zich zijn nader oordeel voor.

De heer *Cool* dankt den Minister voor de gedane mededeelingen betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn smalst, maar treedt in eene beantwoording van hetgeen de Minister gezegd heeft, dat Amsterdam zich steeds tegen de inpoldering van het oostelijk IJ zou verzet hebben. Hij meent dat de tegenstand veeleer van de zijde van den waterstaat is voortgekomen. Voorts is hij het niet eens met den spreker uit Rotterdam, die Amsterdam en Rotterdam ten deze niet op gelijke lijn heeft geplaatst. Naar zijne overtuiging gaan beide steden in deze wel degelijk van hetzelfde beginsel uit. Overigens hoopt hij dat de onderzoekingen die nog moeten plaats vinden tot eene goede oplossing mogen leiden.

De heer *van Bosse* behoudt zich voor den Minister later te beantwoorden, maar acht zich verpligt twee vragen te beantwoorden door een spreker uit Groningen tot hem gerigt. Hij heeft gemeend dat eene questie, die zoo lang aanhangig is geweest, niet op eenmaal kan worden doorgehakt, dat er geen napoleontische maatregel kon genomen worden, maar dat men trachten moest het vraagstuk langzamerhand, welligt door transactie, op te lossen.

De heer *Heemskerk Az.* heeft met veel genoegen de beslissing vernomen, die nopens de doorgraving is gevallen. Dat berigt zal met blijdschap en dankbaarheid in de hoofdstad worden ontvangen, en het zal voorzeker de gevoelens van liefde der ingezetenen van Amsterdam jegens den Koning doen toenemen. Hij hoopt dat de voorwaarden, die aan de concessie verbonden zijn, van zoodanigen aard zullen wezen, dat de Kamer daaraan hare goedkeuring zal kunnen schenken. Ook heeft hij met levendig genoegen van den Min. vernomen, dat de concessiën voor Amsterdam en Rotterdam in *één* ontwerp zullen vervat worden.

De heer *Reinders* geeft zijn leedwezen te kennen dat de Min. niet meer weet wat hij en zijne voorgangers beloofd hebben ten opzigte van de kanalisatie in Groningen. Hij had gewenscht dat de Minister voldaan had aan de toezegging van het vorige jaar om, ten opzigte van die kanalisatie eene afzonderlijke voordragt aan te bieden. Het doet hem leed dat de questie der subsidie met die der Ommelander-kas is verward. Wat de vorige Min. van Finantien zoo aanstonds over dit onderwerp gezegd heeft, heeft hem genoegen gedaan, omdat ook daaruit wederom duidelijk blijkt, dat bedoelde zaak is eene vraag van eigendomsregt, die dus op zich zelf moet worden behandeld.

De heer *van Heukelom* verklaart dat hij een groot voorstander is van de verbetering der waterwegen van Amsterdam en Rotterdam. Maar hij mag het niet ontveinzen dat het hem zeer heeft bevreemd dat er voor die groote werken sprake is van concessien. Hij had nooit gedacht dat de Regering voor dergelijke werken concessien zou verleenen. Hij is het dan ook met den spreker uit Rotterdam eens, dat de Regering, in het toekennen van concessien aan particulieren voor zulke groote werken, zeer omzigtig zijn moet. Daarom zal hij ook het wetsontwerp, dat de Minister heeft toegezegd, met groote belangstelling te gemoet zien en intusschen zijn oordeel opschorten. Intusschen heeft de Minister gewag gemaakt van een onderzoek dat te dezer zake zou plaats hebben gehad. Hij heeft getracht te vernemen wat er van dat onderzoek was. Daarvan was echter niets bekend, zoodat hij op nadere inlichting aandringt en een voldoend antwoordt hoopt te bekomen.

De heer [illegible] antwoordt den Minister over de questie van den [illegible]

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* moet nog met een kort woord terug komen op hetgeen hij straks heeft gezegd, en dat naar het schijnt door den heer Hoynck verkeerd begrepen is, of de Minister heeft zich verkeerd uitgedrukt. Hij meent namelijk niet gezegd te hebben dat bij de Regering het voornemen bestond concessie voor Rotterdam te verleenen. Hij heeft dat niet gezegd of niet bedoeld. Er bestaat dienaangaande nog geen bepaald voornemen. De Regering heeft eene aanvrage om concessie verkregen. Wij hebben de voorwaarden die men daarbij stelde gevraagd en bekomen, en die maken thans een punt van onderzoek uit. Wanneer dergelijk verzoek door achtingswaardige mannen uit eene stad geschiedt en door een aantal van aanzienlijke personen wordt ondersteund, dan gelooft de Minister dat daarover wel een onderzoek mag plaats hebben, zonder dat de Regering zich echter daardoor bindt. De Regering zal dus van het onderzoek, dat thans wordt gehouden, de beantwoording der vraag doen afhangen of de zaak voor concessie vatbaar is; of zij op de voorgestelde wijs kan worden toegestaan, dan wel of dat werk door den Staat zal worden uitgevoerd. Het resultaat van dat onderzoek zal later aan de Kamer worden medegedeeld. En wat nu aangaat het door den laatsten spreker uit Am[…]
vraagde, verzoekt de Min. hem zijn oordeel […]
op te schorten. Ofschoon dat lid […]
de concessie te weten, schijnt het toch […]
ongunstig oordeel door hem daarover […]
sproken. De Regering heeft, na onderzoek […]
dat deze zaak wèl vatbaar voor concessie […]
concessie is op het oogenblik nog niet […]
onderteekening van den concessionaris […]
ontvangen, maar de Minister twijfelt er […]
deze komen zal. En dan zal die concessie […]
het oordeel van de Wetgevende Magt […]
worpen. Overigens wat de vraag aang[…]
plaatselijk onderzoek is ingesteld, kan […]
meen daarop een toestemmend antwo[…]
gegeven, omdat de questie van de inp[…]
het oostelijk IJ genoegzaam bekend […]
is. Als later de plannen zullen zijn […]
dan zal het de tijd zijn om het geme[…]
van Amsterdam te hooren, of er […]
kingen tegen die plannen bestaan. Men […]
nu beijverd gehoor te verleenen aan de w[…]
de hoofdstad, reeds zoo lang gekoesterd, […]
nu niet vooraf het oordeel van het geme[…]
vragen. De Regering wenscht deze zaak […]
spoedig mogelijk af te doen, en zoo zij […]
weg had bewandeld, dan had het zeker […]
aanmerkingen ontbroken over het oponth[…]
vertraging die zij de zaak deed onderv[…]
niet van den spreker uit Amsterdam.

De heer *van Heukelom* zegt volstrekt […]
zaak niet vatbaar zou zijn voor concessie […]
beschouwt in het algemeen dergelijke gro[…]
minder voor concessie geschikt. Hij hee[…]
reeds straks gezegd dat hij zijn oordeel […]
oogenblik opschorst, totdat de zaak bij […]
zijn zal. Dat hij wenscht eene spoedige […]
van de doorgraving, maar vraagt alleen […]
daartoe den goeden weg heeft ingeslagen. […]
grijpt niet dat er concessie voor de uitv[…]
dat werk kan worden verleend, voor dat al[…]
vaststaan. Hij is het met den spr. uit […]
eens, dat deze werken van zoo grooten […]
van zoo groot gewigt zijn, dat men dubbel […]
wezen moet alvorens concessie te verleenen.

Hierop worden de algemeene beraadslag[…]
de afdeeling gesloten. — Artt. 69—72 wor[…]
discussie *goedgekeurd*. Over Art. 73 „Jaa[…]
en toelage voor den bouwmeester bij de L[…]
wen te 's Gravenhage enz.," uitgetrokken […]
som van ƒ 7420, voerde de heer *van […]
Sevenaer* het woord, die kortelijk aantoo[…]
proef met de aanstelling van eenen Landsb[…]
niet gelukkig was uitgevallen, en tot gee[…]
uitkomsten had geleid; dien ten gevolge […]
verpligt zien om, zoo hij niet beter werd […]
een amendement voor te stellen, strekke[…]
betrokken som met ƒ 4000 te verminderen.

De heer *Storm van 's Gravesande* geeft […]
ging om, bij het reeds ver gevorderd uur […]
langdurige beraadslagingen van heden, d[…]
voor heden te eindigen, te meer omdat hij […]
dat er over dezen en volgende posten nog […]
ken zal worden. Hij vindt beter de […]
overhaasting te behandelen.

De *Voorzitter* meent, dat, nu de beraadsl[…]
het artikel een aanvang heeft genomen, […]
zou kunnen voortzetten, maar daar de vorig[…]
het voorstel gedaan heeft deze discussie te […]
bestaat bij hem ook geene reden zich daar[…]
verzetten. Hij stelt dus voor de beraad[…]
aanstaanden maandag voort te zetten. — […]
wordt besloten, en de Vergadering tot dis[…]
scheiden.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Re[…]
te Rotterdam.